

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Muzea a galerie severního Plzeňska
Mariánská Týnice
příspěvkové organizace

za rok 2024

Obsah

Úvod	3
Ohlédnutí za rokem 2024	4
Sbírkotvorná činnost	7
Činnost oddělení správy a prezentace sbírek	7
Správa sbírek	7
Depozitáře	7
Ochrana sbírek	8
Evidence sbírek	8
Sbírkotvorná činnost – nové akvizice	9
Zápůjčky sbírek	9
Restaurování a konzervování sbírek	10
Inventarizace sbírek	10
Kulturní a prezentační činnost	11
Návštěvnost a vstupné	11
Expozice	11
Výstavy	12
Putovní výstavy	15
Předmět měsíce	15
Vernisáže výstav	16
Komentované prohlídky k výstavám	16
Specializované prohlídky	16
Akce pro veřejnost	17
Zvláštní slavnostní akce	19
Koncerty	19
Bohoslužby	20
Další akce	20
Vzdělávací činnost muzea	21
Přednášková činnost	21
Za poznáním baroka	21
Archeologické léto	21
Přednášky pro veřejnost zajišťované pracovníky muzea	22
Edukační aktivity	22
Aktivity zaměřené na osoby se zdravotním znevýhodněním	24
Propagace, marketing, publicita	25
Publicita	27
Televize	28
Rozhlas	28
Ostatní multimédia	29
Tisk	30
Výběr ze zpravodajství on-line	30
Oddělení historické – Centrum baroka	31
Činnosti oddělení historického - Centra baroka	31

CISTERSCAPES – Cistercian landscapes connecting Europe	31
Prezentace baroka	32
Ediční a publikační činnost	33
Archeologické pracoviště	34
Činnost oddělení archeologie	34
Archeologické léto	34
Archeologie pro děti	34
Publikační a odborná prezentační činnost	34
Výzkumné projekty	34
Archeologické výzkumy v roce 2024	35
Knihovna a služby	41
Muzejní knihovna	41
Služby badatelům	42
Ostatní služby	42
Dokumentální, vědeckovýzkumná a ediční činnost	43
Odborná činnost pro obce a další instituce	44
Konference, semináře a vzdělávání pracovníků	45
Účast pracovníků na konferencích a seminářích	45
Účast pracovníků na dalších odborných a tematických setkáních	45
Společné odborné exkurze pracovníků muzea	46
Další publikační činnost pracovníků muzea	47
Spolupráce s jinými subjekty	49
Členství v odborných a oborových organizacích a týmech	50
Instituce	50
Pracovníci	50
Členství v komisích AMG	50
Rekonstrukce a údržba objektu	51
Činnost oddělení technického a výstavního	51
Investiční akce muzea	52
Stavební opravy a bezpečnost objektu	53
Péče o trvalou zeleň a květinová výzdoba	54
Spolupráce s dalšími odděleními	54
Výstavářská činnost	55
Ekonomika a provoz	56
Investiční náklady	56
Nový systém řídicí kontroly	56
Ekonomika organizace	57
Stav pracovníků	58
Organizační struktura zaměstnanců v roce 2024	59
Závěr	60
Přílohy a obrazová část	61

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici se řadí k předním pamětovým a kulturním institucím Plzeňského kraje. Její působnost je soustředěna především na region okresu Plzeň-sever s určitými přesahy danými většinou historickou příslušností k této oblasti. Činnost organizace charakterizuje jednak správa muzejních sbírek, jednak péče o svěřený nemovitý majetek – národní kulturní památku Mariánská Týnice u Kralovic.

Poutní místo Mariánská Týnice je barokním klenotem Plzeňského kraje pyšícím se vrcholně barokní architekturou Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Stavba zde probíhala mezi roky 1711–1777, koncept proporčně dokonalé architektury byl ovšem v úplnosti dokončen až v roce 2021, a to zcela neobvyklou dostavbou východního ambitového dvora. Návštěvníkům tento jedinečný areál nabízí dva prohlídkové okruhy. První okruh, památkový, zahrnuje návštěvu kostela zvěstování Panně Maria, konstruovaného na půdorysu řeckého kříže, a dva symetrické ambity s osmi mariánskými kaplemi opatřenými bohatou freskovou výmalbou. Součástí je rovněž prohlídka multimediální expozice „Baroko a jeho svět“ zaměřené především na odkaz architekta J. B. Santiniho-Aichla a výstava „Století obnovy Mariánské Týnice“ instalovaná v novém východním ambitu. Druhý, muzejní, okruh v budově bývalého probošství zpřístupňuje expozice věnované kulturnímu a duchovnímu vývoji severního Plzeňska, životu na venkově a životu ve městech. Pro dětské návštěvníky je připravena interaktivní trasa „Muzeem všemi smysly“. Bývalá mnišská jídelna, refektář s freskovou výzdobou, poskytuje prostor pro sezonní výstavy a koncerty.

Badatelům je k dispozici odborná muzejní knihovna a databáze témat regionální historie. Organizační složkou muzea je rovněž specializované odborné pracoviště Centrum baroka. Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici je oprávněnou organizací, která na území okresu Plzeň-sever může provádět archeologické výzkumy.

Instituce zároveň plní funkci kulturního centra severního Plzeňska. V průběhu roku je připravována řada akcí pro širokou veřejnost. V jedinečných prostorech památky se konají koncerty, v kostele též výroční a poutní bohoslužby. Mariánská Týnice je vyhledávaným místem pro svatby a společenské události. Do muzea i expozic je zajištěn bezbariérový přístup.

Areál poutního místa je pozoruhodně zasazen do krajiny s množstvím drobných památek, jedinečných hospodářských dvorů a dalších objektů souvisejících s činností plaského cisterciáckého kláštera, který zdejší kraj po staletí kultivoval.

**Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici,
příspěvková organizace Plzeňského kraje
se sídlem Mariánský Týnec 1, 331 41 Kralovice
IČO: 00368563
Datová schránka: 23zjp9a
Email: info@marianskatynice.cz
Web: www.marianskatynice.cz**

Především problematika historické kulturní krajiny byla v uplynulém roce převažujícím tématem prezentačních aktivit muzea. Toto zacílení mělo dva hlavní důvody. Po pětiletém úsilí mezinárodního týmu projektu CISTRESCAPES se podařilo pro zdejší cisterciáckou klášterní krajinu získat prestižní Označení Evropské dědictví (European Heritage Label – EHL). Místa s mimořádným přínosem k evropské identitě vybírá Evropská komise jednou za dva roky a 17. dubna 2024 byly na slavnostním ceremoniálu v belgických Antverpách takto oceněny rovněž cisterciácké klášterní krajiny z pěti evropských zemí. V České republice kromě plaské klášterní krajiny získaly toto označení také krajiny v okolí Velehradu, Vyššího Brodu a Žďáru nad Sázavou. Jedná se o krajiny formované cisterciáckými kláštery s jednotným záměrem, který byl však citlivě přizpůsobován místním přírodním podmínkám. V těchto územích lze nalézt zachovalé soustavy hospodářských dvorů, dědictví lesního hospodářství, rybníků, vinic, sítě cest a poutních míst i drobných sakrálních staveb, které dodávají kulturní krajině duchovní rozměr.

Druhým důvodem, proč muzejní aktivity v roce 2024 akcentovaly historickou krajinu, byla skutečnost, že jádro tohoto mimořádně cenného území v okolí Mariánské Týnice je bezprostředně ohroženo výstavbou větrného energetického parku. Necitlivé rozmístění kolosů o výšce dosahující čtvrt kilometru zdejší krajinu nenávratně poškodí. Při vědomí nezbytnosti hledání nových obnovitelných zdrojů energie se Muzeum a galerie severního Plzeňska snaží apelovat na hodnotovou stránku veřejného zájmu ochrany kulturního dědictví, který by v hustě obydleném a po staletí kultivovaném území Kralovicka měl být převažující. Zdejší krajina si zaslouží, abychom k ní přistupovali s pokorou, respektem i hrdým vědomím hodnot, které v ní máme.

Série tematicky zaměřených akcí byla zahájena výstavou s názvem „Plaská barokní krajina“, na níž Richard Homola prezentoval soubor působivých černobílých fotografií pořízených přístrojem velkého formátu. Významu cisterciácké klášterní krajiny v kontextu evropských kulturních krajin byl pak věnován také jarní přednáškový cyklus „Za poznáním baroka“. Hlavní akce připomínající význam zdejší krajiny se odehrály v polovině června. Pod záštitou člena Rady Plzeňského kraje pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Ing. Libora Picky se v Mariánské Týnici uskutečnilo slavnostní setkání krajských politiků a úředníků, starostů, ředitelů škol i zástupců médií. Jeho účelem bylo především představit označení EHL a upozornit na hodnoty, díky nimž naše oblast tuto prestižní známku získala. Na setkání následující den navázal již tradiční Barokní podvečer, při němž bylo téma historické krajiny představeno široké veřejnosti. Při této příležitosti byla rovněž zahájena výstava s názvem „Apologie cisterciácké krajiny“. Ta je koncipována jako putovní a byla k ní vydána drobná doprovodná publikace.

Krajina a její dominanty byly prezentovány také sérií konvojů po památkách spojujících především s architektem J. B. Santinim. Intenzivní prožitek krajiny pak zprostředkovala mariánská pěší pouť po Staré cestě z Plas do Mariánské Týnice za hudebního doprovodu barokních poutních písní v provedení souboru Ritornello i doprovodného slova misionářů oblátů, duchovních správců zdejší oblasti. Téma „Cisterciácká krajina

v kontextu baroka“ bylo taktéž nabídnuto v rámci akce Den architektury, do níž se muzeum opakovaně zapojilo. S akcentovanou problematikou rovněž souzněla i další výstava s názvem „Znamení draka. Dvůr Kalec a svatá Markéta“, která předložila nová zjištění týkající se mj. kompozice a krajinného zasazení pozoruhodné barokní památky.

Hlavní výstavy letní sezóny ovšem reflektovaly jiná témata. Projekt „Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II.“ navázal na stejnojmennou výstavu, kterou připravilo a ve svých prostorech v předcházejícím roce prezentovalo Muzeum umění Olomouc. Rozsáhlá a kvalitně zpracovaná výstava tehdy vzbudila velmi pozitivní ohlas u odborné i laické veřejnosti a zrodila se myšlenka na její variantní opakování v západní části České republiky. Zatímco výstava v Olomouci byla zacílena především na realizace sakrálního umění na Moravě a ve Slezsku, cílem „variantní reprízy“ bylo téma více otevřít ve vztahu k oblasti Čech. Od umělců zastoupených na olomoucké premiéře byla většinou vybrána jiná díla a ta byla doplněna o práce dalších výtvarníků, kteří se ve sledovaném období podíleli na výtvarném utváření bohoslužebného prostoru. Projekt byl podpořen výstavním grantem Ministerstva kultury. Výstavu slavnostně zahájili plzeňský biskup Mons. Tomáš Holub, který nad projektem převzal záštitu, a ministr kultury Mgr. Martin Baxa.

Také druhá, souběžná letní výstava byla inspirována projektem Muzea umění Olomouc. To do svých sbírek před nedávnem získalo archiv mezinárodních uměleckých sympozií Hermit, která v 90. letech každoročně oživovala areál kláštera Plasy. Výstava „Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX“, již měli návštěvníci možnost navštívit v malé výstavní síni Hospitium, přiblížila neopakovatelnou atmosféru těchto uměleckých setkání. Intenzivním kulturním zážitkem byla také dernisáž výstavy s vystoupeními výtvarníka, hudebníka, performeru Petra Nikla a perkusisty Jaroslava Kořána.

Další zpracovávaná témata loňského roku reflektovala aktuální výročí, z nichž zejména sté výročí narození Marie Uchytilové (1924–1989) našlo odezvu ve výstavě i v publikaci věnovaných této sochařce a medailérce původem z Kralovic. V reakci na aktuální téma byla připravena také benefiční výstava „Jak se dělá zázrak“. Ve spolupráci s výtvarníky z Tvůrčí skupiny P 89 se podařilo upozornit na nutnost zachrany pozoruhodné stavby ve stylu barokní gotiky, kostela sv. Jiří v Kostelci nad Mží. Milovníci výtvarného umění měli v průběhu roku možnost navštívit několik dalších galerijních výstav, z nichž nejvýraznější byla retrospektiva malíře Vladivoje Havlíčka. Především zájemce o regionální dějiny pak nepochybně potěšila podzimní výstava o minulosti řemesel a řemeslníků na Kralovicku.

Pro veřejnost bylo v roce 2024 uspořádáno bezmála 70 akcí čítajících vernisáže, komentované prohlídky, přednášky, vycházky, koncerty, divadelní vystoupení, bohoslužby i další pravidelné akce a jiné aktivity. Muzeum se zapojilo do řady celostátních akcí (Den muzeí, Noc kostelů, Festival muzejních nocí, EHD, Den architektury, Den krajů) a zorganizovalo také tradiční akce vlastní (oživlé prohlídky, Májový den, Barokní podvečer, Noc v muzeu, Advent v muzeu ad.), stejně tak pokračovala spolupráce s Kruhem přátel hudby při ZUŠ Kralovice na již 68./69. koncertním cyklu. Výjimečnou akcí byl Den otevřených dveří připravený spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj. Mimořádnou slavnostní událostí pak byla návštěva předsedy Senátu Parlamentu ČR Miloše Vystrčila, který spolu se senátorem Pavlem Karpíškem v Mariánské Týnici ocenil významné osobnosti severního Plzeňska, včetně emeritní ředitelky zdejšího muzea PhDr. Ireny Bukáčové.

Z podnětu ministra pro evropské záležitosti se Muzeum a galerie severního Plzeňska aktivně zapojilo do oslav 20 let členství České republiky v Evropské unii, a to modrým slavnostním nasvětlením objektu Mariánské Týnice v předvečer připomínaného výročí. Barevné nasvětlení bylo připraveno ve spolupráci se specialisty z plzeňského DEPO2015.

Za účelem podpory cestovního ruchu a propagace turistické oblasti vznikla s podporou Plzeňského kraje na sklonku roku 2023 nová Destinační společnost Postřelí, z.s. Jelikož

Slavnostní nasvětlení Mariánské Týnice v rámci oslav 20 let členství České republiky v Evropské unii.

její územní působnost zahrnuje velkou část severního Plzeňska, stalo se v uplynulém roce Muzeum a galerie severního Plzeňska jedním z prvních členů nově vzniklého spolku. Ředitel muzea byl následně zvolen do správní rady této společnosti.

Pracovníci muzea pokračovali v řešení vědecko-výzkumných, dokumentačních a publikačních projektů. Z nich lze připomenout především další etapu spolupráce s Archeologickým ústavem Akademie věd ČR zaměřenou na preventivní ochranu archeologického dědictví. Byl rovněž dokončen dlouholetý unikátní projekt dokumentace drobných památek severního Plzeňska, a to vydáním devátého svazku publikace „Paměť krajiny“ věnované křížkům, kapličkám, pomníkům a dalším pamětihodnostem v okolí Plzně.

Muzejní expozice, resp. interaktivní prohlídkovou trasu „Muzeem všemi smysly“ se podařilo obohatit o dřevěný skládací model Mariánské Týnice. Pořízen byl s podporou edukačního grantu Ministerstva kultury. K tomuto novému exponátu byl vypracován i nový program muzejní pedagogiky s názvem „Mariánská Týnice: Cesta staletími“. Haptický model rozšiřuje také nabídku speciálních exponátů využitelných pro návštěvníky s poruchou zraku.

V uplynulém roce neustalo ani úsilí směřující k neustálému zvelebování areálu poutního místa v Mariánské Týnici. Z podnětu našeho muzea bylo na náklady Správy a údržby silnic Plzeňského kraje provedeno zatrubnění příkopu pod západním ambitem, díky čemuž byla zlikvidována neestetická i nebezpečná betonová vodní vpusť a přesunut vjezd do severní části areálu. V časové návaznosti pak byla realizována další etapa celkové obnovy vnějšího pláště kostela Zvěstování Panně Marii, a to opravou fasád severní a jižní chrámové apsidy.

Závěr roku patřil především prezentaci šestnácti nových zvonů, které pro připravovanou zvonohru odlil a do Mariánské Týnice dovezl zvonářský mistr Petr Rudolf Manoušek. Pro jejich zavěšení do východního ambitu byl architektem Janem Soukupem vypracován nový návrh výtvarného řešení.

Sbírkotvorná činnost

Činnost oddělení správy a prezentace sbírek

Činnost oddělení správy a prezentace sbírek je základem muzejní práce. Svou podstatou naplňuje dvě roviny – sbírkotvornou a konzervační, postavenou převážně na materiálním základu a dokumentační činnosti, a interpretační, tedy vědeckou, publikační, výstavní, přednáškovou a vzdělávací. Muzejní předměty, které jsou nositeli mnoha vrstev informací, jsou specifickým autentickým dokladem života společnosti. Jejich uložení, konzervace, restaurování atd. oddělení správy a prezentace sbírek zajišťuje kompetentně a s dlouhodobou perspektivou. Důležitou součástí muzejní činnosti je získávání nových sbírek ve shodě se sbírkotvorným regionálně zaměřeným programem.

Koncepce výstavní činnosti je také dvouvrstvá: galerijní, zaměřená zejména na prezentaci současného českého výtvarného umění, a muzejní, zacílená na představení sbírkového fondu a informací vytvářených vlastní činností v oblasti poznávání regionálních ikonografických a písemných pramenů.

Součástí oddělení, která je v přímém kontaktu s veřejností, tvoří průvodcovská služba. Monitoruje zájem veřejnosti o nabízené aktivity muzea, a tak současně získává informace o jejich hodnocení. Vstřícností a citlivou komunikací s návštěvníky dokázalo průvodcovské oddělení získat trvalý zájem veřejnosti. V činnosti oddělení má své stálé místo muzejní knihovna.

Činnost oddělení správy a prezentace sbírek muzea probíhala podle návrhu plánu činnosti oddělení na rok 2024 zapracovaného do plánu činnosti muzea a dále podle aktuálních požadavků vedení muzea a zřizovatele a podle žádostí místních samospráv, badatelů a spolupracovníků muzea. Požadované úkoly byly operativně řešeny na pracovních poradách, z nichž jsou pořizeny a uloženy zápisy.

Správa sbírek

Správa sbírek probíhala podle obecně platných norem – zákona č. 122/2000 Sb., prováděcí vyhlášky č. 275/2000, zákona č. 483/2004 Sb. a dále v souladu s vnitřními normami muzea – Režimem sbírky, Depozitárním řádem, Plánem inventarizací a vycházela z Plánu činnosti muzea na rok 2024.

Depozitáře

U depozitářů a depozitárních prostor probíhal pravidelný monitoring klimatických podmínek a kontrola stavu předmětů podle interních předpisů muzea. V pronajatých depozitárních prostorech bývalých garáží se v důsledku opakujících se mimořádně silných přívalových dešťů projevil problém zaplavování. Uložené předměty byly proto vyzdviženy a podloženy podstavci, stavebně-technická úprava prostor je řešena s pronajímatelem.

Ochrana sbírek

Průběžně v souladu s depozitárním řádem byl kontrolován stav sbírek. Při kontrolách bylo zjištěno, že stav sbírkových předmětů je ve většině případů stabilizovaný. Pokud byly sbírkové předměty napadeny dřevokazným hmyzem nebo plísněmi, bylo provedeno okamžité ošetření (viz konzervace a restaurování sbírek).

Hlavním úkolem pro rok 2024 bylo **přemanipulování archeologické podsbírky** z nepříliš vhodných suterénních prostor v Mariánské Týnici do prostor pronajatého depozitáře. Veškeré nálezy zapsané ve sbírce muzea byly očištěny, vyfotografovány, uloženy do nových papírových sáčků a v nich po nálezových celcích do nově pořízených plastových uzavřených krabic. Nové uložení předmětů bylo vyznačeno v elektronické evidenci sbírek.

Periodické revize na systému EZS a EPS proběhly 23. 2. 2024, 13. 8. 2024, 12. 8. 2024.

Evidence sbírek

Evidence sbírek probíhala podle obecně závazných norem a vnitřních předpisů muzea. Nové akvizice byly zapisovány do knihy chronologické evidence pod pořadovými čísly lomenými příslušným rokem (2024). V roce 2024 bylo zapsáno celkem 383 předmětů pod čísly 1/2024–322/2024, přičemž u některých, souborů bylo využito tzv. hromadné evidence. U většiny sbírkových předmětů byl pořízen odborný popis a proveden zápis do systematické evidence.

Systematická evidence je prováděna v programu (databázi) DEMUS, z něhož jsou pořízovány tiskové výstupy – evidenční karty určené k trvalému uložení.

V roce 2024 byly do systematické evidence sbírek zařazeny archeologické nálezy z výzkumu v Manětíně (AR 11/2019), které byly do chronologické evidence zapsány pod př. č. 174/2021. Odborné zpracování provedla firma Pueblo o. p. s. a systematická evidence byla provedena na základě dodaných podkladů.

Průběžně probíhala digitalizace a digitální fotodokumentace sbírkového fondu. Celkem bylo pořízeno 3 232 nových digitálních záznamů sbírkových předmětů (nových akvizic a dokumentace archeologické podsbírky).

Vyřazení sbírek nebylo realizováno, ze sbírkového fondu muzea zapsaného v CES nebyl v roce 2024 vyřazen žádný předmět.

Do Centrální evidence sbírek (CES) při MK, číslo MSP/002-03-20/0057002 byla žádost o zápis nových přírůstků a dalších změn podle ustanovení zákona č. 122/2000 Sb. a souvisejících předpisů podána prostřednictvím CES-online 16. 2. 2024 a schválena MK ČR 9. 5. 2024.

V roce 2024 bylo nově zapsáno do Centrální evidence sbírek do podsbírky historické 68 inventárních čísel, etnografické 1 inv. č., numismatické 2 inv. č.; výtvarné umění 22 inv. č.; písemnosti a tisky 48 inv. č.; fotografie a filmy 29 inv. č.; pohlednice 50 inv. č. a archeologické 255 př. č. Nově vytvořené evidenční záznamy byly autentizovány po zápisu do CESu.

Sbírkotvorná činnost – nové akvizice

Díky podpoře zřizovatele byly v roce 2024 realizovány nákupy 9 samostatných artefaktů a 4 souborů předmětů za celkovou sumu 60 000 Kč. Tyto nové akvizice byly následně zařazeny do podsbírek výtvarné umění, fotografie, numismatická, etnografická a historická.

Dále muzeum získalo 27 předmětů darem a 305 předmětů (včetně archeologických nálezů z vlastního výzkumu) sběrem, výzkumem nebo bylo do sbírky zařazeno z dokumentačního fondu muzea.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se na jednání sešel dvakrát, a to 25. června 2024 a 12. listopadu 2024. Poradní sbor byl usnášeníschopný a nové akvizice schválil.

Výběr z nových akvizic:

- Soubor pěti fotografií (autorská kontaktní kopie z černobílého negativu velikosti 18 x 24,5 cm na bromostříbrný papír velikosti 24,1 x 31 cm) z cyklu Plaská barokní krajina od Richarda Homoly zachycují Mladotice, Hubenov, Mariánskou Týnici, sochu sv. Jana Nepomuckého nad Sechuticemi a Plasy, 2023.
- Obraz „Tři bílé plochy“ malíře Vladivoje Havlíčka, kombinovaná technika, 2024.
- Výtvarná díla související s uměleckými sympozii Hermit v Plasích z 90. let 20. století, zejména keramická plastika „Věž“ autora Igora Hlavinky a autorské dílo („houbo-tisk“) Martiny Smeykalové–Tomáškové.
- Soubor 20 medailí a plaket s portrétem kožlanského rodáka Edvarda Beneše z 30. a 40. let 20. století a z konce 20. a počátku 21. století od různých autorů.
- Plaketa M. Uchytilové-Kučové k 20. výročí osvobození, sign. Kučová, bronz, etue.
- Železný žentour, výrobek firmy Um Rath Praha, počátek 20. století.
- Reklamní pivní tácek s nápisem „ZÁMECKÝ PIVOVAR PLASY u PLZNĚ. zal. 1724“.
- Zápalková etiketa Tesla Karlín, závod Nýřany, papír, tisk, celkem 4 ks.
- Soubor odznaků Tesla Nýřany, 13 ks a odznak TJ Tesla Nýřany, 1967, kopaná.
- Regionální kalendáře ze současnosti a diáře (Západočeské keramické závody) ze 40. let 20. století.
- Tematické regionální mapy ze současnosti (např. Mapa cisterciácké krajiny, vyd. MAS Světovina 2022; Třemošná a nejbližší okolí, vyd. 2023)

Zápůjčky sbírek

Zápůjčky sbírek jiným subjektům byly realizovány podle zákona č. 122/2000 Sb. a metodického pokynu zřizovatele.

12 zápůjček je dlouhodobých pro organizace: Národní památkový ústav – objekty klášter Plasy (7 předmětů) a zámek Manětín (51 předmětů), Město Kožlany – expozice muzea Kožlany (297 předmětů), Muzeum Čistec (9 předmětů), Krajský úřad Plzeňského kraje (1 předmět), Město Kralovice – knihovna (33 předmětů), Obec Nečtiny – regionální muzeum (182 předmětů), Federace židovských obcí (3 předměty), Obec Břežany – muzeum (24 předmětů), Galerie výtvarného umění Cheb (12 předmětů), Slezské muzeum (1 model pomníku), Město Kdyně (1 předmět).

Dvě krátkodobé výpůjčky byly realizovány na základě smluv uzavřených v roce 2023: Národní muzeum – výstava Baroko v Bavorsku a v Čechách (1 předmět), Národní technické muzeum – výstava Santini a svět jeho architektury (1 předmět).

V roce 2024 byla uzavřena jedna smlouva na krátkodobou výpůjčku: Město Rožmitál

pod Třemšínem, Podbrdské muzeum – výstava Fenomén zalánská madona (6 předmětů).

Celkem bylo jiným institucím v roce 2024 zapůjčeno 627 předmětů.

Restaurování a konzervování sbírek

Byly konzervovány předměty zjištěné jako poškozené při kontrolách depozitářů a předměty nových akvizic.

U všech předmětů bylo provedeno očištění, dřevěné části natřeny solakrylem, kovové části fosfatizovány a natřeny revaxem. Konkrétní stav jednotlivých předmětů a konzervátorský postup je uveden na konzervačních kartách.

Větší konzervátorské zásahy byly provedeny u následujících předmětů:

- Kartáč na parkety (předmět z nové akvizice) inv. č. 27172
- Konev na mléko (předmět nové akvizice) inv. č. 27194
- Váha decimální inv. č. 15020
- Lis na ovoce inv. č. 19885
- Kachel s reliéfem sv. Voršily inv. č. 10560
- Křišťálový lustr (dosud rozebrán, předmět očištěn, sestaven) inv. č. 15207
- Plaketa reliéf J. V. Najmana inv. č. 9014
- Vůz s košatinou inv. č. 26652
- Vůz s dřevěnými postranicemi inv. č. 26651
- Figurky pravděpodobně z betléma inv. č. 12641–12644

Konzervační karty jsou přikládány k záznamům systematické evidence sbírek.

Inventarizace sbírek

Inventarizace sbírek proběhla podle §12 zákona č. 122/2000 Sb. a §3 prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu a podle dlouhodobého plánu inventarizace sbírek muzea na období let 2024–2033. Výsledek inventarizace byl oznámen datovou schránkou prostřednictvím formuláře MK ČR.

Celkem bylo za rok 2024 inventováno 2 215 sbírkových předmětů nebo jejich souborů.

Kulturní a prezentační činnost

Návštěvnost a vstupné

Expozici, výstavy a další kulturní a vzdělávací akce pro veřejnost pořádané muzeem v roce 2024 **navštívilo celkem 36 177 návštěvníků**, z toho:

- okruh 1 (kostel a ambity): 14 161 návštěvníků
- okruh 2 (muzeum): 10 721 návštěvníků
- počet návštěvníků akcí: 11 295

Volně přístupnou zahradu (arboretum) navštívilo téměř 23 tisíc osob (kvalifikovaný odhad).

Výše vstupného byla v roce 2024 stejná jako v roce předchozím:

- Základní vstupné na jeden návštěvnícký okruh činilo 80,- Kč | na oba okruhy 120,- Kč
- Snížené (děti do 15 let, studující do 26 let, senioři od 60 let, ZTP) 60,- Kč | 90,- Kč
- Rodinné (rodiče s dětmi do 15 let, max. 5 osob, z nich max. 2 dospělí) 200,- Kč | 290,- Kč
- Školní (min. 5 žáků/studentů ZŠ, SŠ nebo VŠ, 2 osoby pedagogického doprovodu vstup zdarma) 30,- Kč | 40,- Kč
- Vstup zdarma: děti do 6 let, držitelé průkazů AMG, ICOM, Zváz múzeí na Slovensku, Uměleckohistorická společnost, ZTP/P

Expozice

Expozice muzea byly po celý rok pro veřejnost přístupné bez omezení. Ve vybraných částech expozic byly doplněny nebo aktualizovány popisky k exponátům, orientační systém doprovodných textů byl doplněn o symboly pro českou, německou a anglickou verzi, byl repasován systém číselné orientace pro audioprůvodce.

S podporou grantového programu Ministerstva kultury „Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví, tematický okruh 1: Edukační aktivity v rámci stálých muzejních expozic ze sbírek evidovaných v CES“ byla realizována II. etapa projektu „**Muzeem všemi smysly**“, jehož prostřednictvím byl vytvořen **haptický model Mariánské Týnice**. Projekt navázal na předchozí etapu, díky níž byla v roce 2023 vybudována interaktivní prohlídková trasa muzea. II. etapou projektu byla tato trasa doplněna o dotykový model, tvořený z více dřevěných dílů, jejichž skládání umožňuje pochopení architektonické kompozice zdejší mimořádné stavby, jak po stránce architektonické (symetrie, geometrie stavby – triangulace/kvadriangulace apod.), tak i po stránce historicko-památkové (zborcená kopule kostela, absence cibulových věží atd.). Především však nabízí možnost prezentace podoby památky návštěvníkům (nejen dětským) se zdravotním hendikepem smyslového vnímání, zejména slabozrakým. Realizační tým projektu tvořili jak pracovníci muzea (Hana Fryčková, muzejní pedagožka, a Pavel Kodera, Ph.D., ředitel muzea), tak externí spolupracovníci (dodavatelé) – Ivan Klíma, modelář 3D, a Jakub Sloup, truh-

Dřevěný skládací model Mariánské Týnice.

lář a modelář. Umístění nového modelu k expozici „Baroko a jeho svět“, zaměřené především na architekturu a na osobnost J. B. Santiniho-Aichela, zajistilo ještě větší atraktivní této části muzejní prezentace.

Výstavy

Ve výstavním programu byla zastoupena jak galerijní, tak muzejní složka činnosti organizace. Výběr témat odrážel aktuální výročí i očekávané kulturně-společenské události. V průběhu roku bylo uspořádáno 13 nových výstav (vč. jedné prezentace).

dokončení výstav v roce 2023

do 19. 1. 2024 Tradiční české Vánoce | Refektář

do 2. 2. 2024 Tma je jen další druh světla | Hospitium

Jak se dělá zázrak, výtvarná díla z plenéru Tvůrčí skupiny P 89 pro záchranu kostela sv. Jiří v Kostelci n./M.

30. 1. – 7. 4. 2024, výstavní sál Refektář (kurátor V. Podestát)

Výstava obrazů, které v roce 2023 vznikly na podporu záchrany chátrajícího kostela sv. Jiří v obci Kostelec nade Mží. Tvůrčí skupina P 89 Plzeň si dala za cíl vzbudit výtvarnými díly pozornost širší odborné i laické veřejnosti a následně iniciovat obnovu památky. Vystavovali Milan Ďuriš, Pavel Falátek, Václav Fiala, Alice Kopečková, Václav Fencel Losenický, Květa Monhartová, Jiří Poslední, Naděžda Potůčková, Tamara Salcmanová, Miroslav Š. Tázler, Helena Vendová a hosté Soňa Brabencová a Petr Kutek ml.

Marie Uchytlová (1924–1989) – medaile

6. 2. – 21. 4. 2024, malá galerie Hospitium (autoři J. Kříž a J. Fák)

Výstava představila medailérskou tvorbu kralovické rodačky, akademické sochařky

Zahájení výstavy Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II.

M. Uchytílové, od jejíhož narození uplynulo sto let. Její jednokorunová mince s motivem ženy sázející lipovou ratolest byla našim nejdéle obíhajícím platidlem.

Vladivoj Havlíček: Retrospektiva – obrazy a kresby

9. 4. – 2. 6. 2024, výstavní sál Refektář (kurátor V. Podestát)

V 80. letech u V. Havlíčka převažovala figurální tematika s patrným existenciálním podtextem, v následujících letech tvorba směřovala k soustředěnému projevu, který pracuje s jemně tónovanými vrstvenými plochami, tematizujícími princip neohrazených pravidelných struktur univerzálního řádu.

Richard Homola: Plaská barokní krajina – fotografie

26. 4. – 23. 6. 2024, malá galerie Hospitium (kurátor V. Podestát)

Kontaktní černobílé fotografie z negativu 18 x 24 cm vzniklé prostřednictvím velkoformátového přístroje umocňují ojedinělost vybraných památek severního Plzeňska prostřednictvím světelné nálady míst i podmanivými krajinnými celky.

Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II.

7. 6. – 8. 9. 2024, kostel Zvěstování Panně Marii a výstavní sál Refektář (autoři Š. Belšíková, I. Binder, P. Kodera, kurátor V. Podestát)

Výstava odkazovala ke kurátorskému výběru instalace tématu v Muzeu umění Olomouc, rozšířenému o zápůjčky dalších děl z institucí Plzeňského kraje a sbírek soukromých sběratelů. Cílem bylo nahlédnout jednu z opomíjených kapitol české historie, dokumentovat roli výtvarného umění v bohoslužebném prostoru i mimo něj. Záštitu nad projektem převzal Mons. Tomáš Holub, biskup plzeňský.

Apologie cisterciácké krajiny

15. 6. 2024 – 31. 1. 2025, západní ambit (autor P. Beneš)

Krásu venkovské krajiny, v níž cisterciácké kláštery v souladu hodnotami a spiritualitou vytvářely trvalé hodnoty patrné do dnešních dnů, můžeme nejen obdivovat, ale musíme ji také chránit.

Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX

27. 6. – 1. 9. 2024, malá galerie Hospitium (kurátoři M. Vojtěchovský, P. Kodera)

Atmosféru mezinárodních mezioborových uměleckých sympozií, která v 90. letech kaž-

Pohled do instalace výstavy Řemesla a řemeslníci na Kralovicku.

doročně oživovala areál plaského kláštera, přiblížily fotografie Daniela Šperla, Radvana Kodery a Davida Millera, originální výtvarné artefakty Martiny Smeykalové, Igora Hlavinky a Martina Zetové i zvukové nahrávky Miloše Vojtěchovského.

Znamení draka. Dvůr Kalec a svatá Markéta

4. 9. – 28. 10. 2024 (prodlouženo do 31. 1. 2025), malá galerie Hospitium (autoři T. Karel, P. Kodera)

V průběhu památkové obnovy dvora Kalec došlo v nedávné době k zajímavým objevům, které mohou být indiciemi ke koncepční i kompoziční interpretaci tohoto pozoruhodného hospodářského areálu.

Řemesla a řemeslníci na Kralovicku

11. 9. – 2. 11. 2024, výstavní sál Refektář (autor J. Fák)

V českých zemích má dlouhou historii mnoho tradičních řemesel, která sahají až do středověku. Některá se udržují dodnes, jiná jsou již více vzácná nebo zaniklá. Výstava přiblížila jejich místní specifika.

Keramické inspirace IV.

17. 9. – 2. 11. 2024, kostel Zvěstování Panně Marii (kurátor V. Podestát)

Výstavní prezentace uměleckořemeslných prací žáků Středního odborného učiliště stavebního Plzeň, pracoviště Horní Bríza.

Alice Marková: Propojení – obrazy, grafiky, kresby

30. 10. 2024 – 10. 1. 2025, malá výstavní síň Hospitium (kurátor V. Podestát)

Výběr z malířských prací studentky Fakulty umění a designu Ladislava Sutnara Zápaadočeské univerzity v Plzni.

Zvony pro zvonohru v Mariánské Týnici

27. 11 2024 – 30. 5. 2025, kostel Zvěstování Panně Marii

Prezentace nových zvonů z dílny Petra R. Manouška určených pro zvonohru ve východním ambitu Mariánské Týnice před jejich instalací do konstrukce nově vznikající zvonohry.

Pohled do instalace výstavy Retro Vánoce.

Retro Vánoce

7. 12. 2024 – 12. 1. 2025, výstavní sál Refektář (autorka H. Tupá)

Výstava připomněla vánoční výzdobu typickou pro období 70. a 80. let, nejoblíbenější hračky, ikonické stojánky na stromeček, sváteční tabuli a další zajímavosti Vánoc v normalizačním Československu.

K jednotlivým výstavám byly pořizeny krátké textové a obrazové katalogy (uloženy společně s pozvánkami a plakáty v archivu výstav muzea). Akce byly fotograficky dokumentovány, fotodokumentace uložena v archivu kulturních akcí muzea.

Putovní výstavy

O některé výstavy připravené v předchozím roce v Muzeu a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici projevily zájem jiné instituce. Zejména se osvědčil dobře transportovatelný rámový systém na zavěšení výstavních posterů vytištěných na odolné tkanině (Architektura J. B. Santiniho).

Architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela v západních Čechách

- Kladruby, Regionální muzeum Kladrubska, 5. 12. 2023 – 29. 2. 2024
- Černošín, městský úřad, 19. 3. – 25. 4. 2024
- Konstantinovy lázně, Švihákův pavilon, 2. – 15. 5. 2024

Dej Bůh štětí! Dějiny piva na severním Plzeňsku

- Pivovarské muzeum v Plzni, 13. 11. 2024 – 5. 10. 2025

Předmět měsíce

Součástí výstavního plánu byly krátkodobé prezentace jednotlivých sbírkových předmětů – tzv. předmět měsíce. K jednotlivým prezentacím jsou zpracovávány katalogy, které jsou návštěvníkům volně k dispozici. Výtisky jsou archivovány v knihovně muzea.

- leden – březen 2024: **Marie Uchytlová (17. 1. 1924–16. 11. 1989) – návrh medaile k 70. narozeninám T. F. Hellbrugga (1919–2014) / Jiří Kříž**
- duben 2024: **Drobné mince korunové měny Rakousko-Uherska / Jiří Fák**

- květen 2024: **Stanislav Muž, operní pěvec a rodák z Manětína** / Adéla Kožíšková
- červen 2024: **Kaple nejsvětější Trojice v Plešnicích** / Pavel Beneš
- červenec 2024: **Zoomorfní držadlo ocílky s motivem psa** / Daniel Stráník
- srpen 2024: **Lidové slavnosti v Mariánské Týnici na barevných diapozitivech** / Václav Podestát
- září – říjen 2024: **Nápojové sklo ze sklárny v Heřmanově Huti** / Jana Dienstpierová
- listopad: **Jiří Dítě (15. 11. 1924 – 9. 11. 1990)** / Hana Tupá
- prosinec 2024: **Perličkové vánoční ozdoby** / Adéla Kožíšková

Vernisáže výstav

- 30. 1. Jak se dělá zázrak | refektář
- 9. 4. Vladivoj Havlíček: Retrospektiva – obrazy a kresby | refektář
- 26. 4. Richard Homola: Plaská barokní krajina – fotografie | hospitium
- 7. 6. Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II. | refektář, kostel
- 15. 6. Apologie cisterciácké krajiny | západní ambit
- 27. 6. Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX | hospitium
- 4. 9. Znamení draka. Dvůr Kalec a sv. Markéta | hospitium
- 17. 9. Keramické inspirace IV. | kostel
- 17. 9. Řemesla na Kralovicku | refektář
- 30. 10. Alice Marková: Propojení | hospitium
- 7. 12. Retro Vánoce | refektář

Komentované prohlídky k výstavám

- 19. 1. Architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela v západních Čechách | Kladruby
- 2. 3. Marie Uchytilová (1924–1989) – medaile
- 13. 3. Marie Uchytilová (1924–1989) – medaile
- 26. 3. Architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela v západních Čechách | MÚ Černošín
- 13. 4. Marie Uchytilová (1924–1989) – medaile
- 2. 5. Architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela v západních Čechách | Konstanti novy lázně
- 29. 6. Apologie cisterciácké krajiny
- 27. 7. Apologie cisterciácké krajiny
- 31. 8. Apologie cisterciácké krajiny
- 3. 10. Řemesla a řemeslníci na Kralovicku
- 12. 10. Znamení draka. Dvůr Kalec a svatá Markéta
- 22. 10. Řemesla a řemeslníci na Kralovicku | vycházka po Kralovicích

Specializované prohlídky

Odborný výklad pro studenty VŠ, akademické pracovníky a tematicky zaměřené návštěvníky v kontextu barokní architektury, ikonografie a díla architekta Santiniho zajišťovalo především oddělení historické – Centrum baroka (Pavel Beneš).

Odborné cizojazyčné prohlídky: Exkurze německých historiků umění z kongresu v Erlangen za doprovodu kolegů z Ústavu dějin umění Akademie věd ČR (17. března 2024), exkurze zástupců projektu Cisterscapes z klášterní krajiny ve Waldsassen (5. října 2024), mezinárodní porota festivalu Finále Plzeň (25. září 2024).

Speciální komentované prohlídky: Barokní den (15. června 2024), Noc kostelů a Festival muzejních nocí (7. června 2024), Den architektury s názvem Mariánská Týnice – Cisterciácká krajina v kontextu baroka (28. září 2024).

Akce pro veřejnost

Soubor tradičních akcí doplnila v roce 2024 celá řada dalších aktivit pro veřejnost. Mezi akce, které se s železnou pravidelností každoročně opakují, náleží především **Májový den uměleckých řemesel a divadla** konaný většinou třetí květnovou sobotu, stejně jako tzv. **oživlé prohlídky** na začátku a na konci návštěvnické sezóny. Téma oživlých prohlídek je odvozováno od tématu aktuálních výstav, roční doby nebo příležitostných událostí.

V první polovině června se pak konal **Barokní podvečer** v Mariánské Týnici, který je součástí Letního barokního festivalu Plzeňského kraje. Minulý ročník byl věnován tématu historické krajiny a zahrnoval jednak vernisáž výstavy Apologie cisterciácké krajiny, ale především hudební a taneční vystoupení souboru Epochal Dances na motivy barokních pastorálních skladeb.

Mezi tradiční akce náleží rovněž **Noci v muzeu** ozvláštňené divadelními prohlídkami s famózním ochotnickým souborem Tyl z Čisté. V setmělém areálu muzea měli návštěvníci příležitost se formou divadelního narativu dozvědět o selské rebelii roku 1680, kterou v našem kraji vedl rychtář Radim ze Dřevce.

Druhou adventní sobotu se návštěvníci mohli těšit na oblíbenou akci **Advent v muzeu**, při níž program zaměřený zejména na dětské účastníky doplňuje možnost nakoupit drobné vánoční dárky a sladkosti od budoucích cukrářů studujících na spolupracující střední škole v Jesenici a nově rovněž uzenářské pochoutky. Závěr večera pak patřil známé folkrockové skupině Oboroh.

Muzeum se zapojilo rovněž do **celostátních akcí** jakými jsou Mezinárodní den muzeí (z důvodu kolize s jinou akcí byl v roce 2024 tento den připomínán volným vstupným o týden později), Noc kostelů, Festival muzejních nocí, Dny evropského dědictví (EHD), Den architektury, Den krajů.

Pro velký zájem veřejnosti byla zopakována série komentovaných exkursí Centra baroka s názvem **Putování za hvězdou aneb konvoj za poznáním Santiniho architektury**, při nichž měli návštěvníci možnost navštívit nejen ikonické stavby slavného architekta, ale i památky, které nejsou běžné přístupné. Oproti předchozímu ročníku bylo do programu nově zařazeno několik dalších atraktivních staveb na území plaského panství.

Podobně byla zopakována i velmi působivá **Mariánská pěší pouť po Staré plaské cestě** z Plas do Mariánské Týnice, konaná v předvečer hlavní mariánské poutě za doprovodu hudebního soboru Ritornello a duchovního slova P. Günthera Eckelbauera.

Mimo pravidelné akce se podařilo uspořádat dvě mimořádná **divadelní představení**. Zatímco hra Václava Havla „Audience“ v podání Divadelního souboru Tyl Čistá byla předvedena v prostoru refektáře, Divadlo Jedl s představením „Santini. Alegorie na téma hledání dokonalosti“ kongeniálně využilo působivé prostory kostela Zvěstování Panně Marii.

Výjimečnou akcí pak byl **Den otevřených dveří** uspořádaný ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj v rámci projektu „Kde fondy pomáhají?“ I přes značnou nepřízeň počasí (akce se konala o „povodňovém víkendu“) do Mariánské Týnice zavítalo na

sedm stovek návštěvníků.

Akce na závěr výstavy – **dernisáže** – v našem muzeu neměly tradici prakticky žádnou. Nicméně poté, co se z technických důvodů nemohl dostavit hlavní hudebník na vernisáž výstavy „Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX“, bylo dojednáno hudební vystoupení k jejímu ukončení. Dernisáž nakonec přerostla ve velice příjemný mini-festival s prezentací M. Vojtěchovského a hudebními vystoupeními výtvarníka, hudebníka, performeru Petra Nikla a perkusisty Jaroslava Kořána hrajícího na hudební nástroj nazývaný Orloj snivců.

- 23. 3. Jarní oživlá prohlídka – Velikonoce | zahájení sezóny
- 20. 4. Putování za hvězdou aneb konvoj za poznáním Santiniho architektury I. – Plasy, Mariánská Týnice, Mladotice
- 30. 4. Audience – divadelní jednoaktovka Václava Havla | Divadelní soubor Tyl Čistá
- 18. 5. Májový den uměleckých řemesel a divadla
- 25. 5. Putování za hvězdou aneb konvoj za poznáním Santiniho architektury II. – barokní kostely a kaple
- 26. 5. Mezinárodní den muzeí
- 7. 6. Noc kostelů | Festival muzejních nocí
- 15. 6. Barokní podvečer v Mariánské Týnici
- 22. 6. Putování za hvězdou aneb konvoj za poznáním Santiniho architektury III. – hospodářské dvory Lednice, Kalec, Hubenov
- 18. 8. Santini. Alegorie na téma hledání dokonalosti | Divadlo JEDL
- 24. 8. 125 let železnice z Rakovníka do Mladotic
- 30. 8. Dernisáž výstavy Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX | P. Nikl, J. Kořán
- 7. 9. Mariánská pěší pouť po Staré plaské cestě z Plas do Mariánské Týnice
- 8. 9. Dny evropského dědictví (EHD)
- 15. 9. Kde fondy pomáhají? Den otevřených dveří v barokní památce Mariánská Týnice | MMR
- 20. a 21. 9. Noc v muzeu – Jak to bylo s Radimem | Divadelní spolek Tyl z Čisté
- 28. 9. Den architektury – Cisterciácká krajina v kontextu baroka
- 19. 10. Putování za hvězdou aneb konvoj za poznáním Santiniho architektury IV. – Kladruby a Kladrubsko
- 28. 10. Den krajů

Koncert: Ladislav Bilan & Kolek Duo / V barvách tónů marimby a saxofonu (KPH).

Prezentace výstavy Apologie cisterciácké krajiny starostkám a starostům obcí na území někdejšího klášterního dominia.

- 2. 11. Podzimní oživlá prohlídka – Řemesla a řemeslníci na Kralovicku | ukončení sezóny
- 7. 12. Advent v muzeu

Zvláštní slavnostní akce

- 28. 4. Ocenění trojice významných osobností severního Plzeňska předsedou Senátu Parlamentu ČR Milošem Vystrčillem a senátorem Pavlem Karpíškem
- 30. 4. Oslava 20 let členství v Evropské unii – modré slavnostní nasvětlení objektu Mariánské Týnice
- 14. 6. Slavnostní setkání u příležitosti získání Označení Evropské dědictví (EHL) pro plaskou klášterní krajinu

Koncerty

Muzeum se zapojilo do dvou koncertních cyklů, a to jednak do 68. (2023/24) a 69. sezóny (2024/25) koncertů Kruhu přátel hudby při ZUŠ Kralovice (KPH), jednak do projektů Radost v baroku a S hudbou za památkami Plzeňského kraje pořádaných Spolkem Koncerty Plzeňsko. Některá koncertní hudební vystoupení byla součástí programu vernisáží či dernisáže výstav nebo navazovala na jiné akce pro veřejnost. Prostory Mariánské Týnice byly rovněž poskytnuty pro veřejná vystoupení žáků ZUŠ i konzervatoristů.

- 24. 1. Koncert komorní hudby / učitelé ZUŠ Kralovice a jejich hosté (KPH)
- 28. 2. Ladislav Bilan & Kolek Duo / V barvách tónů marimby a saxofonu (KPH)
- 20. 3. Marek Kozák & Krása Quartet / klavír a smyčcové kvarteto (KPH)
- 17. 4. Jan Oblištil / Vít Hošek / Štěpán Kos (KPH)
- 15. 5. Siempre Nuevo / Tanec po strunách – kytarové duo (KPH)
- 29. 5. Žákovský koncert ZUŠ Kralovice
- 7. 6. Petr Eben, Truvéřská mše – chórový sbor Kůrovců
- 13. 6. Absolventský koncert žáků ZUŠ Kralovice
- 15. 6. Epochal Dances – koncert barokní hudby s tanci
- 16. 6. Klasická hudba v proměnách staletí
- 19. 6. Absolventský klavírní koncert ZUŠ Kralovice
- 6. 7. Graffe Lyrico / houslové kvarteto (Radost v baroku)
- 24. 8. Francouzská a anglická barokní hudba (Radost v baroku)

- 30. 8. Petr Nikl a Jaroslav Kořán – Orloj snivců
- 4. 9. Sedm větrů – alternative-noise
- 7. 9. Ritornello – komorní soubor barokní hudby
- 15. 9. EgiBAND orchestr ZUŠ Kralovice, sbor VoHoS, duo LE FRESA, skupina Paper-sand
- 30. 10. Trio Kix – jazz, swing, šanson
- 6. 11. Důvěrná sdělení / Klavírní kvarteto Josefa Suka & Magdaléna Borová (KPH)
- 7. 12. Oboroh – folkrocková kapela
- 11. 12. Vánoční koledování s Úsměvem (KPH)

Bohoslužby

Také v roce 2024 nadále probíhala spolupráce muzea a římsko-katolické farnosti v Kralovicích. V ní v průběhu léta došlo k organizační změně a Kralovice i s Mariánskou Týnicí byly zařazeny do nově vytvořené Pastorační oblasti Severní Plzeňsko, jejíž duchovní správa byla svěřena řeholnímu společenství misionářů oblátů. K jejich oficiálnímu uvedení do zdejších farností plzeňským biskupem Mons. Tomášem Holubem došlo na společné poutní mši v Mariánské Týnici 8. září 2024.

- 30. 4. Setkání kněží Plzeňské diecéze s plzeňským biskupem Mons. T. Holubem
- 26. 5. Den farností Kralovice, Jesenice, Lubenec
- 8. 9. Pouť farností Pastorační oblasti Severní Plzeňsko do Mariánské Týnice
- 31. 12. Silvestrovská modlitba

Další akce

- 23. 4. Zvláštním vlakem do Kralovic
- 2. 5. Předání ocenění žákům za výtvarné práce / Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – Okresní sdružení hasičů Plzeň-sever
- 24. 5. Slavnostní předání maturitních vysvědčení studentům SŠ Kralovice | západní ambit
- 20. 6. Slavnostní předání výučních listů žákům SŠ Kralovice | kostel
- 9. 7. Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice
- 23. 7. Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice
- 6. 8. Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice
- 20. 8. Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice
- 17. 9. Předávání kufříků SŠ Kralovice se zástupci KU | západní ambit
- 2. 11. Pochod podél nesjízdné trati Kralovice – Mladotice
- 16. 12. Vánoční spirála – setkání dětí z Pastorační oblasti Severní Plzeňsko
- 17. 12. Vánoční spirála – ZŠ Pivoňka Chříč

Vzdělávací činnost muzea

Přednášková činnost

Za poznáním baroka

VII. ročník tematických přednášek byl ve svém jarním cyklu věnován významu cisterciácké klášterní krajiny v kontextu evropských kulturních krajin, témata podzimního cyklu pak reflektovala především aktuální badatelské výstupy. Přednáškový cyklus byl připraven v rámci činnosti Centra baroka Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, přednášky byly z důvodu lepší dostupnosti konány v přednáškovém sále Státního okresního archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích.

- 29. května 2024 | Evropská kulturní krajina a cisterciácký genius loci. Příběh bez hranic. | Dott. Jana Michalčáková, Ph.D. et Ph.D. (Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha)
- 12. června 2024 | Zámecký park s theatronem ve Valči. | Mgr. Jakub Chaloupka (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti)
- 19. června 2024 | Výstavba a stavební proměny cisterciáckých klášterů ve vztahu k okolní krajině (se zaměřením na klášter v Plasích). | Ing. arch. Zdeněk Chudárek (Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha)
- 26. června 2024 | Baroko v zahradním umění III. | Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D. (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, Metodické centrum zahradní kultury)
- 23. září 2024 | Znamení draka. Dvůr Kalec a svatá Markéta. | Tomáš Karel (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni)
- 7. října 2024 | Bílo-modré majolikové misky ve tvaru srdce aneb vybrané nálezy z odpadní jímky plaské prelatury a jejich stopa v psaných pramenech. | Mgr. Jakub Krček (Západočeský institut pro ochranu a dokumentaci památek, Plzeň)
- 21. října 2024 | Ústřice a breviář: písemné a hmotné prameny pro tvorbu nových prohlídkových tras kláštera Plasy a Kladruby. | Mgr. Stanislava Beránková (Národní památkový ústav, Studijní depozitář mobiliárních fondů, klášter Plasy)
- 4. listopadu 2024 | Mapa radnického panství z konce 18. století v kontextu barokní kartografie. | Michal Plavec (Národní technické muzeum, Muzeum historie dopravy)

Archeologické léto

Již tradičně se muzeum prostřednictvím muzejního archeologa Daniela Stráníka zapojilo do celostátní prezentační aktivity organizované Archeologickým ústavem Akademie věd ČR.

9. června., 10. srpna a 8. září Mladotice: Podzemní velitelství z období studené války
7. července a 4. srpna Přírodní rezervace Krašov
21. července a 25. srpna Rabštejn nad Střelou

Přednášky pro veřejnost zajišťované pracovníky muzea:

- 8. února Baroko v našem regionu | Betula Viridis Horní Bříza | Pavel Beneš
- 13. února Finanční ústavy v Kralovicích | spolek Gryspek a Měst. knihovna Kralovice | Jiří Fák
- 19. března Architektura Jana Blažeje Santiniho na Plzeňsku | Betula Viridis Horní Bříza | Pavel Beneš
- 28. března Od masopustu do Velikonoc | DSP Kralovice | Hana Fryčková
- 6. června workshop k historii plaského kroje v rámci Mezinárodního folklorního festivalu CIOFF Plzeň | Plasy | Jiří Kříž
- 14. června Jsme EHL (prezentace v rámci slavnostního setkání při příležitosti získání Označení Evropské dědictví pro zdejší krajinu proběhla | Mariánská Týnice Pavel Beneš (společně s Radkou Ranochovou)
- 15. října Vzpoura Jiřího Radima ze Dřevce | spolek Gryspek a Měst. knihovna Kralovice | Jiří Fák
- 14. listopadu Cisterciácká klášterní krajina | Betula Viridis Horní Bříza | Pavel Beneš
- 15. listopadu Adventní a vánoční zvyky | obec Slatina | Jiří Fák
- 22. listopadu Vývoj usedlostí v Černíkovcích | obec Černíkovice | Jiří Fák
- 30. listopadu Od adventu do Tří králů | NOS Nebřeziny | Hana Fryčková
- 18. prosince Od adventu do Tří králů | DSP Kralovice | Hana Fryčková

Edukační aktivity

V rámci edukačních aktivit byly v muzeu realizovány programy muzejní pedagogiky zaměřené na školní a dětské skupiny. Nově byl pro různé věkové kategorie žáků vytvořen program "Mariánská Týnice: Cesta staletími" přibližující fascinující historii tohoto místa.

Od masopustu do Velikonoc

- 19.3. Masarykova základní škola Zruč-Senec, 4. A, 4.B (prezentace na webu školy: <https://www.zsZRUC-senec.cz/velikonocni-marianska-tynice/>)
- 20. 3. Základní škola Marie Uchytilové Kralovice, 7.B
- 22. 3. Základní škola Marie Uchytilové Kralovice, 2.B, 5.B
- 26. 3. Masarykova MŠ v Žihli
- 26. 3. Základní škola Marie Uchytilové Kralovice, 9.A
- 27. 3. MŠ Kralovice

Santini

- 11. 4. ZUŠ Terezie Brzkové Plzeň, výtvarný obor
- 22. 5. Základní škola a mateřská škola Vejprnice, 1. stupeň
- 14. 6. ZŠ Rakovník, 2. stupeň
- 19. 6. ZŠ a MŠ Všeruby, 4. a 5. tř.
- 21. 6. Gymnázium Žatec, tercie
- 24. 6. Střední průmyslová škola Mělník
- 26. 6. Gymnázium a SOŠ Rokycany
- 26. 6. Střední odborná škola obchodu, užitého umění a designu, Plzeň
- 5. 9. Střední škola pedagogická Beroun, 1. roč.
- 10. 10. 22. ZŠ Plzeň 8. tř.
- 14. 11. ZŠ a MŠ Kozojedy, 5. tř
- 20. 11. ScioŠkola Plzeň 4., 5. tř.

Muzeem po svém

- 9. 4. Základní škola praktická Kralovice
- 28. 5. Základní škola J. A. Komenského Chodov, 7., 8. a 9. tř

- 6. 6. ZŠ Bílina, 2. a 3. tř.
- 6. 6. ZŠ Kaznějov, 9. tř.
- 6. 6. ZŠ Bílina 9. tř.
- 10. 6. ZŠ Kaznějov, 4., 5. tř.
- 14. 6. ZŠ Rakovník, 2. stupeň
- 17. 6. Gymnázium Blovice
- 25. 6. SŠ Kralovice
- 26. 6. Střední odborná škola obchodu, užitého umění a designu, Plzeň
- 26. 6. Gymnázium a SOŠ Rokycany
- 5. 9. Střední škola pedagogická Beroun, 1. roč.
- 26. 9. Obchodní akademie, Vyšší odborná škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary, 4. B
- 4. 10. Masarykova ZŠ a MŠ v Žihli, 4. tř.
- 10. 10. 22. ZŠ Plzeň 8. tř.
- 1. 11. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice, 2. stupeň
- 20. 11. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice, družina

Muzeem všemi smysly

- 22. 5. ZŠ Vejprnice, 4. tř.
- 11. 6. ZŠ Toužim, 3. tř.
- 19. 6. ZŠ a MŠ Všeruby, 4. + 5. tř.
- 21. 6. Gymnázium Žatec, tercie
- 8. 11. Masarykova ZŠ a MŠ v Žihli, 3. tř.
- 29. 11. Mateřská škola Chrást u Plzně

Od adventu do Tří králů

- 28. 11. Masarykova základní škola Horní Bříza, 3. tř.
- 29. 11. Mateřská škola Chrást u Plzně
- 9. 12. Základní škola a mateřská škola Mladotice 3., 4., 5. tř.
- 10. 12. Základní škola a mateřská škola Mladotice 1., 2. tř., MŠ
- 13. 12. Masarykova ZŠ a MŠ v Žihli, 1., 2. tř.
- 16. 12. Masarykova ZŠ a MŠ v Žihli, 3. tř.
- 19. 12. ZŠ a MŠ Stupno, 2. tř., 4. A, 4. B

Program Od adventu do Tří králů mimo muzeum:

- 9. 12. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice, 1. A, 1. B
- 16. 12. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice, 2. A, 2. B, 2. C

Archeologie pro děti

- 3. 5. Arch. dílna pro ZŠ Jesenice s aktivitami: Výroba šperku – záušnice, hlína v dějinách, jeskynní malba

Aktivity zaměřené na osoby se zdravotním znevýhodněním

Přístup do muzea i do jednotlivých expozic je zajištěn **bezbariérově**. V objektu probíhá instalována hydraulická plošina pro bezbariérový vstup do prvního patra, využívaná jak návštěvníky expozic, tak účastníky koncertů a dalších muzejních akcí.

Ze sociálního hlediska je nízkoprahovost přístupnosti muzea zajištěna **sníženým vstupným** pro osoby se zdravotním postižením (držitelé průkazu ZTP) a **bezplatným vstupem** pro jejich doprovod (ZTP/P). Zcela zdarma je pak možné areál navštívit každý první pátek v měsíci, stejně jako při mnoha akcích pořádaných muzeem (vernisáže, Noc kostelů, bohoslužby atd.).

Muzejní expozice jsou vybaveny **vícejazyčnými audioprůvodci** (čeština, angličtina, němčina, francouzština), od roku 2023 nově s využitím vlastích mobilních zřízení návštěvníků a aplikací pro operační platformu Android i iPhone.

Muzeum připravuje **speciální programy** individuálně upravené pro osoby se zdravotním znevýhodněním. Obsahem vychází z edukačních programů pro školy. V uplynulém roce byly pro skupiny osob vyžadujících individuální péči realizovány dva programy pro skupiny osob s mentálním postižením a jeden program pro imobilní klienty Domu sociální péče Kralovice:

9. 7. Santini,

6. 8. Santini,

1. 11. Řemesla a řemeslníci na Kralovicku.

S podporou dotačního programu Ministerstva kultury v letech 2023–2024 byla v rámci projektu „**Muzeem všemi smysly**“ vytvořena prohlídková muzejní trasa a na ní navazující dva programy muzejní pedagogiky. Jedná se o soubor exponátů a s nimi souvisejících aktivit zaměřených na různé stránky smyslového vnímání – hmat, čich, zrak a sluch. V uplynulém roce byl program doplněn o haptický model Mariánské Týnice. Nové interaktivní prvky jsou k dispozici pro muzejní edukaci i pro běžné návštěvníky, nicméně většina z těchto exponátů jak haptických, tak akustických nebo čichových, je dobře využitelná rovněž pro návštěvníky (nejen dětské) se zdravotním hendikepem smyslového vnímání. Zejména nevidomým a slabozrakým zprostředkovává z návštěvy muzea intenzivní smyslový zážitek.

Propagace, marketing, publicita

V uplynulém roce získala historická krajina v okolí plaského kláštera prestižní „**Označení Evropské dědictví**“ (European Heritage Label – EHL). Na dokumentaci a prezentaci klášterní krajiny v okolí Plas se podílejí mimo Muzea a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici především MAS Světovina a Klášter Plasy (NPÚ a NTM). Cílem aktivit je zvýšení povědomí o plaské klášterní krajině v evropském kontextu a potvrzení jejího kulturního významu v rámci České republiky.

Muzeum se, mj. ve spolupráci se spolkem Místní dráha Rakovník Mladotice, z.s., zasažuje o **obnovu železniční tratě z Kralovic do Mariánské Týnice**. Tato iniciativa oživuje historický význam a poskytuje nové možnosti dopravy pro místní obyvatele i turisty, představuje důležitý krok pro zachování kulturního dědictví a podporu turismu v oblasti. Obnova této železniční tratě, která je součástí dráhy Rakovník Mladotice, se především koncem uplynulého roku dostala do pozornosti médií (zejména reportáž České televize v pořadu Události v regionech). Rovněž bylo připomenuto výročí 125 let od vybudování této železnice. V průběhu roku jsme na podporu znovuotevření opuštěné vlakové tratě spolupracovali na akcích:

- Zvláštním vlakem do Kralovic
- Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice
- 125 let železnice z Rakovníka do Mladotic
- Pochod podél nesjízdné trati Kralovice – Mladotice

Značný mediální ohlas na sklonku roku vzbudily **nově odlité zvony**, které přivezl dne 27. 11. 2024 Petr R. Manoušek do Mariánské Týnice. Zvony jsou určeny pro nově budovanou zvonohru. Zájem veřejnosti o toto téma je značný, o čemž svědčí i návštěvnost na akci Advent v muzeu (přes 400 návštěvníků), kde byly poprvé představeny. Součástí mediální prezentace pak byly reportáže odvysílané v České televizi v pořadu Události v regionech, na Českém rozhlasu Plzeň i ČRo Radiožurnál a články v tisku.

Podstatným počinem v oblasti zatraktivnění prohlídky muzea byla realizace skládacího haptického modelu Mariánské Týnice, kterým byla doplněna dětská prohlídková trasa. V návaznosti na to byly koncipovány dva programy muzejní pedagogiky – „Muzeem všemi smysly“ (2023) a v uplynulém roce nově „Mariánská Týnice: Cesta staletími“. Pro účastníky programu „Muzeem všemi smysly“ byly zajištěny odměny – čokolády s grafickým motivem programu.

Pro dětské návštěvníky byly rovněž vytvořeny sady nových **dřevěných puzzle**, které zobrazují areál Mariánské Týnice v minulosti (před zřícením kopule) a v současnosti. Obě fotografie jsou pořízeny ze stejného místa, takže i dílky skládky lze zaměňovat. Skládačky byly pořízeny s podporou grantu „Drobtina“ MAS Světovina.

Dřevěná puzzle zobrazující Mariánskou Týnici před zřícením kopule a v současnosti.

Dále se podařilo u výrobce **papírových modelů** (Vystřihovánky Ivan Zadražil) zajistit aktualizované vydání skládačky poutního areálu Mariánská Týnice v měřítku 1:250, a to i s nově doplněným východním ambitem. Model je k dostání na pokladně a e-shopu muzea.

Dalším počinem je zařazení areálu do hry Sestav si svůj svět a vydání **nové turistické magnetky** s obrázkem Mariánské Týnice v originálním tvaru puzzle. Turistické magnetky Sestav si svůj svět jsou vyráběny ručně v České republice.

Pro účely efektivnější publicity byl vyroben nový typ jednoduchého **propagačního letáku** (jeden list DLL) se základními informacemi o Mariánské Týnici. Tyto tiskoviny byly distribuovány v rámci veletrhů cestovního ruchu a je dodáván na turistická informační centra, do spolupracujících muzeí a dalších institucí.

Muzeum se rovněž zapojilo do 7. ročníku motivačního programu pro návštěvníky nestátních památek, který zajišťuje Asociace nestátních otevřených památek (ANOPA) a projektová platforma **Objevuj památky**. Tento projekt slouží pro informovanost široké veřejnosti a pro plánování výletů za poznáním i zábavou. Zároveň má podpořit zapojené památky navýšením povědomí o jejich jedinečnosti, potenciálu nebo aktuální turistické nabídce a tím pádem napomoci k růstu návštěvnosti. Novinkou projektu pro rok 2024 bylo tematické číslo atraktivního časopisu "Dovolená s nápadem". Představuje především místa spolupracující v rámci platformy nestátních památkových objektů "Objevuj památky", Mariánské Týnici je zde věnován nemalý prostor. Časopis byl v průběhu roku k zakoupení i na pokladně muzea.

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici se v roce 2024 stalo rovněž členem nově vzniklé **Destinační společnosti Postřelí, z.s.**, která má za cíl podporovat spolupráci v oblasti cestovního ruchu v našem regionu.

Ve dnech 19.–21. 9. 2024 se zaměstnanci muzea (P. Kodera, P. Beneš, A. Kožíšková) na veletrhu cestovního ruchu **ITEP Plzeň** aktivně prezentovali Mariánskou Týnici jako turistický cíl.

Publicita

Naše propagace zaměřená na sociální média, virtuální prohlídku a stále se rozšiřující obsah na webových stránkách přinesly zvýšený zájem o naše expozice. Díky pravidelným aktualizacím na sociálních sítích udržujeme stálou komunikaci s naším publikem. Návštěvnost na webových stránkách, FB, IG má stále vzrůstající tendenci.

Aktuální informace o výstavách a programech pořádaných muzeem či spolupracujícími organizacemi jsou průběžně prezentovány na webu muzea (www.marianskatynice.cz), facebookovém profilu (<https://www.facebook.com/marianskatynice>) a Instagramu (<https://www.instagram.com/marianskatynice/>).

Aktuality byly zveřejňovány i na dalších internetových stránkách jako např.: www.regionplzen.cz; www.hrady.cz; www.webtrziste.cz; Do muzea!, Informuji.cz, Kudy z nudy, AMG kalendárium akcí a výstav, Bbkult.net.

Tiskové zprávy jsou pravidelně zasílány jak redaktorům regionálního tisku (Kralovický obzor, Manětínský zpravodaj, Kozojedský zpravodaj, měsíčník Plzeňský kraj), tak celorepublikového (Deník, Dnes, Lidové noviny, Vítaný host, Chvilka pro tebe...). Dále také do rozhlasových vysílání (Český rozhlas – Radiožurnál, Plzeň a Dvojka, Blaník, Rádio Relax, Rock Radio, Kiss Proton). Úzká spolupráce s místními médii nám umožňuje získat širší mediální pokrytí a pozornost. Články a rozhovory se staly nezbytnou součástí našich prezentačních aktivit.

Důležitým informačním kanálem publicity organizace je news-letter, který je zájemcům zasílán do e-mailové schránky, touto formou jsou o aktivitách muzea informováni rovněž školy, obce a další instituce severního Plzeňska.

Klíčovou součástí propagace muzea je rovněž Vlastivědný sborník – čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska. Kromě prezentace badatelských výzkumů a výstupů je sborník rovněž platformou pro informování veřejnosti o chystaných i proběhnuvších akcích muzea, o nových publikacích, výstavách, zajímavých sbírkových předmětech atd.

Plakáty, pozvánky a další informace jsou poskytovány také do turistických informačních center v okolí. Plakáty k aktuálním výstavám a akcím konaným v muzeu jsou pravidelně prezentovány ve stálých informačních vitrinách v Kralovicích a zveřejňovány na vývěsních tabulích v okolních obcích. Další propagační materiály jsou turistům k dispozici v TIC, cukrárnách a restauracích v Kralovicích a okolních obcích.

Propagační banner muzea je umístěn na soukromém plotu u křižovatky I/27 a Plzeňské třídy. K propagaci muzejních aktivit byla rovněž využita rámová konstrukce instalovaná na parkovišti u Mariánské Týnice; byly pro ni vyrobeny speciální podlouhlé bannery k propagaci hlavních sezónních výstav i klášterní krajiny.

Veškeré materiály (pozvánky, plakáty, katalogy, videa) sloužící k propagaci muzea jsou průběžně ukládány do digitálního úložiště Public Relations.

Web muzea www.marianskatynice.cz zaznamenal 111 684 návštěv (tj. o 33 962 více než v předchozím roce).

Profil na **Facebook/Meta** www.facebook.com/marianskatynice k 21. 1. 2025 měl přes 1000 sledujících (767 like stránky). Dosah je 61,2 tis. zobrazení (jedná se o počet lidí,

kterí si prohlédli obsah na fb. stránce, např. příspěvky, příběhy, reklamy, sociální kontext od lidí, kteří na naši stránku reagovali apod.).

Profil muzea na **Instagramu** (www.instagram.com/marianskatynice/) byl vytvořen v květnu 2023 a dosud si získal více než 200 sledujících.

Muzejní profil na **Googlu** má 900 recenzí s celkovým hodnocením 4.8 z 5 hvězdiček. Ve vyhledávači Google muzejní profil za poslední čtvrtletí (srpen 2024 – leden 2025) měl 2307 interakcí. V tomto období si jej prohlédlo 11 098 lidí a bylo uskutečněno 5 414 vyhledávání, která spustila zobrazení firemního profilu na Googlu ve výsledcích vyhledávání. Nejčastější vyhledávací dotazy, které spustily zobrazení profilu ve výsledcích, jsou: mariánská tynice – 2 974 vyhledání, museums – 540 vyhledání, mariánská tynice otevírací doba – 244 vyhledání, marianska tynice – 238 vyhledání, attractions – 233 vyhledání. Z tohoto profilu bylo za poslední čtvrtletí uskutečněno 57 telefonních hovorů, 1084 dotazů na zjištění trasy do našeho muzea a 1166 prokliků na muzejní web.

Ve spolupráci s oddělením cestovního ruchu Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Plzeňského kraje se 21. 8. 2024 uskutečnil tzv. press trip, speciální prohlídka Mariánské Týnice pro zahraniční novináře. Od účastníků této prohlídky bylo následně možné na webu a sociálních sítích zaznamenat velmi pozitivní odezvy.

Výběr z monitoringu audio-vizuálních medií

Televize

Česká televize

- 15. 6. 2024 – Události (46:28) – reportáž o EHL a klášterní krajině: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/224411000100615/cast/1051914/>
- 14. 11. 2024 – Lidové tradice v krajích ČR / Plzeňský kraj (26:41) <https://www.ceskatelevize.cz/porady/15823326521-lidove-tradice-v-krajich-ceske-republiky/224382582380001/>
- 11. 12. 2024 – Události v regionech – reportáž o zvonech do chystané zvonohry (čas 2:21 od konce) <https://www.ceskatelevize.cz/.../1533411.../224411000181211/>

Rozhlas

Český rozhlas Plzeň

- 15. 1. 2024 – reportáž z výstavy L. Fedurcové Tma je jen další druh světla | Václav Podestát (<https://plzen.rozhlas.cz/v-marianske-tynici-je-k-videni-fotograficka-vystava-o-zivote-na-islandu-9153352>)
- 15. 1. 2024 – Zprávy pro Plzeňský kraj | výstava L. Fedurcové Tma je jen další druh světla, redaktorka Martina Klímová (<https://www.mujirozhlas.cz/zpravy-pro-plzensky-kraj/v-marianske-tynici-je-k-videni-fotograficka-vystava-o-zivote-na-islandu>)
- 15. 1. 2024 – Náš host | Tradice folkloru na severním Plzeňsku – rozhovor s Jiřím Křížem (<https://plzen.rozhlas.cz/marianska-tynice-a-tradice-folkloru-na-severnim-plzensku-9153463>)
- 9. 2. 2024 – Tipy na víkend v Plzeňském kraji | Výstava Marie Uchytilové (1924/1989) / medaile: <https://plzen.rozhlas.cz/tipy-na-vikend-v-plzenskem-kraji-plzensky-maso-pust-nebo-cokoladovy-festival-9169549>
- 23. 3. 2024 – Zprávy pro Plzeňský kraj | Velikonoce v muzeu a dětská interaktivní trasa Muzeem všemi smysly
- 27. 3. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Škaredá středa – rozhovory, M. Klímové s H. Fryčkovou o Velikonocích:

- 29. 3. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Velký pátek
- 30. 3. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Bílá sobota
- 31. 3. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Velikonoce
- 1. 4. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Červené pondělí
- 13. 4. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | komentovaná prohlídka výstavy Marie Uchytilová (1924/1989) / medaile
- 18. 5. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Májový den uměleckých řemesel a divadla
- 9. 6. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Archeologické léto 2024 – Mladotice: Podzemní velitelství z období studené války
- 15. 6. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Krajina v okolí plaského kláštera získala prestižní značku Evropské dědictví a Barokní podvečer v Mariánské Týnici
- 17. 6. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Krajina v okolí plaského kláštera získala prestižní značku Evropské dědictví <https://plzen.rozhlas.cz/krajina-v-okoli-plaskeho-klastera-ziskala-prestizni-znacku-evropske-dedictvi-9256781>
- 7. 7. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Archeologické léto 2024 – Přírodní rezervace Krašov
- 15. 9. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Den otevřených dveří v barokní památce Mariánská Týnice
- 17. 9. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Pozvánka na vernisáž výstav Řemesla a řemeslníci na Kralovicku / Keramické inspirace IV.
- 20. 9. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Noční prohlídky – Jak to bylo s Radimem
- 3. 10. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Pozvánka na komentovanou prohlídku výstavy Řemesla a řemeslníci na Kralovicku
- 13. 10. 2024 Můj kraj | Tichý protest Marie Uchytilové | J. Kříž (<https://www.mujrozhlaz.cz/muj-kraj/tichy-protest-marie-uchytilove>)
- 15. 10. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Putování za hvězdou IV.
- 28. 10. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Den Krajů – Pozvánka na výstavy Znamení draka. Kalec, sv. Markéta ..., Řemesla a řemeslníci na Kralovicku, Keramické inspirace IV., interaktivní trasu pro děti Muzeem všemi smysly (<https://program.rozhlas.cz/zaznamy?/2024-10-28>)
- 2. 11. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj – Podzimní oživlá prohlídka Řemesla a řemeslníci na Kralovicku
- 2. 12. 2024 Náš host | Folklorní soubor Úsměv z Horní Břízy rozdává radost už od roku 1958; Adventní koncert folklorního souboru Úsměv v Mariánské Týnici <https://plzen.rozhlas.cz/folklorni-soubor-usmev-z-horni-brizy-rozdava-radost-uz-od-roku-1958-9363540>
- 9. 12. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Zvony pro Mariánskou Týnici
- 5. 12. 2024 Tip na víkend | Advent v muzeu <https://plzen.rozhlas.cz/tipy-na-vikend-v-plzenskem-kraji-mikulassky-vlak-advent-na-rabi-i-v-marianske-9364716>
- 7. 12. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj – Advent v muzeu <https://program.rozhlas.cz/zaznamy#/plzen/2024-12-07>
- 14. 12. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Mariánskou Týnici se rozezní nová zvonohra <https://plzen.rozhlas.cz/marianskou-tynici-se-rozezni-nova-zvonohra-9371177>
Rádio Relax
- 21. 3. 2024 Tip na víkend a Tip Relaxu | akce Velikonoce v muzeu

Ostatní multimédia

YouTube kanál Plzeňský kraj

- 24. 6. 2024: Krajina severního Plzeňska v okolí plaského kláštera získala prestižní Oznáčení Evropské dědictví: <https://www.youtube.com/watch?v=e3EHulanRmk>
- 16. 12. 2024: Vánoční přání hejtmana Plzeňského kraje Kamala Farhana (natočeno

23. 11. 2024 v Mariánské Týnici): <https://www.youtube.com/watch?v=UYjcxW4W3Y>

Tisk

Katolický týdeník

- 7. – 13. května 2024 | A. Scheinostová: Květiny na freskách i na záhonech (o zahradách v M. Týnici, rozhovor s P. Benešem)
- 11.–17. června 2024 | A. Scheinostová: Umění pro Boha navzdory komunismu
Posvátné umění v nesvaté době (o výstavě Posvátné umění v nesvaté době II.)
- 25. června – 8. července 2024 | A. Scheinostová: Putování ve stopách bílých mnichů
(o cisterciácké krajině v okolí M. Týnice, rozhovor s P. Benešem)

Mladá Fronta DNES – Plzeňský

- 9. 12. 2024 | V. Bílá: Mariánskou Týnicí se rozezní unikátní zvonohra
- 31. 12. 2024 | Jaký byl právě končící rok. Sedm osobností západních Čech hodnotí
letopočet 2024 (mj. sloupek ředitele muzea P. Kodery o aktivitách muzea a historické krajiny)

Muzeion. Časopis Muzea umění Olomouc

- 2024/3 | Výstavu Posvátné umění v nesvaté době hostí přes léto Mariánská Týnice
(anotace)

Národopisná revue

- 2024/3, s. 158–159 | Marta Ulrychová: P. Beneš – I. Bukačová – J. Fák – P. Kodera –
V. Podestát, Poklady Mariánské Týnice (recenze)
- 2024/4, s. 324–326 | Marta Ulrychová: Řemesla a řemeslníci na Kralovicku (zpráva)

Výběr ze zpravodajství on-line

Novinky.cz

- 16. 8. 2024 | K. Mrázová: V jedinečné barokní krajině na Plzeňsku vyrostou větrné
elektrárny (<https://www.novinky.cz/clanek/domaci-v-jedinecne-barokni-krajine-na-plzensku-vyrostou-vetrne-elektrarny-40484146>)

idnes.cz

- 9. 12. 2024 | V. Bílá: Santiniho perla bude mít zvonohru, základ už do Mariánské Tý-
nice dovezli (https://www.idnes.cz/plzen/zpravy/muzeum-marianska-tynice-zvono-hra-zvony-poutni-misto.A241205_122440_plzen-zpravy_vb)

ČTK

- 27. dubna 2024 | Historická krajina severního Plzeňska v okolí kláštera Plasy získala
prestižní označení Evropské dědictví

25. června 2024 | V celé střední Evropě nemá obdoby soubor historických hospodář-
ských dvorů. Najdete je v okolí kláštera Plasy

Propamatky.cz

- 24. 4. 2024 | Historická krajina v okolí Plas získala prestižní Označení Evropské dě-
dictví (<https://www.propamatky.info/cs/zpravodajstvi/plzensky-kraj/zpravy-z-regionu/historicka-krajina-v-okoli-plas-ziskala-prestizni-oznaceni-evropske-dedictvi/7267/>)

Kroniky a kronikáři

- Patnáct let kronikářských seminářů na severním Plzeňsku
(<https://kronikari.info/patnact-let-kronikarskych-seminaru-na-severnim-plzensku/>)

Oddělení historické - Centrum baroka

Činnosti oddělení historického – Centra baroka

- Odborná a populárně naučná prezentace barokního uměleckého a kulturního dědictví
- Ediční a publikační činnost, zpracování pramenů, rešerše
- Příprava tematických výstav a prezentací
- Zajištění akcí k prezentaci baroka (Letní barokní festival, přednáškový cyklus Za poznáním baroka ad., prezentace Mariánské Týnice pro odbornou veřejnost atd.)
- Účast v mezinárodním projektu CISTERSCAPES
- Spolupráce s Nadačním fondem Mariánská Týnice a spolky (Putování za Santinim, Stará plaská cesta, Husova cesta, Ultreia)
- Obsah a správa digitálního úložiště „Centrum baroka“

V roce 2024 náležela pozornost především tématu cisterciácké klášterní krajiny. Spolupráce sedmnácti evropských klášterních krajín zapojených do projektu CISTERSCAPES vyústila v dubnu 2024 v získání Označení Evropské dědictví (European Heritage Label – EHL) vyhlášeném v belgických Antverpách. Centrum baroka připravilo výstavu „Apologie cisterciácké krajiny aneb obrana plaské krajiny jak ji známe“ a stejnojmennou publikaci ilustrující význam krajiny, zároveň vyjadřující apel proti plánované výstavbě větrných elektráren v této lokalitě. Přednášky a workshopy představily širší veřejnosti význam a historii klášterní krajiny.

Činnost Centra baroka pokračovala v kontinuální agendě, navazovala zpracováním původních programů a postupovala v součinnosti s muzejními úkoly včetně přípravy publikací a speciálních akcí.

Oddělení dále spolupracovalo na přípravě publikace věnované dějinám obce Nebřeziny a podílelo se na koncipování historické expozice pro obec Velečín.

Spolupráce s Nadačním fondem Mariánská Týnice (revizorem P. Beneš, členem správní rady I. Bukačová) vyústila v roce 2024 k využití výtěžku veřejné sbírky k realizaci šestnácti zvonů pro zvonohru v Mariánské Týnici.

CISTERSCAPES – Cistercian landscapes connecting Europe

Projekt mezinárodní spolupráce jednotlivých klášterních krajín (Francie, Německo, Rakousko, Polsko, Slovinsko, Česká republika), mezi nimiž je významně zastoupena také krajina plaského kláštera, zaštiťuje nadnárodní koordinátor Landkreis Bamberg (Německo). Vyhlášením EHL projekt po pěti letech spolupráce (2019–2024) vstoupil do nové fáze, v níž bude ze strany Evropské komise monitorována činnost a plnění závazků jednotlivých oceněných krajín (2024–2027). V souvislosti se získaným oceněním proběhla řada prezentací projektu a historické krajiny veřejnosti. Centrum baroka se rovněž podílelo na pracování nového mobiliáře pro trasu Staré plaské cesty (ve spolupráci s MAS Světovina a NPÚ Klášter Plasy).

Zástupci Muzea a galerie severního Plzeňska se také zúčastnili zahraničních aktivit realizovaných v rámci projektu, zejména otevření informačního centra cisterciácké

Putování za hvězdou aneb konvoje za poznáním Santiniho architektury (Kladruby u Stříbra).

klášterní krajiny v Ebrachu a exkurze v klášteře Langheim v Bavorsku (21. – 22. září 2024).

V návaznosti na plán činnosti projektového týmu Cisterscapes proběhl mj. workshop pro studenty Gymnázia Plasy s prezentací a zpracováním „živé“ mapy klášterní krajiny (klášter Plasy, společně s R. Ranochovou a M. Tukovou, 18. října 2024). Byl zpracován informační newsletter pro veřejnost, průběžně probíhaly porady projektového týmu ve spolupráci s koordinátorkou projektu Mgr. Radkou Ranochovou, Ph.D. ad. Na financování projektových aktivit se podílí zejména Plzeňský kraj prostřednictvím MAS Světovina.

Prezentace baroka

Slavnostní setkání u příležitosti získání Označení Evropské dědictví (EHL) pro plaskou klášterní krajinu (14. června 2024) bylo uspořádáno pro zvané hosty zejména z řad krajských politiků a úředníků, zástupců místní samosprávy, ředitelů škol apod. a také zástupců médií. Účel setkání byl především představit hodnoty zdejší kulturní krajiny, díky nimž získala naše oblast prestižní evropskou značku EHL.

Slavnostní Barokní podvečer v Mariánské Týnici (15. června 2024) byl věnován ocenění plaské krajiny Označením Evropské dědictví. V rámci programu byl představen význam ocenění pro plaskou krajinu a její ochranu. Proběhla vernisáž autorské výstavy Centra baroka „Apologie cisterciácké krajiny“ a prezentace stejnojmenné publikace. Program doplnila ochutnávka barokních pokrmů (srovnání klášterní a zámecké kuchyně). Hlavním bodem slavnosti byla interpretace barokních tanců ze sbírek R. A. Feuilleta (rekonstrukce tanců prof. Helena Kazárová, Ph.D.) s námětem Pastýřských variací v podání souboru Epochal dances a s hudebním doprovodem barokních nástrojů cembala a flétny. Závěrem večera byla komentovaná prohlídka výstav („Apologie cisterciácké krajiny“ a „Richard Homola: Plaská barokní krajina/ fotografie“).

Pouť po Staré plaské cestě v duchu baroka s hudebním doprovodem skupiny Ritornello a duchovním slovem P. Eckelbauera, OMI vedla po trase Staré cesty z Plas do Mariánské Týnice (7. září 2024).

VII. ročník tematických přednášek **Za poznáním baroka** proběhl na jaře a na podzim 2024 (přehled viz výše kap. Vzdělávací činnost muzea.).

Putování za hvězdou aneb konvoje za poznáním Santiniho architektury proběhlo v návaznosti na předchozí úspěšný ročník exkurzí po stavbách architekta Santiniho představením památek v rámci čtyř okruhů (20. dubna, 25. května, 22. června, 19. října 2024). První konvoj zahrnoval plaský klášter, Mariánskou Týnici a kapli Jména Panny Marie v Mladoticích, stavby představující vrchol Santiniho tvorby pro plaský klášter. Druhý konvoj směřoval za poznáním barokních kaplí a kostelů. Třetí konvoj zavedl účastníky na prohlídku barokních hospodářských dvorů, které tvoří fenomén plaské krajiny. Čtvrtý konvoj směřoval do Kladruhu u Stříbra a okolí. Exkurze se konaly formou konvojů automobilů účastníků.

Divadelní představení „Santini. Alegorie na téma hledání dokonalosti“ provedené společkem JEDL 18. srpna 2024 poetickou formou přiblížilo životní osudy architekta Mariánské Týnice.

Centrum baroka spolupracovalo na **tematických výstavách** muzea:

- „Apologie cisterciácké krajiny“, autor Pavel Beneš, výstava koncipována jako putovní.
- „Richard Homola: Plaská barokní krajina/ fotografie“ – příprava textu do katalogu o barokních klášterních dvorech.

Dále rovněž na uvedení výstav tematických výstav jiných institucí:

- „Santini“, Městské muzeum Horní Bříza, 16. dubna 2024 (výstava fotografií z konvoje Putování za hvězdou)
- „Santini ve fotografiích Vladimíra Kunce“, Galerie malíře Václava Brožíka, Třemošná, 31. října 2024

Ediční a publikační činnost

V rámci ediční činnosti oddělení pokračovaly práce na přípravě vydání kroniky „Breve Teinicense“ a bylo pracováno na tématu „Diarium Rabštejn“.

V návaznosti na výstavu „Apologie cisterciácké krajiny“ byla zpracována doprovodná autorská publikace „Apologie cisterciácké krajiny aneb obrana plaské krajiny, tak jak ji známe“.

Pracovníci oddělení se podíleli na editaci a doplnění ikonografie pro druhé vydání monografie Mojžíře Horyny „Santini“ (spolupráce Dr. Johana Bronková).

Byl koncipován projekt sborníku odborných historických textů kolegů a přátel PhDr. Ireny Bukačové k jejímu životnímu jubileu.

Podrobněji k jednotlivým tématům viz dále kap. Dokumentační, vědeckovýzkumná a ediční činnost.

Archeologické pracoviště

Činnost oddělení archeologie

Oddělení archeologie zajišťuje archeologické dohledy na stavbách v rámci regionu a provádění archeologických výzkumů včetně laboratorního zpracování podle zákona o památkové péči a na základě licence udělené MK ČR. Na konci roku 2022 byla tato licence prodloužena na další období 5 let. Podmínky provádění archeologických výzkumů jsou definovány v Dohodě o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů uzavřené s Akademií věd České republiky v lednu 2023 na dobu 5 let. Nálezové zprávy zpracované k jednotlivým akcím jsou uloženy v muzeu.

Archeologické léto

Muzejní archeolog se podílel na zajištění akce „Archeologické léto 2024“, která je tradičně organizována Archeologickým ústavem AV ČR. Prezentace v terénu realizované v rámci programu této akce se setkaly s velkým zájmem veřejnosti. Byly připraveny tři prezentované lokality: Přírodní rezervace Krašov, Rabštejn nad Střelou a Podzemní velitelství z období studené války Ondřejov. Na průvodcovském zajištění prohlídek v podzemním velitelském stanovišti se zásadním měrou podílela Ladislava Hrabovská, autorka publikace „Stále tajné aneb jak jsem sloužil v Mladoticích.“

V průběhu letních měsíců (červenec – září) se uskutečnilo po dvou komentovaných procházkách v Přírodní rezervaci Krašov a v Rabštejně nad Střelou, zatímco Podzemní velitelství z období studené války Ondřejov bylo navštíveno ve třech různých termínech (vzhledem ke kapacitním možnostem lokality byly v každém termínu uskutečněny 3 prohlídky pro objednané menší skupiny o max. 15 účastnících). Přehled jednotlivých termínů (viz výše kapitola Kulturní a prezentační činnost).

Archeologie pro děti

V jednom termínu byl uskutečněn edukační program „Archeologie pro děti“, jehož příprava byla v roce 2022 podpořena dotačním grantem MAS Světovina (viz výše podkapitola Vzdělávací činnost muzea).

Publikační a odborná prezentační činnost

Průběžně archeolog přispívá krátkými zprávami o odevzdaných detektorových nálezech ve sbírkách muzea do časopisu Detektor revue, rubrika zachraňme historii (bibliografický přehled viz dále podkapitola Ediční a publikační činnost).

Výzkumné projekty

Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. byla letos realizována druhá etapa víceletého společného projektu v rámci podpory regionální spolupráce AV ČR zaměřeného na preventivní ochranu archeologického dědictví v oblasti severního Plzeňska (k tomu viz dále).

Archeologické výzkumy v roce 2024

Počet realizovaných záchranných archeologických výzkumů je závislý nejen na napřímo uzavřených dohodách s investory, ale i na vysoutěžených zakázkách. Některé z výzkumů jsou naplánovány na více let, jedná se zejména o rekonstrukce komunikací v intravilánech obcí. Výzkumy ukončené v minulých letech se průběžně zpracovávají do nálezových zpráv společně s movitým materiálem. Sbírkotvorné archeologické movité nálezy jsou průběžně zapisovány do muzejní evidence.

- **AR 12/2023 | Kanalizace a ČOV Kaceřov – archeologický dohled [13. 9. 2023 – 2025?]:** Archeologický výzkum vyvolala výstavba kanalizace a ČOV v obci Kaceřov. V průběhu stavby nedošlo zatím k narušení archeologických pramenů.

- **AR 16/2023 | Obnova kostela sv. Blažeje ve Vysoké Libyni – archeologický výzkum [7. 12. 2023 – 3. 3. 2024]:** Ke konci roku 2023 byla dle požadavků zástupců památkové péče v interiéru kostela vykopána ověřovací sonda. V ní byly zachyceny pozitivní archeologické situace, profily sondy byly stratifikované. Ze sondy cca 1m² pochází soubor lidských ostatků, které byly vyzvednuty bez přítomnosti archeologa a antropologa. Proto bylo archeologem investorovi doporučeno provést archeologický výzkum metodou plošného odkryvu v místě plánovaného odvětrávacího kanálku.

V průběhu archeologického výzkumu byla snesena stávající novodobá kachličková dlažba, pod kterou se nacházelo tmelové lepidlo s negativem spodní strany kachličkové dlažby. Tmelové lepidlo překrývalo starší úroveň dlažby kostela, která byla tvořena keramickými čtvercovými dlaždicemi s hladkým povrchem. Nelze vyloučit, že části této dlažby byly v minulosti repasovány, znovu položeny. Výše popsaná cihlová dlažba obsahovala mladší vysprávky tvořené pískovcovými deskami. Ty se nacházely v místě stávajícího dřevěného vřetene chybějícího schodiště a ve vstupu do kaple – předsíně a v prostoru lodi kostela před levým oltářem. V prostoru pod věží bylo patrné, že pískovcové desky porušily cihlovou dlažbu, v prostoru lodi kostela naopak tuto dlažbu překrývaly. Samotná cihlová dlažba byla uložena na vápenopísčitém loži – podsypu. Pod touto vrstvou se nacházela jílovitá hlína obsahující úlomky cihel a omítky. V prostoru pod kůrem vrstva jílovité hlíny nasedala na bílošedou, tenkou vrstvu tvořenou vápennou omítkou. Ve vstupu do kaple byla tato vrstva porušena mladší pískovcovou deskou, v prostoru pod kaplí se vrstva omítky nenacházela. Ve vstupu do kaple se pískovcová deska nacházela na jílovité hlíně, která překrývala během výzkumu odkrytý základ věže kostela. Vrstva bílošedé vápenné omítky se nacházela i v prostoru lodě kostela, kde byla zachycena kromě prostoru pod kůrem i na jižním profilu výkopu podél severní zdi lodě kostela. V prostoru lodě kostela se pod bílošedou vrstvou vápenné omítky nacházela tenká spáleništní vrstva tvořená černými uhlíky s příměsí popela. Vrstva spáleniště se vytrácí v prostoru pod kůrem. Otisk spáleniště byl patrný na západní zdi lodě kostela, ale na přilehlém východním profilu nebylo spáleniště zachycené. V prostoru vstupu do kaple – předsíně a před tímto vstupem se toto spáleniště nevyskytovalo, vrstva bílošedé vápenné omítky nasedala na jílovitou hlínu s uhlíky a s nahodile se vyskytujícím lidským osteologickým materiálem nacházejícím se v sekundárních polohách. Pod touto vrstvou se nacházelo popeloviště, vrstva popela s příměsí uhlíků. Pod vrstvou popela se nacházela světle hnědá jílovitá hlína s příměsí písku, ve které se v sekundárních polohách nacházelo větší množství lidského osteologického materiálu. Tato vrstva nebyla dokopána, zasahovala hlouběji, než bylo plánované založení větracího kanálku. V prostoru pod kůrem se na dně výkopu nacházela blíže neurčená cihlová konstrukce, tvořená řadou minimálně 4 cihel.

Archeologický výzkum nedosáhl základové spáry kostela ani nebylo dosaženo podloží. Archeologický výzkum byl ukončen v úrovni plánovaného založení odvětrávacího ka-

nálku. Pod konstrukcí odvětrávacího kanálku se stále nacházejí archeologické prameny. Archeologickým výzkumem se nepodařilo doložit, že by nalezené lidské ostatky pocházely z primárních pohřbů. Vzhledem k pozitivní archeologické situaci v celé délce odvětrávacího kanálku je značně pravděpodobné, že archeologické prameny se nacházejí celé ploše kostela sv. Blažeje.

Vyzvednutý kosterní soubor obsahoval minimálně dva nedospělé a šest dospělých jedinců, jejichž původní uložení bylo narušeno a kosterní ostatky byly postupně rozptýleny do zkoumané plochy. Při zapojení kontextuálního rozdělení nálezů se jednalo minimálně o čtyři nedospělé a osm dospělých jedinců. Pro výpočet minimálního počtu jedinců byly využity pažní, pánevní, stehenní a holenní kosti, a to z důvodu jejich obecně dobré zachovalosti, žádné jiné kosti nebo kosterní segmenty do výpočtu zapojeny nebyly. Z hlediska přítomnosti možných traumatických a patologických projevů je třeba konstatovat, že ve většině případů se jednalo o druhotné poškození kostních tkání. Jedinou výjimku tvoří léze na kloubní ploše mediálního epikondylu levé stehenní kosti. Taková to léze může být způsobena celou řadou faktorů a bez zbytku skeletu není bohužel možné stanovit její příčinu.

• **AR 18/2023 | Manětín, městský dům čp. 7 – Terénní úpravy a napojení na městskou kanalizaci [5. 9. 2023 – 2025?]:** Archeologický výzkum vyvolaly terénní úpravy okolí barokního domu čp. 7 a jeho napojení na městskou kanalizaci. Před městským domem čp. 7 se po skrývce navážky z 20.–21. století objevila starší úprava povrchu před domem tvořená říčními oblázky. Vydlážděné bylo pravděpodobně celé prostranství mezi stávající komunikací k brodu a domem. Část této plochy byla v roce 2019 archeologicky zkoumána při výstavbě městské kanalizace a jejích přípojek. Oblázková dlažba se nacházela v hloubce cca 10–20 cm od stávajícího povrchu a její značná část byla v minulosti poškozena výstavbou různých inženýrských sítí. Záměrem investora je dochovanou dlažbu zachovat a doplnit chybějící kameny. V jihozápadním rohu prostranství před domem čp. 7 se ještě nacházela novověká obdélná cihlovo-betonová jímka překrytá betonovou deskou nebo panelem.

• **AR 1/2024 | Rekonstrukce a oprava koželužny v Úterý, etapa přístavba ve dvoře objektu a přípojek inž. sítí – archeologický dohled [11. 1. 2024 – 2025?]:** Archeologický výzkum vyvolala přestavba a oprava stávajícího objektu bývalé koželužny v Úterý na penzion s bistro a restaurací. Stavba by měla probíhat ve dvou etapách. V první fázi, v roce 2024 probíhaly zemní práce spojené s připojením objektu na inženýrské sítě a byla realizována malá přístavba ve dvoře. V průběhu pokládky rozvodů odpadů v přízemních interiérech objektu došlo k objevení “původní” oblázkové dlažby, která bude repasována. Nad dlažbou se nacházela vrstva stavební suti, která vznikla dlouhodobým chátráním objektu. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány výkopy rekonstruovaného objektu s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl kromě objevu dlažby v přízemí z archeologického hlediska negativní.

• **AR 2/2024 | Přestavba mostu ev.č. 20334, Tlučná, IV. vypsání [18. 3. 2024 – 30. 10. 2024]:** Archeologický výzkum vyvolala rekonstrukce trvalého silničního mostu ev.č. 20334 v Tlučné. Most převádí silnici III/2033 přes Vejprnický potok. Starý jednoplošný most z roku 1910 byl zbourán a na jeho místě byl postaven nový mostní objekt. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány výkopy demolovaného mostu s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

• **AR 3/2024 | II/605 – II/180 Kozolupy – okružní křižovatka [1. 3. 2024 – 15. 10. 2024]:** Archeologický výzkum vyvolala výstavba okružní křižovatky. Jednalo se o stávající křížení komunikací druhé třídy II/605 a II/180 a navazujících chodníků, parkovacích a zelených ploch v intravilánu obce Kozolupy. Původní průsečná křižovatka II/605 s II/180 byla nahrazena eliptickou nesouměrnou okružní křižovatkou. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány výkopy vzniklé při realizaci výstavby okružní křižovatky s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

• **AR 4/2024 | II/201 Mariánský Týnec, úprava napojení a odvodnění – archeologický dohled [22. 4. 2024 – 19. 8. 2024]:** Vzhledem k plánovanému rozsahu zemních prací byl archeologický výzkum zahájený v roce 2024 realizován formou dohledu na stavbě. Jednalo se o úpravu napojení a odvodnění komunikace II/201 a areálu Mariánské Týnce. V průběhu zemních prací došlo k částečnému odstranění travnatého porostu zeleného pásu příkopu rovnoběžného s komunikací. Stávající kamenem obložená železobetonová zachytná nádrž z počátku 21. století byla částečně demontována. Původně se předpokládalo, že dojde ke kompletnímu odstranění stávající konstrukce nádrže. Po snesení kamenného obkladu bylo usouzeno, že její další rozebírání není nutné. V okolí této nádrže došlo k přerušení a znovunapojení stávající dešťové kanalizace. Ve výkopu byla patrná stratigrafie související se stavebními úpravami areálu v průběhu 20. století. Zemní práce nenarušily žádné významné archeologické prameny, které by šlo datovat před 20. století. Příkop podél komunikace byl nově částečně zatrubněn.

• **AR 5/2024 | Jarov – oprava roubené stodoly, II. etapa – archeologický dohled [11. 3. 2024 – 2025?]:** Archeologický výzkum vyvolala oprava roubené stodoly v obci Jarov. Stavební činnost byla rozložena do více etap. V době příjezdu na stavbu byly do podloží vyhloubeny základové pasy rekonstruované části stodoly. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány příčné a podélné profily výkopů základových pasů cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

• **AR 6/2024 | III/205 1 – Stýskaly – průtah [15. 3. 2024 – 30. 10. 2024]:** Archeologický výzkum vyvolala oprava stávající komunikace sil. III/2051 v průtahu obcí Stýskaly, která byla v porušeném stavu. Nově byla zřízena tři místa pro přecházení, vystavěny chodníky a vjezdy ke stávajícím nemovitostem, došlo i na odvodnění komunikace, chodníků a přilehlých ploch. Součástí stavby byla přeložka stávajícího sdělovacího vedení (CETINu), nová dešťová kanalizace, místní odvodnění a přeložka vodovodu. V rámci výstavby komunikací byly vybourány stávající živičné konstrukce, betonové dlažby a obruby, šterky. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány příčné a podélné profily výkopů s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

• **AR 7/2024 | III/203 3 Vochov – průtah [8. 4. 2024 – 2025?]:** Archeologický výzkum vyvolala oprava stávající komunikace v průtahu obcí Vochov, která byla v porušeném stavu. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány příčné a podélné profily výkopů s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl zatím z archeologického hlediska negativní.

• **AR 8/2024 | Holovousy, detektorový průzkum [5. 8. 2024 – 2025?]:** Archeologický vý-

zkum metodou detektorového průzkumu a povrchových sběrů se soustředil na polohy, které byly vytipovány na mapových podkladech. V rámci průzkumu byly získány pravěké až novověké nálezy.

- **AR 9/2024 | Černíkovice, Dřevce, Kožlany – nálezy zlomkové keramiky:** V dubnu 2024 byl do muzea předán soubor keramiky nalezený při povrchových sběrech na polích na katastrech Kožlan, Dřevce a Černíkovice.

- **AR 10/2024 | Most ev. č. 180611 v obci Bučí [1. 5. 2024 – 30. 10. 2024]:** Archeologický dohled vyvolala rekonstrukce mostu ev.č. 180611 v obci Bučí, který se nacházel v havarijním stavu. Most vystavěný ve 20. století se leží v extravilánu v katastru obce Bučí na silnici III/1806 a překračuje vodoteč Bělá. Nosná konstrukce rekonstruovaného trvalého silničního mostu o jednom poli byla tvořena prostě uloženou železobetonovou deskou na kamenných opěrách. Stavebně technický stav mostu byl hodnocen stupněm V. – špatný. Most byl demolován a na jeho místě byla realizována novostavba trvalého silničního mostu o jednom mostním otvoru – monolitická desková železobetonová konstrukce, rámově spojená se železobetonovými opěrami. Založení mostu je hlubinné na vrtaných pilotách.

Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány zemní práce spojené s výstavbou provizorní komunikace, dále příčné a podélné profily výkopů demolovaného mostu cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

- **AR 11/2024 | Plasy, PS, Žebnice, čp. 1, kNN – archeologický výzkum [nerealizováno]:** Výběrové řízení vyhrála jiná archeologická společnost, která zajistila následný archeologický výzkum.

- **AR 12/2024 | Těchoděly – detektorový nález 1/3 a 1/8 statéru [14. 4. – 6. 8. 2024]:** Dne 6. 8. 2024 byl do muzea odevzdán nález 1/3 statéru mušlovité řady a 1/8 statéru mušlovité řady z pozdní doby laténské. Nálezy byly získány v rámci detektorového průzkumu na katastrálním území obce Těchoděly.

- **AR 13/2024 | Amagasaki Pipe – rozšíření fáze 4, Kožlany – Kralovice [27. 7. 2024 – 15. 8. 2024]:** Výstavba v letošním roce probíhala na pozemku, který byl již ve 20. a 21. století zasažen stavební činností. Před zahájením stavby se v ploše plánované haly nacházel travní porost, místy rozvezený štěrk a pravděpodobně i zemina z předchozích stavebních etap. Zemní práce spojené s výstavbou výrobní haly nenarušily žádné významné archeologické prameny. Zachycené situace pocházely až z období 20. – 21. století.

- **AR 14/2024 | Přípojka VN, trafostanice a el. vedení NN pro DSP Kralovice [26. 8. 2024 – 29. 8. 2024]:** Archeologický výzkum zahájený v roce 2024 byl vyvolán výstavbou trafostanice s přípojkou VN a kNN pro DSP (Dům sociální péče) v Kralovicích u Rakovníka. Stávající objekt Domu sociální péče v Kralovicích pochází z 20. století. Nejstarší částí je bývalá hospodářská škola, která byla před rokem 1963 adaptována na nemocnici. Slavnostní otevření nové budovy nemocnice proběhlo 29. 2. 1980. V ulici U Sběrný byl proveden liniový výkop v travnatém pásu mezi komunikací a chodníkem. Byly odhaleny stávající inženýrské a kanalizační sítě. V areálu DSP se pod stávajícím asfaltovým povrchem nacházela vrstva pokladového štěrku nasedajícího na vrstvu stavební navážky související s provozem a úpravami terénu areálu DSP, do které byly zahloubeny stávající inženýrské sítě. Liniový výkop kNN podél plotu areálu DSP odhalil částečně jeho základ, který se nacházel do hloubky přes 1 metr. Základové spáry tohoto novodobého

oplocení nebylo dosaženo. Výkop byl opět vyhlouben do navážkových novodobých vrstev souvisejících s provozem a úpravami terénu areálu DSP a do podložního jílu.

- **AR 15/2024 | Tlucná – odkanalizování – archeologický dohled [15. 10. 2024 – 2026?]:** Archeologický dohled vyvolalo odkanalizování obce Tlucná. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu jsou sledovány výkopy s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. V průběhu stavby nedošlo zatím k narušení archeologických pramenů.

- **AR 16/2024 | Nové Mladotice – výstavba dopravní a technické infrastruktury v intravilánu obce Mladotice [16. 10. 2024 – 2025?]:** Archeologický dohled vyvolala výstavba nové obytné čtvrti včetně dopravní a technické infrastruktury v intravilánu obce Mladotice severně od železniční stanice Mladotice. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu jsou sledovány skrývky a výkopy s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. V průběhu stavby nedošlo zatím k narušení archeologických pramenů.

- **AR 17/2024 | Detektorové nálezy ze Středních Čech [22. 11. 2024]:** Dne 22. 11. 2024 byl do muzea odevzdán soubor detektorových nálezů ze Středních Čech. Nálezy budou předány do příslušných sbírkotvorných institucí ve Středních Čechách.

- **AR 18/2024 | Žihle – detektorový nález lodkovité náušnice a navazující detektorový průzkum [25. 10. – 22. 11. 2024]:** Dne 22. 11. 2024 byl do muzea odevzdán nález lodkovité náušnice vyrobený ze zlata, který lze předběžně zařadit do doby halštatské. V prosinci 2024 proběhl v místě nálezu rozsáhlejší detektorový průzkum, jehož účelem bylo především dohledání dalších případných nálezů a ověření, jestli se jedná o náhodný (ztrátový) nález, nebo jestli se jedná o novou archeologickou lokalitu. Získaný soubor nálezů obsahoval pouze novověké kovové nálezy.

AR 18/2024 | Žihle – detektorový nález lodkovité náušnice.

• **AR 19/2024 | Vysoká Libyně – nález 3 kusů železných podkov a ostří nože [7. 5. 2024]:** Dne 7. 5. 2024 byl do muzea odevzdán nález 3 kusů železných podkov a ostří nože nalezený na katastrálním území obce Vysoká Libyně.

• **AR 20/2024 | Všehrdu – soubor keramiky z povrchových sběrů [4. 9. 2024]:** Dne 4. 9. 2024 byl do muzea odevzdán soubor keramiky získaný povrchovou prospekci na polích na katastru Všehrdu u Kralovic.

• **AR 21/2024 | Mladotice, detektorový nález nože lužické kultury [24. 3. 2024]:** Dne 28. 3. 2024 byl do muzea odevzdán nález nože lužické kultury, která náležela do širší skupiny kultur popelnicových polí. Nůž byl nalezen v lesním prostředí na katastrálním území obce Mladotice.

• **AR 22/2024 | Soubor archeologických nálezů vydaných Policií ČR [28. 3. 2024]:** Ke konci března 2024 byl do muzea Policií ČR vydán soubor archeologických nálezů získaný neoprávněnými detektorovými průzkumy. Soubor dokládá dlouhodobou detektorovou prospekci na území ČR. Pravděpodobně se jedná o proskartovaný či jinak protříděný soubor, o kterém můžeme předpokládat, že pochází ze západních či ze středních Čech. Neodborným přístupem vznikla pravděpodobně nevyčíslitelná kulturně-historická škoda na archeologickém dědictví. U odevzdaných nálezů chybí jakýkoli archeologický kontext.

• **AR 23/2024 | Vysoká Libyně – elektrika pro kostel sv. Blažeje [16. 5. 2024 – 15. 8. 2028]:** Archeologický výzkum metodou odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací byl vyvolán připojením kostela sv. Blažeje ve Vysoké Libyni k elektrické síti. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány výkopy vzniklé při realizaci s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výkopy probíhaly nejen vně hřbitovní zdi, ale na východní straně kostela v místech zrušeného hřbitova. V průběhu stavby nedošlo k narušení primárních hrobových situací. Došlo jen k překopnutí stávající dešťové kanalizační přípojky, která nebyla zanesena do projektové dokumentace.

• **AR 24/2024 | Bohy, stabilizace a konzervace hradu Krašova – I. Etapa [1. 4. 2024 – 2025?]:** Archeologický výzkum metodou odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací byl vyvolán stabilizací zdiva a výstavbou podlahy nad cisternou v prostoru renesanční kuchyně, která byla předmětem archeologického výzkumu v letech 1972–1973. V rámci odborného archeologického dohledu jsou sledovány výkopy s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. V průběhu stavby nedošlo zatím k narušení archeologických pramenů.

• **AR 25/2024 | Nekmír, nález olověného přeslenu [2024]:** Amatérským spolupracovníkem muzea byl odevzdán olověný přeslen nalezený na katastrálním území obce Nekmír.

• **AR 26/2024 | Černíkovice – detektorový průzkum [1. 1. 2024 – 2025?]:** Archeologický výzkum metodou detektorového průzkumu a povrchových sběrů se soustředí na polohy, které byly vytipované na mapových podkladech. V rámci průzkumu byly získány pravěké až novověké nálezy.

Preventivní ochrana archeologického dědictví – společný projekt Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. a Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici; garant D. Stránil; tříletý projekt podpořený Programem regionální spolupráce AV ČR.

Knihovna a služby

Muzejní knihovna

Knihovna muzea je zaregistrována pod č. 3836/2003 jako **veřejná knihovna** a plní služby vyplývající z této registrace. Její činnost se řídí jednak obecně platnými předpisy (zejména zákon č. 257/2001 Sb. o knihovnách, vyhláška č. 88/2002 Sb. k provedení zákona č. 257/2001 Sb., dále zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském a zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů), jednak vnitřním předpisem – Knihovní řád Knihovny Muzea a galerie severního Plzeňska Mariánská Týnice.

Knihovna po celý rok poskytovala výpůjční a rešeršní služby čtenářům ze strany odborné veřejnosti, studentů i odborných pracovníků muzea. Knihovní fond je zpracováván automatizovaným systémem Verbis. Pro čtenáře a badatele je přehledný katalog Portaro přístupný také z internetových stránek muzea. Badatelé mohou využívat volný přístup k internetu prostřednictvím Wi-Fi a místního počítače.

V roce 2024 jsme rozšířili služby o **přístup do databáze DNNT** (díla nedostupná na trhu). Smlouva byla podepsána s Národní knihovnou v Praze.

Akvizice nových titulů monografií a periodik do knihovny muzea se v uplynulém roce realizovaly podle potřeb odborných pracovníků a zájmu i požadavků badatelů. Do knihovní databáze **bylo zapsáno 276 knihovních jednotek**, které byly získány nákupem a především výměnou s ostatními paměťovými institucemi. Knihovna se každoročně zapojuje do projektu Česká knihovna, ze kterého jsme získali 8 publikací v hodnotě 3 196 Kč.

Knihovna odebírala 27 odborných periodik a 28 informačních periodik – místních zpravodajů. Knihovna odebírala jeden denní tisk – Plzeňský deník.

V roce 2024 knihovna zapůjčila 45 čtenářům celkem 632 knih a dokumentů. 39 výpůjček bylo realizováno elektronicky. Knihovna zajišťuje meziknihovní výpůjční služby – dokumenty z jiných knihoven v ČR. Pro odborné pracovníky a badatele, bylo zapůjčeno prostřednictvím MVS 39 knih, kladně vyřízeno 14 požadavků od jiných knihoven.

Knihovna nadále pokračuje v digitalizaci dokumentů. Ukládání probíhá v knihovním systému Verbis a na muzejním úložišti „digitální knihovna“. Součástí knihovnické práce je tvorba databáze regionálních osobností, která je průběžně aktualizována a doplňována. Výstupem jsou mj. texty do nové rubriky Vlastivědného sborníku „Kalendárium osobností severního Plzeňska“. Knihovnice se podílela na zpracování rozsáhlé bibliografie publikačních výstupů PhDr. Ireny Bukačové pro připravovaný sborník.

V rámci dokumentačního projektu Kino na severním Plzeňsku bylo vytipováno 80 lokalit, ke kterým jsou postupně doplňovány získané materiály.

Knihovna má zastoupení v knihovnické komisi AMG.

Služby badatelům

Muzeum je pro badatele otevřeno především v otevírací době knihovny (pondělí a středa 9:00–15:00), badatelské návštěvy mimo tyto hodiny jsou možné po předchozí domluvě, informace je zveřejněna na webových stránkách muzea v sekci „pro badatele“. Služby badatelům předně poskytuje knihovna muzea, která je také badateli nejvíce využívána. Konzultace dále poskytují odborní pracovníci a kurátoři sbírek. Služby jsou poskytovány na základě Badatelského řádu. V roce 2024 využilo služeb muzea celkem 120 badatelů včetně mailových badatelských dotazů. Vedle knihovního fondu bylo pro badatelské účely nejvíce využito dokumentačních fondů – fotografie, kartotéka obcí a osobností a ze sbírkových fondů fotografie a tiskoviny. Badatelé dále využívají on-line katalog knihovny umístěný na internetových stránkách muzea.

Ostatní služby

Muzeum dále poskytuje své odborné služby především úřadům místních samospráv a dále spolkům a organizacím.

Dokumentační, vědeckovýzkumná a ediční činnost

V rámci dokumentační a vědeckovýzkumné činnosti spolupracovalo muzeum na projektech a tématech souvisejících s historií a památkami regionu severního Plzeňska. Jednalo se zejména o následující témata:

- **Preventivní ochrana archeologického dědictví** – společný projekt Archeologického ústavu Akademie věd ČR Praha, v. v. i. a Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici; garant D. Stráník; tříletý projekt podpořený programem Regionální spolupráce AV ČR.
- **Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II.** – projekt realizovaný ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc; garanti: P. Kodera, V. Podestát; projekt navázal na objevnou výstavu, kterou MUO prezentovalo ve svých výstavních prostorech od října 2022 do dubna 2023 (autory byli Mgr. Šárka Belšíková a Mgr. Ivo Binder); zatímco výstava v Olomouci byla zacílena především na realizace sakrálního umění na Moravě a ve Slezsku, cílem navazujícího projektu bylo téma více otevřít ve vztahu k oblasti Čech, především její západní části; hlavním výstupem byla stejnojmenná výstava v Mariánské Týnici, její realizace byla podpořena výstavním grantem Ministerstva kultury ČR.
- **Paměť krajiny** – projekt dokumentace drobných památek (kaple, sochy, kříž, pomníky...) v rámci okresu Plzeň-sever a regionech s historickými vazbami k tomuto regionu; garanti: J. Fák, I. Bukačová; dokumentace zahrnuje vyhledání památek v terénu, jejich zachycení v historických mapách a získání informací v pramenech a literatuře; v roce 2024 byla finalizována a vydána publikace „Paměť krajiny IX. Soupis drobných památek okolí Plzně“.
- **Dějiny Rabštejna nad Střelou** – autorská spolupráce na kolektivní monografii: I. Bukačová, D. Stráník; finalizace a vydání publikace Dějiny Rabštejna/S. (ve spolupráci s FF Univerzity Hradec Králové, editor doc. J. Kilián); projektové téma je dále rozpracováváno v ediční přípravě barokních diarií rabštejnských servitů (Diarium Rabštejn), garant I. Bukačová.
- **Biografie na severním Plzeňsku** – dokumentační projekt muzea; garant: H. Tupá; pokračoval sběr materiálů.
- **Holokaust na severním Plzeňsku** – pokračování projektu započatého v roce 2022 (při příležitosti 80. výročí zahájení deportací Židů); garant: I. Bukačová; zejména příprava textů na dané téma (některé v tisku pro r. 2025).
- **Marie Uchytilová *100** – projekt muzea k připomínce 100. výročí narození sochařky a medailérky M. Kučové-Uchytilové; garanti: I. Bukačová, J. Kříž; realizace výstavy „Marie Uchytilová / Medaile“ (J. Kříž, J. Fák, V. Podestát); finalizace a vydání publikace „Pocta Marii Uchytilové“ (autorka I. Bukačová).
- **Kronika Breve Teinicense** – dlouhodobý ediční projekt vydání rukopisu barokní kroniky; garant: I. Bukačová; historické rešerše, revize textů, kontrola opisů, přepis německy, latinsky, česky a v kurentu psaných textů a jejich kolace s ostatními klášterními rukopisy (Tilia Plassensis, Lapis Sepulchralis), návrhy rejstříků pro zpracování pramenů, odborná literatura k poznámkám, interpretace dokumentů z kroniky, místní

a jmenný rejstřík, zpracování topografie, identifikace menších desek zemských k hraničnímu sporu a evidence hraničních mezníků k roku 1613.

• **Sborník odborných historických textů kolegů a přátel PhDr. Ireny Bukačové k jejímu životnímu jubileu** – garanti: Pavel Kodera, Pavel Beneš (externí spolupracovník doc. PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.); odborná publikace byla koncipována jako soubor studií vztahujících se k tématům badatelského zájmu jubilantky – historičky, publicistky, překladatelky, emeritní ředitelky Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, která převážně regionu severního Plzeňska zasvětila svůj profesní život. Tematické okruhy chystaného sborníku: Dějiny umění raného novověku / barokní umění / architektura J. B. Santiniho-Aichela | Plaský klášter, Mariánská Týnice / problematika monastických komplexů a poutních míst | Regionální dějiny severního Plzeňska / regionalistika | Česko-německé vztahy / druhá světová válka / židovská otázka, holokaust – opět především v regionu severního Plzeňska | Památková péče. Součástí bude rovněž kompletní bibliografie I. Bukačové. Proběhla příprava autorských textů, částečná editace textů externích autorů a zpracování bibliografie. Publikace je připravována ve spolupráci s Nadačním fondem Mariánská Týnice s podporou grantu Plzeňského kraje „Podpora literární tvorby a publikační činnosti 2024“, vydána bude v roce 2025.

Průběžně byla doplňována elektronická i papírová kartotéka lokalit o nové informace a fotodokumentaci. Doplňována byla kartotéka osobností regionu.

Odborná činnost pro obce a další instituce

- **Kralovice** – příprava publikace „Pocta Marii Uchytilové“ vydané nákladem města (I. Bukačová)
- **Velečín** – koncipování historické expozice do kostelní věže (P. Beneš)
- **Nebřeziny** – spolupráce s NOS z.s. na přípravě publikace věnované dějinám obce, rešerše podkladů a příprava autorských textů (P. Beneš, J. Kríž)
- **Dolní Bělá** – spolupráce na přípravě publikace „Hrad a zámek Bělá: kapitoly z dějiny panského sídla v Dolní Bělé“ (P. Kodera)

Konference, semináře a vzdělávání pracovníků

Účast pracovníků na konferencích a seminářích

- Dějiny staveb 2024, Centrum stavitelského dědictví NTM Plasy, 13. – 14. dubna 2024 (Pavel Kodera)
- Využití digitálních technologií v muzeích a muzejní pedagogice, Historický park Bärnau–Tachov, 25. března 2024 (Pavel Beneš)
- Pražské lékařství: Porodnictví, Muzeum města Prahy, 25. dubna 2024 (Adéla Kožíšková)
- Digitalizace v paměťových institucích II, Národní muzeum Praha, 18. září 2024 (Pavel Kodera)
- Podzimní odborný seminář Historické komise AMG, Západočeské muzeum Plzeň, 25. – 26. září 2024 (Pavel Kodera, Jiří Fák)
- Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci VIII. / Pestrost v muzejní edukaci, Masarykovo muzeum v Hodoníně, 30. září – 2. října 2024 (Hana Fryčková)

Účast pracovníků na dalších odborných a tematických setkáních

- Aktiv kronikářů, Rochlov, 28. ledna 2024 (Jana Dienstpierová)
- valná hromada Spolku Putování za Santinim, Klášter sester benediktinek na Bílé Hoře, Praha, 14. března 2024 (Pavel Beneš)
- setkání ředitelů a kastelánů Asociace nestátních otevřených památkových objektů (ANOPA) a iniciativy Objevuj památky, Žďár nad Sázavou, 20. března 2024 (Pavel Kodera)
- Digitální služby státu v knihovnách, on-line seminář, 15. dubna 2024 (Hana Tupá)
- 70. výročí Muzea Českého lesa, Tachov, 16. dubna 2024 (Pavel Kodera)
- setkání Plzeňské sekce AMG, Tachov, 22. dubna 2024 (Jiří Fák)
- plenární zasedání Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku, Muzeum Hlučína, 3. června 2024 (Hana Fryčková)
- porada regionálních knihovníků, Městská knihovna Kralovice, 10. června 2024 (Hana Tupá)
- 70 let Západočeské galerie, Plzeň, 18. června 2024 (Pavel Kodera)
- Den památek Plzeňského kraje, Plzeň, Semlerova rezidence, 19. června 2024 (Pavel Kodera)
- slavnostní otevření mezinárodního informačního centra cisterciáckých krajín projektu CISTERSCAPES, Ebrach (Německo), 21. – 22. září 2024 (Pavel Kodera, Pavel Beneš)
- Prezentace akvizičního portálu, Městská knihovna Kralovice, 31. října 2024 (Hana Tupá)
- setkání spolupracujících institucí v rámci projektu Klášterní stezky, 1. listopadu 2024 (Pavel Kodera)
- setkání k ochraně kulturní krajiny Plaské cesty, Praha, Fakulta architektury ČVUT, 14. listopadu 2024 (Pavel Kodera, Pavel Beneš)

- setkání knihovnické komise AMG Plzeňského kraje, ZČM Plzeň, 21. listopadu 2024 (Hana Tupá)
- správní rada Destinační společnosti Postřelí, Mariánská Týnice, 25. listopadu 2024 (Pavel Kodera)
- Porada regionálních knihovníků, Městská knihovna Kralovice, 28. listopadu 2024 (Hana Tupá)
- slavnostní prezentace publikace „Jan Blažej Santini a svět jeho architektury“, Praha, Národní technické muzeum, 2. prosince 2024 (Pavel Kodera)

Společné odborné exkurze pracovníků muzea

- Praha: Národní technické muzeum, výstava „Santini a svět jeho architektury“ a stálé expozice | Národní zemědělské muzeum, stálé expozice – 6. března 2024
- Jesenicko: Blatno, Petršpurk, Petrohrad, Vroutek, Kryry, Jesenice – 7. října 2024

Ediční a publikační činnost

Muzeum v roce 2024 vydalo tři samostatné publikace:

- **Irena Bukačová, Jiří Fák: Paměť krajiny IX. Soupis drobných památek okolí Plzně.** [Mariánská Týnice] Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici 2024, 208 stran, 1. vydání, náklad 500 ks, ISBN 978-80-87185-33-9, 204 stran, barevné fotografie. Texty Irena Bukačová, Jiří Fák, fotografie Václav Podestát, Jiří, Fák. Poslední díl řady mapující drobné památky severního Plzeňska na základě vlastního výzkumu a dokumentace pracovníky muzea je věnován venkovským lokalitám na severním okraji Plzně (Chrástecko, Třemošensko, Vejprnicko).
- **Pavel Beneš: Apologie cisterciácké krajiny aneb obrana plaské krajiny jak ji známe.** [Mariánská Týnice] Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici 2024; 1. vydání, 31 stran, barevné ilustrace, mapy, ISBN 978-80-87185-32-2. Doprovodná publikace stejnojmenné výstavy, zaměřená na architektonické, krajinné a přírodní prvky, které tvoří jedinečnou mozaiku plaské krajiny. Publikace zdůrazňuje evropský význam plaské krajiny, zároveň je vymezena proti připravované výstavbě větrných elektráren v této krajině.
- **Irena Bukačová: Pocta Marii Uchytlové.** [Mariánská Týnice] Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici nákladem města Kralovice v roce 2024, 1. vydání, 28 stran, ISBN 978-80-87185-31-5. V několika kapitolách (Volná sochařská tvorba, Lidice, Reliéfní tvorba, Mincovní návrhy a realizace) může čtenář nahlédnout do biografických dat významné kralovické rodačky.

Pokračovalo vydávání **Vlastivědného sborníku – čtvrtletníku pro regionální dějiny severního Plzeňska**, XXXIV. ročník, 4 sešity formátu A5, 32 stran, barevné ilustrace, výkonný redaktor Václav Podestát. Sborník byl vydáván v nákladu 400 ks a je registrován Ministerstvem kultury ČR (registrační číslo E 12301), ISSN 1801-0032.

Grafické úpravy předchozího ročníku zaznamenaly mezi čtenáři pozitivní ohlas a získaly muzeu nové předplatitele. Obsahem jednotlivých čísel sborníku byly aktuální informace o dění v regionu, rozsáhlé statě na pokračování mapující historii a prezentující stavebně historický průzkum vybraných lokalit, stejně jako zprávy o muzejních sbírkách. V průběhu roku 2024 byla náplň rozšířena o rubriku „Kalendárium osobností severního Plzeňska“. Autory příspěvků jsou jak muzejní pracovníci, tak další badatelé a externí spolupracovníci.

Příspěvky pracovníků muzea v 34. ročníku:

Beneš, Pavel

- Nové knihy a klášter Plasy. 2024/1, s. 6–9.
- Výstava Baroko v Bavorsku a v Čechách, 2024/1. s. 16–19.
- European Heritage Label, Označení Evropské dědictví. 2024/2, s. 12–14.
- Santini a Itálie, konference v Římě, 2024/3. s. 6–8.
- Odhalení pomníku architektovi Hanuši Zápalovi v Lednici. 2024/4, s. 9–11.

Bukačová, Irena

- Koupě studny týneckým proboštvím. 2024/4, s. 15–18.

Dienstpierová, Jana

- Soutěž kronik Plzeňského kraje. 2024/1, s. 12–13.

Fák, Jiří

- Řemesla a řemeslníci na Kralovicku. 2024/3, s. 13–18.

Kodera, Pavel

- „Drak nechť není mým vůdcem“ – ochranný medailon ze sloupu sv. Bernarda. 2024/3, s. 19–22.
- Hermit v Plasích. 2024/2, s. 7–8.
- Jaroslav Bašta (1948–2024), archeolog severního Plzeňska. 2024/1, s. 29 (s Danielem Stráníkem).

Podestát, Václav

- Pocta Marii Uchytlové. 2024/2, s. 6.
- 790 let od písemné zmínky Přehořova. 2024/3, s. 9–11 (s Helenou Běláčovou).
- editoriały 2024/1,2,3,4.

Tupá, Hana

- Kalendárium osobností severního Plzeňska / Antonín Andert (1900–1974, učitel, výtvarník, publicista. 2024/4, s. 29 (ht).

Další publikační činnost pracovníků muzea:

Beneš, Pavel

- Stará plaská cesta jako symbol cisterciácké klášterní krajiny. In: Kulturní dědictví regionu, sborník ke konferenci konané v Muzeu jižního Plzeňska v Blovicích 3–4. listopadu 2023, Nepomuk 2023 (vyšlo 2024), s. 65–77.

Bukačová, Irena

- Omaggio a Santini. In: Kalina Pavel, Roca De Amicis, Augusto (eds.), Santini and Italy, Olomouc 2024, s. 223 – 231.
- Santini a Itálie. Z konference v Římě. Památky / Západní Čechy, roč. 2 (2023; vyšlo 2024), č. 3, s. 105–106.
- Pocta Marii Uchytlové. Kralovický obzor, roč. 69 (2024), č. 1, s. 1 a 3.
- Miliony dětských obětí války v jediném památníku. Dějiny a současnost, roč. 46 (2024), č. 1–2, s. 63–66.

Fák, Jiří

- Kralovice a okolí na starých vojenských mapách. Kralovický obzor, 2024/01, s. 3.

- Železniční nehody v Kralovicích. Kralovický obzor, 2024/02, s. 3.
- Osudy Živnostenské záložny v Kralovicích. Kralovický obzor, 2024/03, s. 1.
- Velikonoční zvyky a obyčeje. Kralovický obzor, 2024/04, s. 3.
- Proměny názvů kralovických ulic. Kralovický obzor, 2024/05, s. 3.
- Proměny názvů kralovických ulic II. Kralovický obzor, 2024/06, s. 3.
- Kralovičtí řemeslníci I – VI. Kralovický obzor, 2024/07, s. 3; 2024/08, s. 3; 2024/09, s. 3; 2024/10, s. 3; 2024/11, s. 3; 2024/12, s. 5.
- Z historie finančních ústavů v Kralovicích. Vítaný host v Plzeňském kraji, 2024/1, s. 24–25.
- 125 let železniční tratě z Rakovníku do Kralovic. Vítaný host v Plzeňském kraji, 2024/2, s. 4–5.
- Kralovické křížky a pomníky. Vítaný host v Plzeňském kraji, 2024/3, s. 8–9.
- Kralovické kostely. Vítaný host v Plzeňském kraji, 2024/4, s. 8–10.

Kodera, Pavel

- František Kolář et al., Život uvnitř města. Typologie zástavby a kultura bydlení v městských historických jádrech moravskoslezského pomezí (recenze). Pražský sborník historický 51 (2023; vyšlo 2024), s. 494–499.

Stráník, Daniel

- krátké zprávy o odevzdaných detektorových nálezech ve sbírkách muzea v magazínu Detektor revue v pravidelné rubrice zachraňme historii: Cechovní pečetidlo (1/2024, s. 19), Ocílka se zoomorfním držadlem (5/2024, s. 33), Keltské mince (6/2024, s. 26).

Spolupráce s jinými subjekty

V roce 2024 pokračovala spolupráce s **Archeologickým ústavem AV ČR Praha**, v. v. i. při řešení společného projektu preventivní ochrany archeologického dědictví. Spolupráce probíhala v rámci programu Regionální spolupráce Akademie věd ČR. S Archeologickým ústavem AV ČR probíhala rovněž spolupráce na realizaci akce „Archeologické léto“.

V návaznosti na řešené badatelské úkoly pokračovala spolupráce mezi muzeem a **Západočeskou univerzitou v Plzni** (partnerská smlouva mezi oběma subjekty směřující zejména k rozvoji vzájemné spolupráce v oblasti vzdělávací, výzkumné a vývojové a umělecké byla uzavřena v roce 2022).

Smlouvu o spolupráci byla uzavřena s **Muzeem umění Olomouc** a intenzivní spolupráce probíhala v souvislosti s přípravou výstavy „Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II.“, částečně rovněž také „Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX“.

V oblasti vzdělávání pokračovala spolupráce se **Střední odbornou školou obchodu, užitého umění a designu, Plzeň** (tzv. Nerudovka) na zajišťování odborné praxe žáků (v loňském roce umožnilo muzeum praxi dvěma studentkám). Muzeum rovněž poskytovalo služby v rámci realizace projektových dnů základních škol z programu tzv. **Šablony**.

V marketingové oblasti muzeum dlouhodobě spolupracuje s **Národním technickým muzeem** – Centrem stavitelského dědictví Plasy, a to zejména vzájemnou propagací a poskytováním slevy na vstupném pro návštěvníky obou institucí. Ve stejné oblasti pokračovala spolupráce v rámci projektu prezentace nestátních památek „**Objevuj památky**“ (k tomu podrobněji v kap. Propagace, marketing, publicita).

Ve spolupráci s Českými drahami **ČD Nostalgie** se ve čtyřech letních termínech uskutečnila akce „Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice“. Jejím účastníkům, kteří využili svezení historickým motorovým vozem ze sbírky ČD, byla poskytnuta sleva na vstupném do expozic muzea.

Muzeum dlouhodobě spolupracuje se spolkem **Místní dráha Rakovník – Mladotice** na propagaci historie této lokální trati. V loňském roce se pak jednalo především o spolupráci na akci „125 let železnice z Rakovníka do Mladotic“ (24. 8. 2024).

Patnáctým rokem pokračovala spolupráce s **Mikroregionem Radbuza** na pořádání aktivit pro kronikáře.

Rovněž pokračovala již tradiční dlouholetá spolupráce s **Kruhem přátel hudby při ZUŠ Kralovice** na pořádání koncertních cyklů v Mariánské Týnici (68. a 69. sezóna).

Členství v odborných a oborových organizacích a týmech

Instituce

- Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.
- CISTERSCAPES – Cistercian Landscapes Connecting Europe
- Místní akční skupina (MAS) Světovina
- Destinační společnost Postřelí, z. s.
- Síť zemědělských muzeí při NZM v Praze

Pracovníci

- Sdružení pro stavebně historický průzkum, z. s. (P. Kodera)
- Putování za Santinim, z. s. (P. Beneš)
- Stará cesta, z. s. (P. Kodera, I. Bukačová)
- Klub Augusta Sedláčka, z. s. (J. Fák)
- Česká archeologická společnost (J. Fák)
- Nadační fond Mariánská Týnice (J. Kovařík, I. Bukačová členové správní rady, P. Beneš revizor)
- Místní akční skupina (MAS) Světovina (J. Kříž, předseda kontrolního výboru, L. Ryšicová, člen dozorčí rady)
- Destinační společnost Postřelí, z. s. (P. Kodera, člen správní rady)
- Komise pro sbírkotvornou činnost UPM Západočeského muzea v Plzni (I. Bukačová)
- Komise pro sbírkotvornou činnost Národopisné muzea Plzeňska ZČM v Plzni (J. Dienstpierová)
- Komise pro výběrové a dotační řízení vyhlašované Ministerstvem kultury – program Kulturní aktivity v památkové péči (I. Bukačová)
- Redakční rada Národního technického muzea (P. Kodera)
- Redakční rada odborného periodika „Památky“ vydávaného Národním památkovým ústavem (P. Kodera)
- Redakční rada odborného časopisu „Bohemia Occidentalis Historica“ vydávaného katedrou historie Pedagogické fakulty Západočeské univerzity (P. Kodera)
- Sborník Západočeského muzea v Plzni, řada Historie (J. Fák, výkonný redaktor)
- Vědecká rada odborného periodika Rakovnický historický sborník (J. Fák)

Členství v komisích AMG

- Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku (H. Fryčková)
- Knihovnická komise (H. Tupá)
- Muzeologická komise (J. Fák)
- Etnografická komise (J. Fák)
- Komise konzervátorů a restaurátorů (J. Kovařík)

Rekonstrukce a údržba objektu

Mariánská Týnice, národní kulturní památka
(rej. č. 430, rejstříkové číslo KP: 23944/4–1330)

Činnost oddělení technického a výstavního

Technické a výstavní oddělení je nepostradatelným útvarem muzea při opravách a při údržbě budovy proboštství, kostela Zvěstování Panně Marii, stejně tak přilehlých ambitů (východního a západního), také souvisejících ploch a manipulačního zázemí. Pracovníci spolupracují s oddělením správy a prezentace sbírek při péči o sbírkový fond, poskytují součinnost při technickém zajištění instalace výstav i při organizaci kulturních a společenských akcí. Péče o vnější plochy areálu, které jsou důležitou vizitkou muzea směrem do veřejného prostoru, stejně jako o barokní stavby kostela, ambitů, proboštství, je přizpůsobována podmínkám ročního období. V konkrétním výčtu se jedná o ošetřování trvalé i sezonní zeleně, péče o stromy v arboretu, podobně tak o drobné dekorativní prvky i v exteriéru umístěné exponáty (sochy Oráče a Boženy v arboretu, sv. Jana Nepomuckého a archanděla Rafaela při jižním okraji areálu, venkovní instalaci dřevěné historické rybníční výpustě z rybníka Oborák atd.). Díky pečlivé a kontinuální údržbě je areál Mariánské Týnice vnímán návštěvníky velmi příznivě po celý rok. V letních měsících do kraje září květinová výzdoba v oknech i na pečlivě udržovaných záhonech, značná pozornost je věnována parkové úpravě zelených ploch. V zimních měsících náročnou péči vyžaduje údržba komunikací, odklizení sněhu z přístupových cest. Činnost oddělení zahrnuje také péči o vozový park muzea, údržbu rozlehlého parkoviště pro veřejnost a technického zázemí muzea.

Stavební projekt s označením „II/2021 Mariánský Týnec, úprava napojení a odvodnění“, realizovaný se Správou a údržbou silnic Plzeňského kraje.

Kontrolní den projektu „Obnova omítky a repase barevnosti na severní a jižní apsidě kostela“ navazující na probožství, 24. 10. 2024.

Vzhledem ke stavu pláště budov Mariánské Týnice, který je postupně obnovován od roku 1993 (v roce 2022 obnova omítky i nátěrů v západní části kostela, v roce 2024 obnova omítky a repase barevnosti na severní a jižní apsidě kostela navazující na probožství), se stavebně technické oddělení zaměřilo rovněž na následné perspektivy další průběžné údržby a obnovy, zvláště s ohledem na skutečnost, že Mariánská Týnice je národní kulturní památkou. Oddělení vedle potřeb a aktuálních sezonních úkolů také reaguje na požadavky průvodců pro zajištění plynulého chodu návštěvní sezóny, dále poskytuje součinnost při revizích vyplývajících ze zákonných předpisů a vyhlášek, bezpečnosti a ochraně při práci, požární prevenci. Práce je organizována v součinnosti s ostatními odděleními muzea. Porady oddělení se konaly pravidelně a byly z nich pořizovány zápisy (11. 4., 27. 6., 28. 9., 19. 12. 2024).

Investiční akce muzea

Technické oddělení se spolupodílelo na zajištění hlavních investičních akcí, které byly v roce 2024 muzeem realizovány.

Ve spolupráci se Správou a údržbou silnic Plzeňského kraje byl realizován stavební projekt s označením „**II/2021 Mariánský Týnec, úprava napojení a odvodnění**“, v jehož rámci byly provedeny práce na likvidaci betonové silniční vpusti a zatrubnění silničního příkopu před severním průčelím kostela Zvěstování P. Marii. Techniku i průběh prací zajišťoval ve druhém čtvrtletí roku 2024 podnik SÚS Plzeňského kraje. Pod dohledem projektové kanceláře SOUKUP–OPL–ŠVEHLA byla eliminována všechna rizika zamýšleného zásahu do národní kulturní památky Mariánská Týnice. Došlo k přesunu severního vjezdu do areálu NKP, kde byl v rámci projektu zadlážděn vjezdový prostor a osazen zásuvnými patníky. Na vzniklý stav je potřeba navázat v roce 2025 úpravou severního parteru v režii muzea.

Z důvodu eliminace kolizí stavebních firem v návaznosti na uvedenou akci byla hlavní investiční akce muzea přesunuta až na druhé pololetí 2024. Jednalo se o akci „**Obnova vnějšího pláště kostela Zvěstování Panně Marii – severní a jižní apsidy**“, při níž proběhla oprava fasádních omítek, restaurování kamenných prvků, obnova barevnosti a osazení protiholubích zábran v severní části kostela a v části napojení kostela na probožství. Stavbu provedla společnost Kypta – Stavoservis, s. r. o., vybraná výběrovým řízením administrovaným ve spolupráci s Centrálním nákupem Plzeňského kraje. Během prací

se konaly kontrolní dny za přítomnosti zástupců investora, TDI, památkové péče, zřizovatele, dodavatele a projektanta, kterým byla projektová kancelář Soukup – Opl – Švehla.

V průběhu celého roku 2024 probíhala příprava **zvonohry** pro východní ambit v Mariánské Týnici. Byly zpracovány dva koncepčně odlišné výtvarné návrhy řešení, a to výtvarníkem Oldřichem Karbanem a architektem Janem Soukupem. Při přípravě návrhů proběhla řada pracovních porad a odborných konzultací. Na základě posouzení externími odborníky, projednání se zřizovatelem a památkovými garanty byl vybrán návrh J. Soukupa, jehož hlavním motivem jsou dva vzájemně prolnuté kruhy. K návrhu bylo následně vydáno kladné stanovisko orgánu památkové péče.

Ve druhém pololetí roku 2024 pak zvonařský mistr Petr Rudolf Manoušek pro zvonohru zhotovil **16 zvonů**. Zvony o hmotnosti od 19 až po 190 kilogramů byly odlity ve zvonařské dílně ve městě Asten v Nizozemí, jejich ladění je zvoleno tak, aby se na ně dal zahrát poměrně široký repertoár. Do Mariánské Týnice byly dovezeny 27. listopadu a celou soubor byl vystaven v kostele Zvěstování Panně Marii.

K investičním akcím náleží rovněž pořízení **nové síťové kopírky** Konika-Minolta C 250i, která byla dne 5. 6. 2024 uvedena odborným servisem do provozu. Nahradila techniku stejné značky, která díky pravidelnému odbornému servisu a pečlivé údržbě bezchybně fungovala deset let, s ohledem na velmi časté opravy v poslední době byla přesunuta na lokální pracoviště s nižší intenzitou využívání.

V závěru roku byly do refektáře, hlavního sálu muzea, pořízeny **nové konferenční židle**, jimž byly nahrazeny staré prodřené, s neustále opravovanými potahy polstrování. Staré židle byly ponechány jako náhradní (doplňkové) pro akce s velkým počtem návštěvníků.

Stavební opravy a bezpečnost objektu

Stavební opravy se soustředily během roku 2024 především na:

Opravy omítek a povrchových nátěrů obvodové zdi, také zakrytí prejzy východního areálu arboreta, pravidelné dosypání tmelícího písku v dlažbě východního ambitu, povrchové úpravy zdi výstavního sálu, refektáře, čištění svodů a balustrády kostela, repase

Nové zvony pro zvonohru ve východním ambitu dodané Petrem Rudolfem Manouškem.

dlaždic v probošství, opravy prasklin stavby, vstupního východního vchodu do probošství včetně repase nátěrů sekundárních dveří, oprava dlažby v okolí odpadové žumpy na západním dvoře, instalace dočasného, výstavního uložení nově odlitého souboru zvonů v prostoru pod kruchtou kostela Zvěstování Panně Marii.

Technické oddělení spolupracovalo s dalšími odděleními na personálním zajištění služeb v rámci Májového dne uměleckých řemesel a divadla, barokního festivalu, jarních i podzimních ožvlých prohlídkách, technického zázemí pro divadelní vystoupení spolku Tyl z Čisté v rámci noci muzeí, také na průběžných transportech sbírkových souborů do depozitářů v mimo hlavní objekt muzea nebo jako pomocný technický servis při zajišťování archeologických výzkumů a dohledu v určených lokalitách.

Podobně jako v předešlých letech byla náplň činnosti pracovníků oddělení soustředěna na úklid stavebního zázemí (ohrady) při východním okraji areálu, úklid listí, nutné revize a čištění odpadních geigerů a okapních svodů, úklid sklepa probošství, podobně úklidy vnější, parkovací plochy během ročních období. Technické oddělení zajišťovalo údržbu vozového parku, přípravu osobních vozidel na plánované technické prohlídky, doplňování PHM, údržby a opravy travních sekaček plus další zahradní techniky, výměny olejových náplní strojového parku. Pracovníci oddělení se zúčastnili rovněž odborných exkurzí, školení řidičů a BOZP.

Odpad biologický, plastový i ostatní je pečlivě tříděn a pravidelně odvážen, je respektována nová směrnice pro nebezpečný odpad vydaná Ministerstvem životního prostředí ČR. Odvozy recyklovatelného materiálu jsou zajišťovány do sběrného dvora Marius Pedersen a.s.

Dodavatel IT služeb muzea Radomír Křen nad rámec běžného servisu spolupracoval na aktualizaci uložených dat muzea, na operativním odstranění závad a dílčích přerušení nepředvídatelnými okolnostmi a také na modernizaci návštěvnických kiosků v části expozice a centrálního serveru.

Dne 11. 12. proběhlo v muzejním areálu prověřovací hasičské cvičení, za účelem ověření funkčnosti EPS a přístupnosti objektu pro HZS pro případ zásahu.

Péče o trvalou zeleň a květinová výzdoba

Venkovní plochy areálu muzea vyžadují celosezonní péči, která začíná jarními pracemi, výsadbami, osazení květinových truhlíků do oken. V horkých dnech probíhá zálivka v ambitu a před muzeem. Pro dané účely slouží vyrobené stojany na osazenou květinovou výzdobu nejen v dostavěném východním ambitu. Na podzim bylo provedeno zastřížení keřů a úklid listí, sestrížení buxusů a ničení plevelu. Zazimována trvalá zeleň, vyčištění trávníků, položení nástrah proti hrabošům, úklid laviček a údržba zahradnického nářadí patří ke standardním úkonům údržby. Průběžně podle počasí dochází k běžným úpravám trávníku, keřů a rostlin.

Spolupráce s dalšími odděleními

Zkušený tým ve spolupráci s kurátory výstav využívá nabytých zkušeností s provozem dvou až tří výstav najednou, úkoly zvládá s ohledem na bezpečnost a ochranu exponátů vynikajícím způsobem. Pro ožvlé prohlídky zajišťuje mobiliář, kulisy a následně pomoc při akcích, při prostorových výstavách instalaci panelů, dovoz exponátů, mobiliáře na vernisáže. Spolupracuje na ochraně a konzervování sbírkových předmětů.

Technické a výstavní oddělení vytváří nepostradatelné zázemí pro kulturní akce, jako jsou koncerty pořádané KPH při Základní umělecké škole v Kralovicích (koncerty v re-

fektáři, na chodbě v expozici, v ambitu) a výstavy, úklid areálu po venkovních akcích.

Výstavářská činnost

Instalačně byly zajištěny naplánované početné výstavy a další akce roku 2024. K většině muzejních aktivit byly rovněž vyhotoveny grafické podklady pro propagaci akcí (návrh plakátu, pozvánky, podkladů pro web a sociální sítě) a následně akce byly rovněž fotograficky dokumentovány.

- Jak se dělá zázrak – výstava. Refektář, 30. 1. – 7. 4. 2024
- Marie Uchytlová (1934–1989), Medaile. Malá galerie Hospitium, 6. 2. – 21. 4. 2024
- Jarní oživlá prohlídka: Velikonoce v muzeu. 23. 3. 2024
- Vladivoj Havlíček – Retrospektiva, obrazy a kresby. Refektář, 9. 4. – 2. 6. 2024
- Richard Homola: Plaská barokní krajina / fotografie. Malá galerie Hospitium, 26. 4. – 23. 6. 2024
- Audience – divadelní představení. 30. 4. 2024
- Májový den uměleckých řemesel a divadla. 18. 5. 2024
- Den farností v Mariánské Týnici. Kostel Zvěstování Panně Marii, 26. 5. 2024
- Posvátné umění v nesvaté době. České sakrální umění 1948–1989 II. Kostel a refektář 7. 6. – 8. 9. 2024.
- Noc kostelů v Mariánské Týnici. 7. 6. 2024
- Hermit v Plasích L. P. MCMXCII–XCIX. Malá galerie Hospitium 27. 6. – 19. 9. 2024.
- Plaská klášterní krajina – slavnostní setkání, 14. 6. 2024
- Mariánská pěší pouť z Plas do Mariánské Týnice v duchu baroka, 7. 9. 2024
- Mariánská pouť v Mariánské Týnici 8. 9. 2024
- Keramické inspirace IV, uměleckořemeslné práce žáků SOU Plzeň / Horní Bříza. Kostel Zvěstování Panně Marii 17. 9. – 2. 11. 2024
- Řemesla a řemeslníci na Kralovicku. Refektář 11. 9. – 2. 11. 2024
- Znamení draka. Dvůr Kalec a svatá Markéta. Malá galerie Hospitium 4. 9. – 28. 10. 2024
- Noční prohlídky v podání divadelního spolu Tyl z Čisté. 20. 9. a 21. 9. 2024
- Den architektury, 28. 9. 2024
- Alice Marková – Propojení. Malá výstavní síň Hospitium 30. 10. 2024 – 10. 1. 2025
- Podzimní oživlá prohlídka v muzeu: Řemesla řemeslníci na Kralovicku. 2. 11. 2024
- Advent v muzeu. 7. 12. 2024
- Koncert folkrockové kapely „Oboroh“. Refektář 7. 12. 2024
- Vánoční koncert folklorního souboru Úsměv z Horní Břízy. Refektář 11. 12. 2024
- Retro Vánoce – výstava. Refektář 7. 12. 2024–12. 1. 2025

Podrobněji k akcím viz výše kap. Kulturní a prezentační činnost.

Ekonomika a provoz

Provozní příspěvek na rok 2024 schválil zřizovatel organizace, Plzeňský kraj, ve výši 15 367 000 Kč. Na základě předložených neinvestičních záměrů byl tento příspěvek postupně zvýšen o 220 000 Kč na krytí nákladů spojených s pořádáním akcí Letního barokního festivalu, o 90 000 Kč na podporu vědy a výzkumu, na zajištění kybernetické bezpečnosti o 72 976 Kč a na nákup sbírkových předmětů o 60 000 Kč. Účelové investiční příspěvky byly rovněž poskytnuty na obnovu vnějšího pláště kostela (6 500 000 Kč) a na dokončení projektu zvonohry (2 500 000 Kč). Ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva kultury získala organizace z programu na Podporu výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví (UZ 34019) příspěvek ve výši 69 000 Kč, který byl použit na projekt „Muzeum všemi smysly II. – Haptický model Mariánské Týnice“. Z programu na Podporu expozičních a výstavních projektů MK (UZ 34021) muzeum obdrželo 58 000 Kč na realizaci výstavy „Posvátné umění v nesvaté době II.“. Výnosy ze vstupného včetně tržeb z přednáškové činnosti činily 1 334 862 Kč, dalšími významnými položkami byly tržby za prodej upomínkových předmětů v částce 348 170 Kč a za archeologický výzkum ve výši 124 749 Kč.

Nejvýraznější nákladovou položkou jsou výdaje na mzdy a odvody sociálního a zdravotního pojištění. Za elektrickou energii na osvětlení a vytápění celého objektu akumulacími kamny jsme zaplatili 890 228,64 Kč. Odpisy dlouhodobého majetku činí 2 405 696 Kč. Do nákladů na nákup drobného dlouhodobého majetku ve výši 273 473,60 Kč patří například výstavní panely a haptický model Mariánské Týnice, dokončili jsme i výměnu zastaralých akumulčních kamen. Spotřeba materiálu ve výši 503 249,66 Kč zahrnuje náklady na kancelářské a čisticí prostředky, ale i spotřebu pohonných hmot, materiál na údržbu. Dále jsme pořídili nové židle do sálu v hodnotě 145 175,80 Kč. Ostatní služby jsou činnosti, které organizace realizuje prostřednictvím svých dodavatelů, v roce 2024 činily 1 387 796,42 Kč. Zahrnují například nájemné za depozitární prostory, revize strojů a technické prohlídky, služby na ostrahu objektu, praní prádla, tisk sborníků, služby za telekomunikační poplatky, likvidaci odpadů, vazby knih, kulturní vystoupení a ostatní. Za obnovu vnějšího pláště kostela jsme zaplatili celkem 4 558 706 Kč.

Celkové výnosy dosáhly částky 22 105 468,15 Kč

Náklady činily celkem 21 541 635,70 Kč

Organizace vytvořila zisk ve výši 563 832,45 Kč

Investiční náklady

V roce 2024 pořídila organizace nový multifunkční kopírovací stroj s tiskárnou za 85 160 Kč, do foyer nové lavice 40 487 Kč, sbírkové předměty za 60 000 Kč. V prosinci jsme převzali zvony do zvonohry v hodnotě 1 844 035 Kč.

Nový systém řídicí kontroly

Ve druhé polovině roku byl v organizaci implementován nový systém řídicí kontroly vykonávané na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Aplikace s názvem Cro-

seus byla pořízena zřizovatelem u společnosti DYNATECH s.r.o. Byť nový elektronický systém byl do konce roku pouze v testovacím provozu, jeho zavádění vyžadovalo zejména od ekonomického oddělení i od managementu muzea značné pracovní nasazení.

Ekonomika organizace

NÁKLADY	v Kč
Spotřeba materiálu	503 249,66
Spotřeba energie	954 860,33
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	18 210,32
Prodané zboží	312 362,22
Opravy a udržování	4 696 901,45
Cestovné	23 676,00
Náklady na reprezentaci	19 664,00
Ostatní služby	1 387 796,42
Mzdové náklady	7 973 078,00
Zákonné sociální pojištění	2 549 737,00
Jiné sociální pojištění	21 268,43
Zákonné sociální náklady	322 245,92
Jiné daně a poplatky	4 820,00
Odpisy dlouhodobého majetku	2 405 696,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	273 473,64
Ostatní náklady z činnosti	23 116,86
Daň z příjmů	51 479,45
Náklady celkem	21 541 635,70
VÝNOSY	v Kč
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	17 748,00
Výnosy z prodeje služeb	1 502 265,85
Výnosy z prodaného zboží	386 109,00
Čerpání fondů	4 160 362,38
Ostatní výnosy z činností	0,75
Úroky	245 525,62
Kurzové zisky	3,23
Příspěvek na provoz od Plzeňského kraje	15 666 453,32
Příspěvek od Ministerstva kultury na projekty	127 000,00
Výnosy celkem	22 105 468,15
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	563 832,45

Stav pracovníků

Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici ke dni 31. 12. 2024

Funkce	Jméno výše pracovního úvazku
ředitel	Mgr. Pavel Kodera, Ph.D. 1,0
zástupce ředitele, hlavní kurátor, vedoucí oddělení správy sbírek, historik	Mgr. Jiří Fák 1,0
vedoucí oddělení historického – Centra baroka, historik, muzejní pedagog	Mgr. et Mgr. Pavel Beneš 1,0
vedoucí oddělení technického a výstavního, výstavní kurátor, dokumentátor, technický redaktor	prof. Mgr. Václav Podestát 0,75
samostatný archeolog	Mgr. Daniel Stráník 1,0
ekonomka, hlavní účetní	Lenka Ryšicová 1,0
hlavní pokladní, dokumentátorka	Ing. Monika Jirásková 1,0
vědecká pracovnice, historička	PhDr. Irena Bukačová 0,5
kurátor podsbírky etnografie, historik	Mgr. Jiří Kříž 1,0
knihovnice, kurátorka podsbírky tiskovin	Hana Tupá 0,625
dokumentátorka etnografie, metodička vedení kronik	Jana Dienstpierová 0,426
kurátorka podsbírky fotografií a pohlednic	Adéla Kožíšková 0,875
hlavní průvodkyně, PR, muzejní pedagožka	Hana Fryčková 1,0
průvodkyně	Věra Volínová 1,0
technický pracovník, konzervátor, výstavář	Zdeněk Tupý 1,0
správce, údržbář, bezpečnostní technik, autoprovoz	Pavel Hlous 1,0
technický pracovník	Jaroslav Staněk 1,0
stavební konzultant, licencovaný konzervátor	Jindřich Kovařík DPP
úklid	Martina Bočková 0,75

Organizační struktura zaměstnanců v roce 2024

ŘEDITEL				
Mgr. Pavel Kodera, Ph.D.				
ZÁSTUPCE ŘEDITELE				
Mgr. Jiří Fák				
ODDĚLENÍ SPRÁVY A PREZENTACE SBÍREK	ODDĚLENÍ HISTORICKÉ - CENTRUM BAROKA	ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE	ODDĚLENÍ TECHNICKÉ A VÝSTAVNÍ	ÚSEK EKONOMICKO-SPRÁVNÍ
Mgr. Jiří Fák vedoucí oddělení	Mgr. et Mgr. Pavel Beneš vedoucí oddělení	Mgr. Daniel Stránil samostatný archeolog	doc. Mgr. Václav Podestát vedoucí oddělení	Lenka Ryšicová ekonomka, hlavní účetní
SBÍRKOVÝ ÚSEK	ÚSEK CENTRUM BAROKA		ÚSEK GALERIJNÍCH VÝSTAV	Ing. Monika Jirásková hlavní pokladní, podatelna
Mgr. Jiří Fák hlavní kurátor, historik	Mgr. et Mgr. Pavel Beneš vědecký pracovník, historik, muzejní pedagog		doc. Mgr. Václav Podestát výstavní kurátor, dokumentátor, technický redaktor	
Mgr. Jiří Kříž kurátor podsbírký etnografie, historik	ÚSEK VĚDY A VÝZKUMU		ÚSEK SPRÁVY A ÚDRŽBY OBJEKTU	
Adéla Kožíšková kurátorka podsbírký fotografií a pohlednic	PhDr. Irena Bukačová vědecká pracovnice, historička		Pavel Hlouš správce, údržbář, bezpečnostní technik, autoprovaz	
Ing. Monika Jirásková dokumentátorka			Jaroslav Staněk technický pracovník, konzervátor	
Jana Dienstpieřová dokumentátorka etnografie, metodička vedení kronik			Zdeněk Tupý technický pracovník, výstavář	
ÚSEK KNIHOVNY			Jindřich Kovařík licenc. restaurátor, stavební konzultant	
Hana Tupá knihovnice, kurátorka podsbírký tiskovin			Martina Bočková uklízečka	
ÚSEK SPRÁVY DEPOZITÁŘŮ A KONZERVACE SBÍREK				
Zdeněk Tupý konzervátor a správce depozitářů				
ÚSEK PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ				
Hana Fryčková hlavní průvodkyně, PR, muzejní pedagožka				
Věra Volínová průvodkyně				
sezónní průvodci/průvodkyně				

Závěr

Rok 2024 lze zhodnotit jako velmi dynamický, plný akcí pro veřejnost, badatelských aktivit i činností směřujících k péči o sbírkový fond a svěřený areál národní kulturní památky. Uspořádáno bylo 13 nových výstav (4 putovní výstavy byly instalovány v jiných objektech), k nim 11 vernisáží a 12 komentovaných prohlídek. Větších akcí s programem pro veřejnost se v muzeu konalo 11. Stejný počet byl i samostatných koncertů, přičemž řada dalších hudebních čísel byla představena v rámci jiných akcí nebo se jednalo o koncerty studentské (celkem proběhlo více než 20 hudebních vystoupení), odehrána byla dvě samostatná divadelní představení (bez započtení divadelních nočních prohlídek). V kostele byly odslouženy 3 bohoslužby, z nichž dvě celebroidal plzeňský biskup Mons. Tomáš Holub. Velký zájem veřejnosti byl také o opakovaný konvoj za poznáním Santini architektury (ve 4 termínech) i o prezentace v rámci Archeologického léta (7 termínů). Uspořádáno bylo 8 přednášek externích odborníků. Pracovníci muzea pak pro veřejnost připravili dalších 12 přednášek či prezentací. Množství edukačních programů bylo realizováno pro školy, několik speciálních prohlídek bylo zaměřeno na osoby se zdravotním znevýhodněním.

Celková návštěvnost byla srovnatelná s předchozím rokem, když si cestu do muzea našlo přes 36 tisíc návštěvníků, z nichž více než 11 tisíc se účastnilo akcí a aktivit. Muzeum vydalo tři samostatné publikace, čtyřmi čísly byl uzavřen 34. ročník Vlastivědného sborníku, čtvrtletníku pro regionální dějiny severního Plzeňska.

Hospodaření organizace bylo vyrovnané s kladným hospodářským výsledkem ve výši téměř 564 tisíc korun.

Obě složky činnosti Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, muzejní i památková, se v aktivitách účelně doplňují a vytvářejí synergii, díky které se daří kulturní památku plně využívat nejen v oblasti cestovního ruchu, ale také pro vzdělání a kulturní i společenský život.

V Mariánské Týnici 14. 3. 2025

Mgr. Pavel Kodera, Ph.D.
ředitel muzea

Roční výkaz o muzeu a galerii (muzeu výtvarných umění) za rok 2024

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2024. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky (přesný název muzea, galerie)	Muzeum a galerie severního Plzeňska, Mariánská Týnice
IČO	368563
ID datové schránky	23zjp9a
Adresa	Mariánská Týnice 1 Kralovice 33141
Telefon	373396410
E-mail	info@marianskatynice.cz
Kraj	Plzeňský kraj
www stránky zpravodajské jednotky	www.marianskatynice.cz

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb. *	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb. *	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	(22)
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	24
	Státní podnik dle zák. č. 77/1997 Sb. *	30
	Vysoká škola dle zák. č. 111/1998 Sb. *	32
	Veřejná výzkumná instituce dle zák. č. 341/2005 Sb. *	33
	Spolek, ústav dle zák. č. 89/2012 Sb. *	40
	Obecně prospěšná společnost dle zák. č. 248/1995 Sb. *	50
	Nadace nebo nadační fond dle zák. č. 89/2012 Sb. *	60
	Církevní právnická osoba dle zák. č. 3/2002 Sb. *	62
Školská právnická osoba dle zák. č. 561/2004 Sb. *	64	
Obchodní společnosti dle zák. č. 90/2012 Sb. (veř. obchod. spol., komanditní spol., společnost s r. o., akciová společnost) *	70	
Družstvo dle zák. č. 90/2012 Sb. *	75	
Fyzická osoba se živnostenským oprávněním dle zák. č. 455/1991 Sb. *	80	
Jiná (uvesti jmenovitě):	90	

* ve znění pozdějších předpisů

CZ-NACE ¹				
Převažující ekonomická činnost ¹	9102			

A. DEFINE ICOM

	Ano	Ne
a	1	2
Zpravodajská jednotka je zřízena jenom na dobu určitou s předem stanoveným termínem ukončení činnosti	ne	
Zpravodajská jednotka má charakter neziskové organizace ²	ano	

¹ Vyberte ze seznamu kód a název ekonomické činnosti, z níž Vám plynula převážná část tržeb nebo příjmů ve sledovaném roce nebo pro kterou byla instituce zřízena. Pokud vyplňujete výkaz v tištěné formě, vycházejte prosím ze seznamu "Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) - systematická část", který je umístěný na webu ČSÚ (www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-ekonomicky-ch-cinnosti-cz-nace), případně popište slovně.

2. www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickychn_cinnosti_cz_nace), případně popise slovně.

3. Za neziskovou (nonprofitní) organizaci se považuje taková instituce, která je založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb obecného (veřejného) zájmu a nemá průmyslovou nebo obchodní povahu (uskutečňuje cíle profesního etického kodexu pro muzea ICOM posílaný UNESCO v platném znění). Taková organizace může vytvářet určitý zisk, ale jeho užití musí být uskutečněno v souladu se základními posláními instituce a případný zisk musí být prokazatelně realizován k zabezpečení provozu a dalšího rozvoje organizace.

B. KLASIFIKACE MUZEÍ, PAMÁTNÍKŮ A GALERIÍ podle převládajícího předmětu sbírek a výstav (vhodné zaškrtněte)

a	Kód
Výtvarné umění	01
Umělecké obory ostatní	02
Archeologie a historie	03
Historie přírody a přírodovědné obory	04
Věda a technika	05
Etnografie (etnologie) a antropologie	06
Všeobecné, kombinované (vlastivědné)	(07)
Skanzeny	08
Ostatní	09

C. SEZNAM A KLASIFIKACE POBOČEK MUZEÍ A GALERIÍ (podle převládajícího předmětu sbírek a výstav) V případě více poboček uveďte zbylé v příloze.

[illegible]

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE K 31. 12. SLEDOVANÉHO ROKU

		Č. ř.	Celkem	z toho mimo provoz
a		1	2	3
Muzea, památníky		0101	1	
Galerie (muzea výtvarných umění)		0102		
Pobočky muzeí a galerií		0103		
Počet m ² celkové výstavní plochy		0104	1 663	
z toho	počet m ² pro stálé expozice	0105	1 489	
	počet m ² pro bezbariérový přístup	0106	1 663	

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE - DOKONČENÍ

		Č. ř.	Celkem	z toho mimo provoz
a		1	2	3
Počet expozic muzeí a galerií		0107	5	x
v tom	výtvarné umění	0108		x
	umělecké obory ostatní	0109		x
	archeologie a historie	0110	3	x
	historie přírody a přírodovědné obory	0111		x
	věda a technika	0112		x
	etnografie (etnologie) a antropologie	0113	1	x
	všeobecné, kombinované (vlastivědné)	0114	1	x
	ostatní	0115		x
Kontrolní součet (ř. 0101 až 0115)		0159	4 826	

³ Vyplní se jmenovitě všechny pobočky muzeí a galerií (počet poboček odpovídá ř. 0103). Pokud muzeum nemá žádnou pobočku, tabulka se nevyplňuje.

⁴ Počet návštěvníků všech poboček se započítá do celkové návštěvnosti v ř. 0218.

⁵ Kód klasifikace pobočky se označí podle předcházející tabulky.

II. VÝKONY MUZEA, GALERIE

a		Č. ř.	Celkem
		1	2
Počet uspořádaných výstav celkem (součet ř. 0210 až 0217)		0201	26
v ř. 0201	vlastních (základních)	0202	26
z toho	putovních	0203	2
	počet instalací putovních výstav	0204	4
	počet zapůjčených výstav do zahraničí	0205	
v ř. 0201	převzatých (zapůjčených)	0206	
v tom	od jiných muzeí v ČR	0207	
	ze zahraničí	0208	
	jiných (ze soukromých sbírek atd.)	0209	
v ř. 0201	výtvarné umění	0210	10
	umělecké obory ostatní	0211	
	archeologie a historie	0212	14
	historie přírody a přírodovědné obory	0213	
	věda a technika	0214	
	etnografie (etnologie) a antropologie	0215	
	všeobecné, kombinované	0216	
	ostatní	0217	2
Počet návštěvníků expozic a výstav muzeí a galerií (vč. návštěvníků poboček) - (součet ř. 0219 až 0222)		0218	24 882
v tom	za vstupné celé	0219	8 919
	za vstupné snížené (vč. rodinného vstupného)	0220	13 465
	za vstupné zvýšené za speciální služby	0221	0
	neplaticích	0222	2 498
Počet cizinců z celkového počtu návštěvníků (z ř. 0218)		0223	429
Počet speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím		0224	17
z toho	počet nabízených edukačních programů	0225	5
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0218)		0226	2 222
z toho	počet účastníků edukačních programů k výstavám a expozicím	0227	2 070
Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0226)		0228	52
z toho	pro děti a mládež	0229	1
	pro žáky a studenty (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ)	0230	36
	pro pedagogy	0231	
	pro etnické menšiny	0232	
	pro seniory	0233	12
	pro návštěvníky se zdravotním postižením	0234	3
Počet kulturně výchovných a vzdělávacích akcí pro veřejnost, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorách)		0235	50
z toho	počet samostatných scénických vystoupení	0236	41
	počet přednášek	0237	9
Počet návštěvníků kulturně výchovných a vzdělávacích akcí (z ř. 0235)		0238	11 295
z toho	samostatných scénických vystoupení	0239	10 859
	přednášek	0240	436
Počet sympozií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)		0241	1
Počet účastníků sympozií, konferencí a seminářů		0242	30
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0243	3
z ř. 0243	náklad (počet výtisků v ks)	0244	2 500
Počet titulů vydaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0245	1
z ř. 0245	náklad (počet výtisků v ks)	0246	270
Počet titulů vydaných audiovizuálních děl dle zák. č. 273/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0247	
z ř. 0247	náklad (počet v ks)	0248	
Počet titulů elektronických dokumentů včetně internetu		0249	
z toho	virtuální výstavy	0250	
	virtuální prohlídky expozic, výstav a prostor	0251	1
	výzkumné zprávy, digitální monografie nebo periodika	0252	
Počet titulů z ř. 0243, ř. 0245, ř. 0247, ř. 0249, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea		0253	4
Počet dnů, kdy bylo muzeum otevřeno pro veřejnost		0254	293
Kontrolní součet (ř. 0201 až 0254)		0259	80 488

III. PRACUJÍCÍ OSOBY A DOBROVOLNÍCI

Pracující osoby	č. ř.	Osoby v pracovněprávním vztahu			Osoby v jiném než pracovněprávním vztahu (OSVČ, smlouvy o dílo aj.) ⁶
		zaměstnanci celkem	z toho		
			zaměstnanci v pracovním poměru (v přepočteném stavu)	osoby pracující na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) ⁷	
a	b	1	2	3	4
Celkový počet pracujících osob	0301				
z toho	odborní pracovníci ⁸	0302			
Celkový počet odpracovaných hodin	0303	X	X		

Dobrovolníci		č. ř.	Celkem
a		b	1
Počet dobrovolníků (fyzických osob)		0304	
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky		0305	

IV. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY ⁹

a		Č. ř.	Celkem v tis. Kč
		1	2
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží		0401	
z toho	vybrané vstupné	0402	
	tržby z prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů, programů apod.	0403	
Přispěvky, dotace a granty na provoz ze státního rozpočtu		0404	
Přispěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje		0405	
Přispěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce		0406	
Přispěvky, dotace a granty na provoz od ostatních subjektů		0407	
Přispěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí		0408	
z toho	z fondů EU	0409	
Dary a sponzorské příspěvky		0410	
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené		0411	
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0401 + ř. 0404 až 0408 + ř. 0410 + 0411)		0412	
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu		0413	
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje		0414	
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce		0415	
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů		0416	
Dotace a granty na investice ze zahraničí		0417	
z toho	z fondů EU	0418	
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0413 až 0417)		0419	
Vlastní vklady ¹⁰		0420	
Kontrolní součet (ř. 0401 až 0420)		0459	

V. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY ⁷

a		Č. ř.	Celkem v tis. Kč
		1	2
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb		0501	
z toho	nájmy	0502	
Osobní náklady (součet ř. 0504 až 0507)		0503	
v tom	mzdy	0504	
	ostatní osobní náklady	0505	
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0506	
	ostatní sociální náklady	0507	
Náklady na restaurování, konzervování a preparování (dodavatelysky)		0508	
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)		0509	
Daň z příjmů (účt. skupina 59)		0510	
Odpisy dlouhodobého majetku		0511	
Ostatní provozní náklady výše neuvedené		0512	
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0501 + ř. 0503 + ř. 0508 až 0512)		0513	
Nezbytné základní provozní výdaje (z ř. 0513)		0514	
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem		0515	
v tom	hmotný majetek ¹¹	0516	
	nehmotný majetek ¹²	0517	
Kontrolní součet (ř. 0501 až 0517)		0559	

⁶ Vztahuje se na osoby pracující pravidelně na základě smlouvy – licenční smlouvy a autorské dohody, smlouvy o spolupráci, smlouvy o dílo aj. Zahrnuje osoby samostatně výdělečně činné, zaměstnané ve vlastním podniku a pomáhající rodinné příslušníky. Pokud se alespoň jedna smlouva či dohoda vztahovala k odborné činnosti, uvede se pouze jednou jako odborný pracovník.

⁷ Uvede se počet fyzických osob bez ohledu na počet uzavřených dohod. Pokud se alespoň jedna dohoda vztahovala k odborné činnosti, uvede se pouze jednou jako odborný pracovník.

⁸ Vědečtí pracovníci, kurátoři sbírek, kvalifikovaní konzervátoři, restaurátoři, lektoři a pracovníci managementu, přičemž jejich vzdělání není pro výkaz rozhodující.

⁹ Pokud se Vaše převažující ekonomická činnost nevztahuje k muzejní a galerijní činnosti, uveďte prosím pouze údaje za muzejní a galerijní činnost. Údaje se uvádějí za běžný rok.

¹⁰ Vložené finanční prostředky z vlastních zdrojů (rezerv apod.).

¹¹ Vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně-technické funkce delší než jeden rok (§ 26 ZDP).

¹² Vstupní cena vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP).

VI. KNIHOVNY MUZEÍ A GALERIÍ

Evidenční číslo knihoven evidovaných dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.		3836/2003	
		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Počet knihoven		0601	1
z toho	přístupných veřejnosti ¹³	0602	1
Počet knihovních jednotek		0603	17 276
Roční přírůstek v knihovních jednotkách		0604	276
Počet evidovaných návštěv knihovny ve sledovaném roce		0605	141
z toho	zaměstnanců muzea a galerie	0606	69
Počet registrovaných uživatelů knihovny		0607	45
Počet výpůjček celkem		0608	632
z toho	absenčních výpůjček	0609	498
Počet svazků půjčených jiným knihovnám (MVS)		0610	14
Počet svazků půjčených jinými knihovnami (MVS)		0611	39
Výdaje na knižní fond v tis. Kč		0612	17,0
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)		0613	0,6
z toho	odborných knihovníků	0614	0,6
Počet dobrovolných pracovníků		0615	
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně		0616	
Kontrolní součet (ř. 0601 až 0616)		0659	19 010,2

VII. OBJEKTY PROHLÁŠENÉ ZA NEMOVITOU KULTURNÍ PAMÁTKU

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Počet nemovitých objektů kulturních památek, s nimiž vykazující organizace k 31. 12. hospodář		0701	1
z toho	národních kulturních památek	0702	1
Počet nemovitých objektů kulturních památek, které vykazující organizace k 31. 12. užívá na základě nájemní smlouvy		0703	
z toho	národních kulturních památek	0704	
Počet m² plochy přístupné veřejnosti		0705	
z toho	počet m² výstavní plochy	0706	
Kontrolní součet (ř. 0701 až 0706)		0759	2

VIII. ELEKTRONICKÉ A PRŮVODCOVSKÉ SLUŽBY MUZEA (GALERIE)

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Počet návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok		0801	111 684
z toho počet návštěv	on-line katalog sbírek muzea	0802	
	on-line katalog knihovny	0803	
	virtuální prohlídky expozic a výstav	0804	
	digitální výzkumné zprávy aj. dokumenty, monografie a periodika	0805	
	Materiály pro návštěvníky se zdravotním postižením (např. tištěné a zvukové průvodce)	0806	Ano
Připojení Wi-Fi v prostorách muzea		0807	Ano

Sbírka muzea (galerie) je zapsána v CES Ano
(zákon č. 122/2000 Sb.)

IX. SBÍRKY, DOKUMENTACE, ODBORNÁ ČINNOST

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. sledovaného roku		0901	28 971
z toho	počet evidenčních čísel, která jsou archiváliemi	0902	
	počet evidenčních čísel, která jsou movitou či nemovitou kulturní památkou nebo národní kulturní památkou	0903	1
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12.		0904	28 377
z toho	digitalizovaných v podobě obrazového záznamu	0905	28 377
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea		0906	
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za sledovaný rok		0907	322
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za sledovaný rok		0908	
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení		0909	627
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení		0910	17
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za sledovaný rok		0911	2 215
Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0912	55
z toho	vlastní kapacitou	0913	55
Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0914	
z toho	vlastní kapacitou	0915	
Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0916	
z toho	vlastní kapacitou	0917	
Náklady na nákup sbírkových předmětů (v tis. Kč)		0918	60,0
Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok		0919	6
Počet výstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje		0920	4
Počet zaměstnanců muzea podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (z ř. 0917) za sledovaný rok (přepočtený stav)		0921	5,5
Počet badatelských úkonů za sledovaný rok (návštěvy, dotazy, konzultace, žádosti o rešerše atd.)		0922	120
Kontrolní součet (ř. 0901 až 0920)		0959	89 212,5

¹³ Pro poskytování knihovnických služeb.

Odesláno dne: 13.03.2025 14:44:20	Razítko: Jméno (hůlkovým písmem) a podpis vedoucího zpravodajské jednotky: Muzeum a galerie severního Plzeňska, Mariánská	Výkaz vyplnil – jméno (hůlkovým písmem) a podpis: Mgr. Jiří Fák Telefon: 373396410 E-mail: info@marianskatynice.cz
---	--	--

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

JAK SE DĚLÁ

ZÁZ RAK

Výtvarná díla z plenéru tvůrčí skupiny P 89
pro záchranu kostela sv. Jiří v Kostelci n/M

30.1.–7.4.2024

otevřeno: 9-15 hodin po-pá | leden-březen
9-17 hodin út-ne | duben

Výstava v refektáři proboštství „Jak se dělá zázrak“, 30. 1.– 7. 4. 2024.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE | MALÁ GALERIE HOSPITIUM

Marie Uchytilová * MEDAILE

1924—1989

6.2.–21.4.2024

otevřeno:
9–15 pondělí–pátek | leden–březen
9–17 úterý–neděle | duben

Výstava v Malé galerii Hospitium „Marie Uchytilová – Medaile“, 6. 2. – 21. 4. 2024.

**MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE**

VELIKONOCE v muzeu

23. března 2024 od 10 do 17 hodin
vstupné: 0,- Kč

Jarní oživlá prohlídka v muzeu

- VELIKONOČNÍ RAJČÁNÍ (rebtáčky, klapáčky)
- KRASLICE (obrázky a malování)
- PLETENÍ POMLÁZEK
- VELIKONOČNÍ PEČIVO
- VELIKONOČNÍ POHLEDNICE
- VELIKONOCE V KŘESŤANSKÉ KULTUŘE
- KRALOVICKÁ KOŤATA –
PĚVECKÝ KROUŽEK Z MŠ KRALOVICE
- VELIKONOČNÍ AKTIVITY S DDM POHODAČEK
- ZELENÉ VELIKONOČNÍ PIVO Z KOZOJED
- TEPLÝ MOŠT, CUKROVINKY Z JERENICE

Jarní oživlá prohlídka v muzeu na téma „Velikonoce v muzeu“, 23. 3. 2024.

Výstava v refektáři proboštství „Vladivoj Havlíček, retrospektiva, obrazy a kresby“, 9. 4. – 2. 6. 2024.

Návštěva předsedy Senátu PČR Miloše Vystrčila v Mariánské Týnici, spojená s předáním ocenění vybraným osobnostem Plzeňského kraje, 28. 4. 2024.

„Audience“ jednoaktové tragikomické absurdní drama Václava Havla z roku 1975 v podání protagonistů Divadelního spolku Tyl z Čisté v refektáři muzea, 30. 4. 2024.

**MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE**

**Plaská barokní krajina
/ fotografie**

Richard HOMOLA
26.4. — 23.6.2024

otevřeno: 9-17 hodin v dubnu; 9-18 hodin v květnu, červnu

Výstava v Malé galerii Hospitium „Richard Homola – Plaská barokní krajina, fotografie“,
26. 4. – 23. 6. 2024.

Májový den uměleckých řemesel a divadla v Mariánské Týnici, 18. 5. 2024.

Den farností v kostele Zvěstování Panně Marii, 26. 5. 2024.

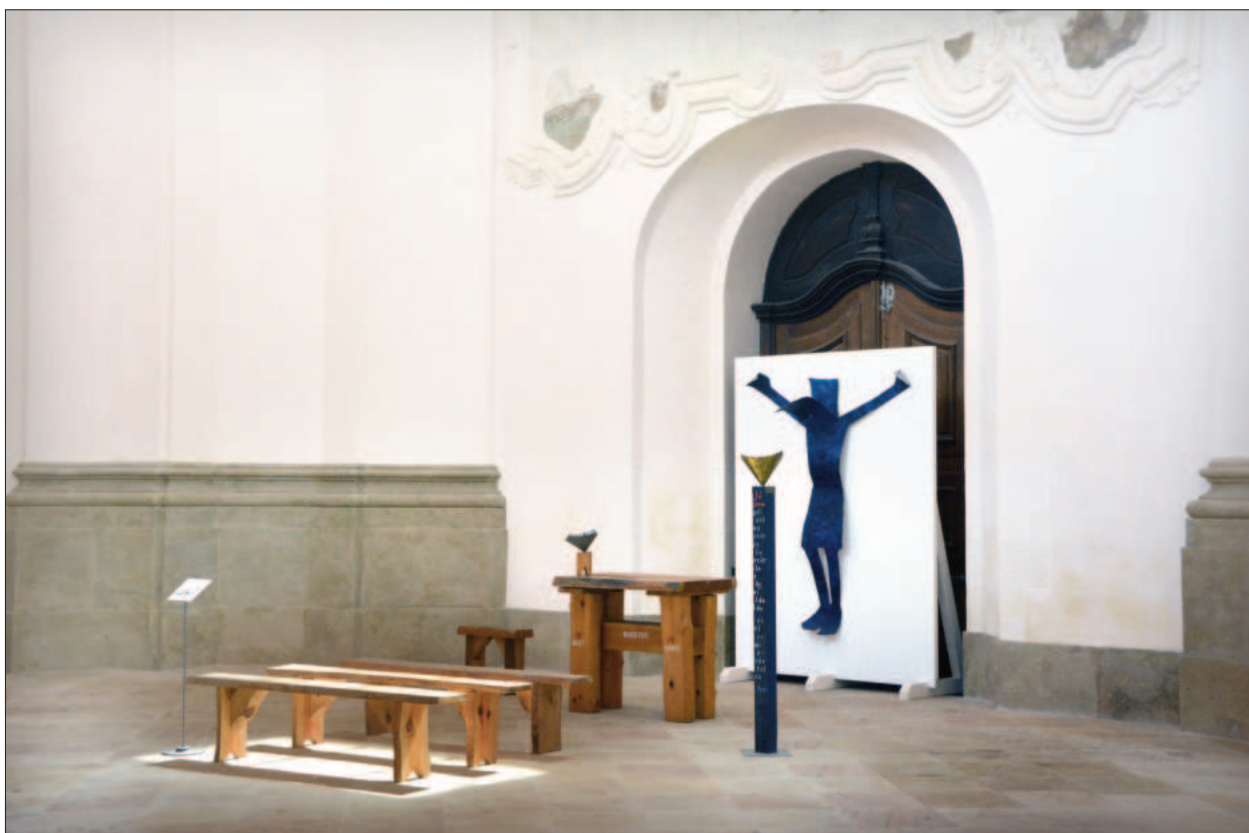
Výstava v refektáři a kostele „Posvátné umění v nesvaté době, České sakrální umění 1948 – 1989 II.“
7. 6. – 8. 9. 2024.

Zahájení výstavy „Posvátné umění v nesvaté době, České sakrální umění 1948–1989 II.“
v kostele Zvěstování Panně Marii, 7. 6. 2024.

Zahájení výstavy „Posvátné umění v nesvaté době, České sakrální umění 1948–1989 II.“
v kostele Zvěstování Panně Marii, 7. 6. 2024.

Výstava v refektáři a kostele „Posvátné umění v nesvaté době, České sakrální umění 1948 – 1989 II.“
7. 6. – 8. 9. 2024.

07.06.24

NOC KOSTELŮ

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Mariánská Týnice

7. června 2024

Program:

V rámci projektu Nocí kostelů přiblížíme formou komentovaných prohlídek pohnutou historii areálu, která vyústila ve zdařilou záchranu. V poutním kostele budou mít návštěvníci příležitost prohlédnout si část nově instalované výstavy „Posvátné umění v nesvaté době | České sakrální umění 1948–1989“ připravené ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc.

17:00 – 19:00 Vernisáž výstavy a zahájení Nocí kostelů
Mons. Tomášem Holubem, biskupem plzeňským (vstup hlavně s chůzí)

19:00 – 23:00 Kostel a ambity otevřeny pro veřejnost
(vstup od parkoviště západním ambitem)

20:00 – 21:00 Komentovaná prohlídka kostela a ambity

22:00 – 23:00 Komentovaná prohlídka kostela a ambity

23:00 Ukončení programu

Noc kostelů v Mariánské Týnici, 7. 6. 2024.

ARCHEOLOGICKÉ
LÉTO

červen–září
2024

Odkrýváme příběhy minulosti

ARCHEOLOGICKÉ LÉTO

Mladotice: Podzemní velitelství z období studené války

9. 6. 2024: 13, 15, 17 hodin

10. 8. 2024: 13, 15, 17 hodin

8. 9. 2024: 13, 15, 17 hodin

Účastnický poplatek: dobrovolný. Vstup do podzemí je na vlastní nebezpečí. Baterku sebou, v podzemním objektu není funkční elektřina. Kdo vlastní helmu, nechť si jí vezme sebou.

Přírodní rezervace Krašov

7. 7. 2024: 13 hodin

4. 8. 2024: 13 hodin

Komentovaná prohlídka hradu je možná za snížené vstupné.

Rabštejn nad Střelou

21. 7. 2024: 13 hodin

25. 8. 2024: 13 hodin

Prohlídka interiérů bude závislá na možnostech majitelů a průvodců objektu. K parkování využijte prostor před nedalekým bývalým hospodářským dvorem Vranov.

Rezervace účastníků na:

WWW.archeologickeleto.cz

Rezervujte si místa

Academia
Academia
Academia

Academia
Academia
Academia

Academia
Academia
Academia

Academia
Academia
Academia

Academia
Academia
Academia

Mladotice–Ondřejov, 9. 6. 2024

Mladotice–Ondřejov, 8. 9. 2024

Krašov, 7. 7. 2024

Krašov, 4. 8. 2024

Rabštejn n/S, 21. 7. 2024

Rabštejn n/S, 25. 8. 2024

„Archeologické léto – Odkrýváme příběhy minulosti“, program akcí na severním Plzeňsku,
červen–srpen 2024.

„Plaská klášterní krajina“, slavnostní setkání v kostele Zvěstování Panně Marii spojená s vycházkou po obnovené klášterní cestě, 14. 6. 2024.

„Plaská klášterní krajina“, slavnostní setkání v kostele Zvěstování Panně Marii spojená s vycházkou po obnovené klášterní cestě, 14. 6. 2024.

Barokní podvečer v Mariánské Týnici konaný v rámci „Letního barokního festivalu“ 15. 6. 2024.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE | ve spolupráci
 s Muzeem umění Olomouc

HERMIT

v Plasích L.P. MCMXCII—XCIX
 ŠPERL • KODERA • SMEYKALOVÁ • MILLER
 HLAVINKA • ZETOVÁ • ORLOJ SNIVCŮ
 27. 6. — 1. 9. 2024

otevřeno | út-ne | 9-18 hodin

Malá galerie Hospitium, výstava „Hermit v Plasích“, 27. 6. – 1. 9. 2024.

Dernisáž výstavy „Hermit v Plasích“ s performancí Petra Nikla a vystoupením Jaroslava Kořána v kostele Zvěstování Panně Marii, 30. 8. 2024.

Muzeum a galerie severního Plzeňska
Mariánská Týnice
| Malá výstavní síň Hospitium

ZNAMENÍ DRAKA

DVŮR
KALEC
A SVATÁ MARKÉTA

4.9. —→ 28.10.2024

otevřeno: 9-17 | září, říjen | úterý-neděle

Malá galerie Hospitium, výstava „Znamení draka. Dvůr Kalc a svatá Markéta“, 4. 9.–28. 10. 2024.

LETNÍ
BAROKNÍ
FESTIVAL 2024

Západočeské
baroko

PLZEŇSKÝ KRAJ

Mariánská pěší pout'
z Plas do Mariánské Týnice
v duchu baroka

v sobotu 7. září 2024

16:50 hodin **ZAHÁJENÍ**
v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Plasích a požehnání na cestu

16:45–20:50 hodin **PUTOVÁNÍ**
po Staré plaské cestě do Mariánské Týnice

21:00 hodin **ZAKONČENÍ**
v Mariánské Týnici

RITORNELLO

Putování doprovází komorní soubor RITORNELLO
pod vedením Michaela Pospíšila
s hudbou duchovních barokních písní a zpěvů
za zvuků historických hudebních nástrojů.

Duchovní promluvu a zamyšlení pronese P. Günther Eckelbauer, OMI.

Délka pěší trasy činí cca 10 kilometrů.
Automobily či jiné dopravní prostředky mohou poutníci odstavit v Mariánské Týnici,
odkud bude v 16 hodin zajištěn odvoz autobusem do Plas.

MUZEUM GALLERIE
SEVERNÍHO PLZEŇSKA
**MARIÁNSKÁ
TYNICE**

OMI
misionáři
oblátů

Akci finančně podpořil Plzeňský kraj
www.zapadoceskebaroko.cz

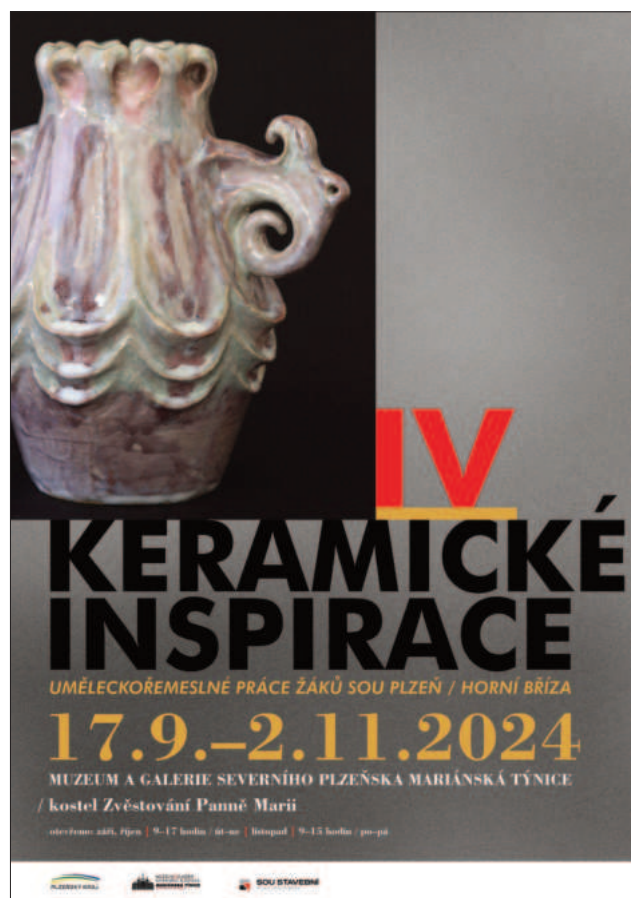
Letní barokní festival – Mariánská pěší pout' po Staré cestě, 7. 9. 2024.

Mariánská pouť v Mariánské Týnici, 8. 9. 2024.

Den otevřených dveří v Mariánské Týnici ve spolupráci s MMR ČR „Kde fondy pomáhají?“, 15. 9. 2024.

Výstava v kostele Zvěstování Panně Marii „Keramické inspirace IV, uměleckořemeslné práce žáků SOU Plzeň / Horní Bríza“, 17. 9.–2. 11. 2024.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
 MARIÁNSKÁ TÝNICE

**ŘEMESLA
 a řemeslníci
 NA KRALOVICKU**

11. 9. —→ 2. 11. 2024

otevřením naší řemeslné dílny 9-17 který-nadlé
 listopad 10-15 v pracovní dny

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
 MARIÁNSKÁ TÝNICE

 PLZEŇSKÝ KRAJ

Výstava v refektáři proboštství „Řemesla a řemeslníci na Kralovicku, 11. 9.–2. 11. 2024.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
 MARIÁNSKÁ TÝNICE

**JAK TO BYLO
 S RADIMEM**
 o selské vzpouře na Kralovicku
20. a 21. 9. 2024
 noční prohlídky v podání divadelního spolku Tyl z Čisté

DĚLKA PŘEDSTAVENÍ CCA 60 MINUT
 Čas prohlídky nutno předem objednat na telefonu 373 396 410

VSTUPNÉ 120 Kč | 60 Kč

Noční prohlídky s divadelním spolkem Tyl z Čisté „Jak to bylo s Radimem,
 o selské vzpouře na Kralovicku“, 20. 9. a 21. 9. 2024.

Festival architektury ve 100+ městech po celé České republice a na Slovensku

DEN ARCHITEKTURY

PÁ 27 9 PROCES PROMĚNY 3 10 ČT 24

MARIÁNSKÁ TÝNICE – CISTERCIÁCKÁ KRAJINA V KONTEXTU BAROKA

(komentovaná prohlídka výstavy a procházka do krajiny)

Poutní místo bývalého cisterciáckého kláštera je sídlem Muzea a galerie severního Plzeňska, od roku 2018 je zapsáno na seznamu národních kulturních památek.

Okolní krajina, kterou v minulosti formoval plaský klášter, získala letos prestižní Označení Evropské dědictví. Historické kulturní krajinně, jejímu významu i nutnosti její ochrany je věnována také výstava „Apologie cisterciácké krajiny“, kterou připravilo Centrum baroka v Mariánské Týnici.

Architektonický koncept poutního místa a jeho zasazení do krajiny vynikne až z odstupu, nejlépe ze staré poutní cesty (délka trasy max. 3 km).

Průvodce: Mgr. et Mgr. Pavel Beneš, historik umění

Omezená kapacita 50 osob, rezervace na GoOut

sobota 28. 9. | 15:00 | Mariánský Týnec 1
sraz na parkovišti před vstupem do západního ambitu

kruh.info

denarchitektury.cz

„Den architektury – čas proměny, Mariánská Týnice – cisterciácká krajina v kontextu baroka“, komentovaná prohlídka výstavy a procházka do krajiny, 28. 9. 2024.

PUTOVÁNÍ ZA HVĚZDOU

ANEB KONVOJ ZA POZNÁNÍM
SANTINIHO ARCHITEKTURY **IV**

19. října 2024 / 14:00

14:00 KLADRUBY U STŘÍBRA - sraz před pokladnou;
prohlídka klášterního kostela Nanebevzetí Panny Marie,
sv. Wolfganga a sv. Benedikta

15:30 hodin přesun do Ostrova u Stříbra

15:45 OSTROV U STŘÍBRA - prohlídka kaple sv. Václava a Vojtěcha

16:15 hodin přesun do Skapců

16:30 SKAPCE - někdejší rezidence kladrubských opatů
a kostel Nejsvětější Trojice v kontextu památkové ochrany

17:00 hodin zakončení

Vstupné na komentovanou prohlídku klášterního kostela v Kladruzech tvoří
jednotné vstupné 140 Kč, pro ostatní památky je vstupné dobrovolné

Rezervace nutná:

373 396 410 (Út-Ne 9-17 hodin)

Kapacita konvoje maximálně 50 osob

Exkurzi pod vedením Mgr. et Mgr. Pavla Beneše
pořádá Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o. (Centrum baroka)

Dopravu si každý účastník zajišťuje sám. Exkurze se koná formou konvoje
automobilů účastníků. (Délka trasy cca 12 km.)

„Putování za hvězdou aneb konvoj za poznáním Santiniho architektury IV“ 19. 10. 2024.

Malá galerie Hospitium, výstava „Alice Marková–propojení“, 30. 10. 2024–10. 1. 2025.

ŘEMESLA & ŘEMESLNÍCI NA KRALOVICKU

**MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TYNICE
2. listopadu 2024**
od 14 do 17 hodin; vstupné: 50 Kč / 80 Kč
60 Kč / 8–12 let; zdarma děti do 6 let

Program:
 *Tematická zábavně poučná zastavení pro celou rodinu
 *Křálovská a ševcovská dílna, krejčovství
 *Další ukázky řemesel
 *Kviz k výstavě s odměnou za správné vyplnění
 *Kreativní dílna DDM Pohodaček
 *Dobroty z pohostinství a řeznictví „U Mizerů“

**OŽIVLÁ
PROHLÍDKA
V MUZEU**

Děkujeme za spolupráci: Městský úřad Kralupy nad Vltavou, Zámek Kralupy nad Vltavou, Muzeum a galerie Severního plzeňska, Plzeňský kraj

Podzimní poživlá prohlídka v muzeu „Řemesla a řemeslníci na Kralovicku“, 2. 11. 2024.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

ADVENT V MUZEU

OD 17 HODIN
ADVENTNÍ KONCERT
SKUPINY
OBOROH
+ vstupné na koncert 150 Kč +

Vánoční čas v muzeu!

- » DDM Kralovice – Tančící kraslůvek Kralovického
a Plzeňského kraslůvek Kralovického kraslůvek
- » Výstava „Retro Vánoce“ připravená skupinou z Vánoce 70. a 80. let
- » Představení muzea kralovického muzea Mariánská Týnice
- » V expozicích muzea interaktivní hra a aktivita nejen pro děti
- » Vánoční jarmark, cukrové vánoce, teplé mošt
- » Kraslůvek dílna DDM Kralovického Kralovického
- » s úvodním 50 a 25 levců, p. 6.
- » Koncert kralovického skupiny Oboroh

7.12.2024 od 14 hodin
Vstupné: 100 Kč | 80 | 50 Kč; včetně koncertu 150 Kč

Zařazení programu vyžaduje: GDPR, a také bude poskytnout fotografický a video záznam pro dokumentační účely

„Advent v muzeu“ a výstava „Retro Vánoce“, 7. 12. 2024.

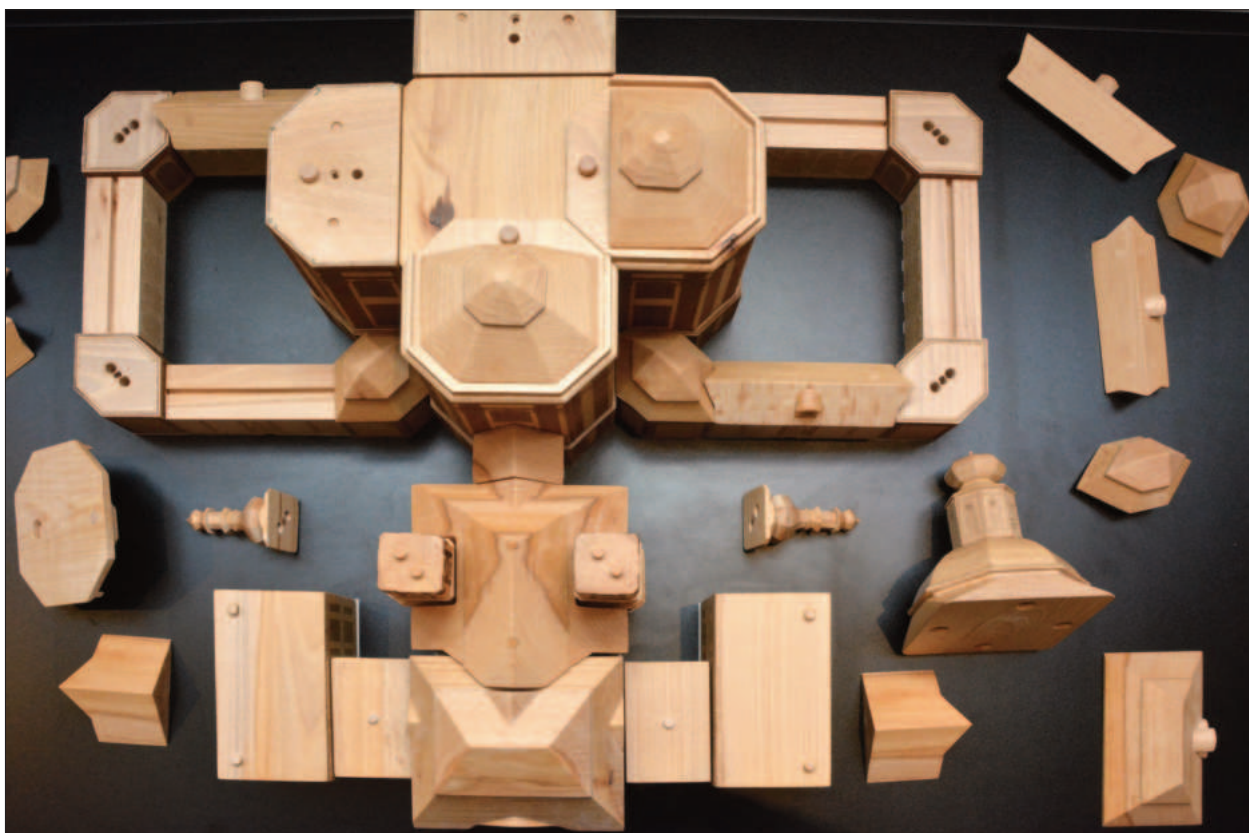
Koncert hudební skupiny „Oboroh“, 7. 12. 2024.

Vánoční koncert folklorního souboru „Úsměv“ z Horní Břízy v refektáři probošství, 11. 12. 2024.

Anděl uprostřed adventní spirály rozdával světlo dětem ze chříčské Škola Pivoňka a z OMI farnosti-západ v kostele Zvěstování Panně Marii, 16.-17. 12. 2024.

Dřevěný skládací model stavby Mariánské Týnice v rámci „Programu Muzeem všemi smysly“
 byl realizován s finanční podporou MK ČR.

Za poznáním *Baroka*

VII. ročník tematických přednášek / jaro 2024
VĚNOVANY VÝZNAMU CISTERCIÁCKÉ KLÁŠTERNÍ KRAJINY
V KONTEXTU EVROPSKÝCH KULTURNÍCH KRAJIN

pořádá Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici p. o.
/ Centrum baroka
a Státní oblastní archiv Plzeň
/ SOkA Plzeň-sever, Plasy

★ **Středa 29. 5. 2024 (v 17 hod.)**
Dott. Jana Michalčáková, Ph.D. et Ph.D.
(Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha)
Evropská kulturní krajina a cisterciácký genius loci.
Příběh bez hranic.

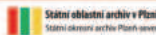
★ **Středa 12. 6. 2024 (v 17 hod.)**
Mgr. Jakub Chaloupka
(Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lohotíně)
Zámecký park s theatronem ve Valči.

★ **Středa 19. 6. 2024 (v 17 hod.)**
Ing. arch. Zdeněk Chudáček
(Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha)
Výstavba a stavební proměny cisterciáckých klášterů
ve vztahu k okolní krajině (se zaměřením na klášter v Plasích).

★ **Středa 26. 6. 2024 (v 17 hod.)**
Ing. Lenka Kresadlová, Ph.D.
(Národní památkový ústav, ÚOP v Kroměříži,
Metodické centrum zahradní kultury)
Baroko v zahradním umění III.

★

Místo konání: přednáškový sál
Státního okresního archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích, Stará cesta 558, 331 01 Plasy.

Za poznáním *Baroka*

VII. ročník tematických přednášek / podzim 2024

pořádá Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici p. o.
/ Centrum baroka
a Státní oblastní archiv Plzeň
/ SOkA Plzeň-sever, Plasy

★ **Pondělí 23. 9. 2024 (v 17 hod.)**
Tomáš Karel (Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v Plzni)
Znamení draka. Dvůr Kalee a svatá Markéta.

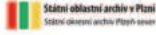
★ **Pondělí 7. 10. 2024 (v 17 hod.)**
Mgr. Jakub Krček (Západočeský institut
pro ochranu a dokumentaci památek, Plzeň)
Bílo-modré majolikové misky ve tvaru srdce
aneb vybrané nálezy z odpadní jímky plaské prelatury
a jejich stopa v psaných pramenech.

★ **Pondělí 21. 10. 2024 (v 17 hod.)**
Mgr. Stanislava Beránková (Národní památkový ústav,
Studijní depozitář mobiliárních fondů, klášter Plasy)
Ústřice a breviář: písemné a hmotné prameny pro tvorbu
nových pohledkových tras kláštera Plasy a Kladruhy.

★ **Pondělí 4. 11. 2024 (v 17 hod.)**
Michal Plavec (Národní technické muzeum,
kurátor letecké sbírky)
Mapa radnického panství z konce 18. století
v kontextu barokní kartografie.

★

Místo konání: přednáškový sál
Státního okresního archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích, Stará cesta 558, 331 01 Plasy.

Jarní a podzimní cyklus přednášek „Za poznáním baroka 2024“ (program).

29. 5. 2024.

12. 6. 2024.

19. 6. 2024.

26. 6. 2024.

23. 9. 2024.

7. 10. 2024.

21. 10. 2024.

4. 11. 2024.

Fotodokumentace jarního a podzimního cyklu přednášek „Za poznáním baroka 2024.“

inv. č. 26652.

inv. č. 26652.

inv. č. 13849

inv. č. 13377

inv. č. 6291

Výběr z restaurovaných předmětů muzejní sbírky v roce 2024.

inv. č. 1721.

inv. č. 15207.

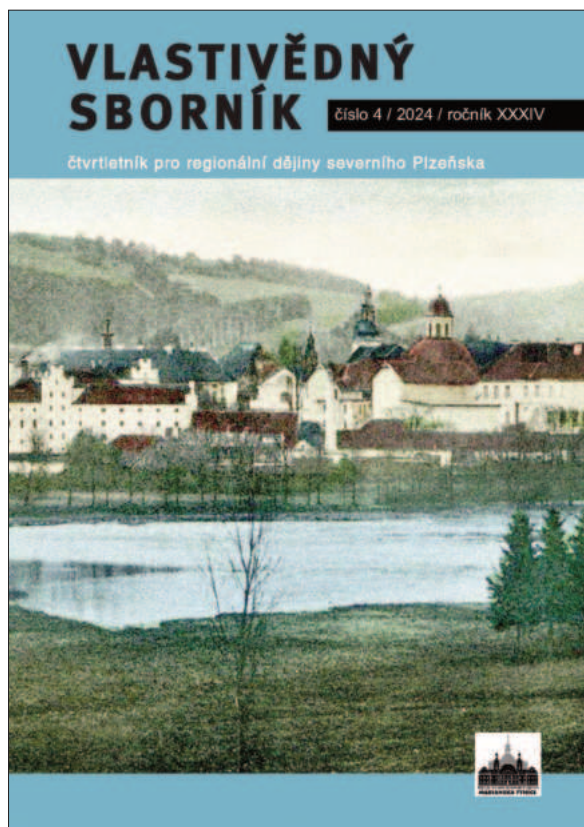
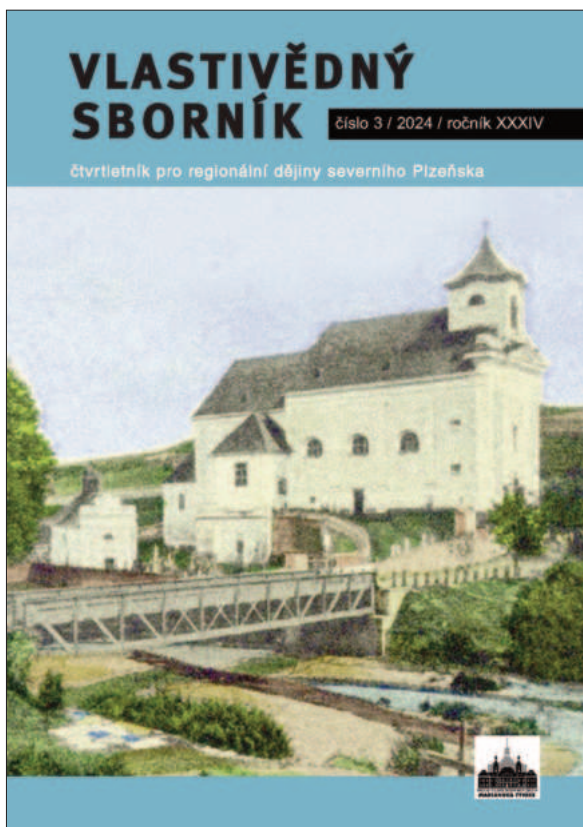

inv. č. 9014.

inv. č. 10560.

Výběr z restaurovaných předmětů muzejní sbírky v roce 2024.

Vlastivědný sborník, čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska,
č. 1–4, 2024, ISSN 1801-0032.

Mariánská Týnice 1919 a 2024, skládačka pro děti, pořízená v rámci grantu projektu „Století proměny Mariánské Týnice.“ Realizováno s příspěvím Plzeňského kraje a MAS Světovina, 2024.

Novoročenka muzea „PF 2025“ s podobou barokní stavby v roce 1980 a 2024.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Muzea a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici, p.o.
za rok 2024

Text Pavel Beneš, Irena Bukačová, Jiří Fák,
Hana Fryčková, Pavel Kodera,
Václav Podestát, Lenka Ryšicová,
Daniel Stráník, Hana Tupá
Fotografie Pavel Kodera, Václav Podestát,
Daniel Stráník, Zdeněk Tupý
Sazba a grafická úprava Václav Podestát

Foto na titulu: Noční pohled na barokní areál
Mariánské Týnice v barvách Evropské unie (Václav Podestát).